

**ФРЕДЕРИК ПОЛ, ДЖАК
УИЛЯМСЪН
ЗВЕЗДНОТО ДЕТЕ**

Част 2 от „Звездно дете“

Превод от английски: [Неизвестен], —

chitanka.info

1

В деня, часа и секундата, когато настъпи пролетното равноденствие, най-близките звезди до Слънчевата система угаснаха.

Цяла дузина мигна едновременно. Блестящият Сириус и свръхплътният му спътник. Яркожълтите близнаци Алфа Кентавър. Мътната червена точка на Проксима... далечните пламъци на Ета от Еридан и 70-А от Змиеносец. И... самото Слънце!

Могъщите космически двигатели обявиха почивка. Синтеза на големи ядра от по-малки, трансформацията на излишната маса в енергия, промъкването на енергията през бушуващия газ, излъчването ѝ в пространството — всичко това се прекрати.

На бреговете на земните океани, в кратерите на Луната, в марсианските пустини, на спътниците на Сатурн, в станциите на Космическия Заслон, на самите Рифове — многомилиардното човечество се сгърчи и усети страха. През Галалактиката премина фотонен шепот, стремителен като светлина:

— Звездната Рожба!

Така започна всичко.

Звездите угаснаха за няколко секунди. Първи забелязаха събитието жителите на Рифовете. След това бавният Плутон улови мигането на 70-А от Змиеносец. В същото време Нептун, пълзящ без да бърза по потопената си в мрак орбита от другата страна на Системата, забеляза отслабването на Сириус. На Земята, където грохналият Планирац се усмихваше в златното си кресло, сигналите дойдоха едновременно. Подпухналото лице на стареца доби мрачно изражение, когато астрономите му доложиха за станалото. Планирацията побесня.

Първите доклади пристигнаха от подземната обсерватория, разположена в зоната на терминатора¹ на Меркурий, където на дъното на кратера бавно се отместиха бетонните плочи и се отвори гърлото на шахта. От нея се показа сребрист купол. Изпод огромните полусфери към близкото Слънце бяха насочени десетки оптически и

радиотелескопи, пирометри и камери. Върху купола блестяха гигантски букви:

„НАЙ-МОГЪЩИЯТ НАГРАЖДАВА НАЙ-ВЕРНИТЕ“

Във вътрешността на бронираната, термоизолирана, с прохладен въздух обсерватория трима астрономи не откъсваха очи от пулта със стотици индикатори и циферблати. Те чакаха.

Защото получиха предупреждение.

Старшият офицер отмести поглед от хронометъра и промърмори:
— Пет минути!

Другите двама мълчаливо наблюдаваха приборите. Сивокосият капитан от Технокорпуса виждаше колегите си в бледата светлина на екрана, която потушаваше проблясъците на скалите и индикаторите. На екрана плуваше изображение на Слънцето — златисто, набъбнало, с дебели пипала от свръхнакален газ. То бе увиснало ниско над изсечената линия планини на хоризонта.

Капитанът продължи да си мърмори под носа:

— Хайде, давай, готови сме.

Най-младият беше кадет от Технокорпуса — честолюбив юноша, успял да се сблъска със суровата действителност на службата и кариерата в Технокорпуса. Той се осмели да вметне:

— Готови за какво? Според мен това е блъф.

Старшият го погледна с жълтеникавите си очи, но премълча.

— Нима? — обади се третият — нисък и леко пълен лейтенант. Неотдавна беше получил новото си звание и гледаше на света оптимистично. — Значи заданието на Машината също е блъф?

— Чакай, не исках да кажа...

— Ясно. Но си забравил, че Машината следи за целия План. Ние изпълняваме частни задачи. Щом Машината се интересува от така наречената Звездна Рожба, значи така трябва.

Кадетът посочи огромното Слънце и сърдито възкликна:

— Виж! Кой може да изгаси това?

Лейтенантът вдигна рамене, а старшият офицер напомни:

— Остават четири минути.

По време на дежурството кадетът беше занемарил дисциплината. Намръщи се и погледна показанията на пирометрите.

— Температурата не мърда! Тук сме от три седмици и нищо не сме забелязали!

— И три години ще останем, ако Машината заповяда — рязко каза капитанът. — Тя не греша. Построили са я, за да управлява Плана. И не може да върши глупости като нас.

— Да, сър. Но няма нищичко! — възкликна кадетът. — Никакви големи петна, никакви звездни рожби!

— Научи се на търпение — посъветва го лейтенантът. — Или ще послужиш на Плана директно — в Банките за органи винаги имат нужда от резервни части.

Кадетът млъкна. Тримата се наместиха в креслата и се стегнаха с колани, без да изпускат от поглед изображението на Слънцето. С червен воал, обсипано с дребни петна, то бе увиснало над хоризонта като Око Господне. В кабината беше тихо. Само приборите прищракваха и свистяха.

— А пък аз съм го виждал като обикновена звезда — сякаш на себе си каза лейтенантът. — Не по-ярка от другите, даже и от Вега1.

— Били сте на Рифовете? — ахна кадетът.

— Две минути — недоволно напомни капитанът и многозначително погледна към лейтенанта, който кимна и продължи:

— Търсихме един човек... приятел на сестра ми. По-скоро годеник. Казваше се Бойси Ган. Той пък търсеше Звездната Рожба. Не открихме нито единия, нито другия.

— Никога не съм виждал Рифовете — в гласа на кадета звучеше завист.

— Там е красиво... Силициеви растения с шипове, които светят сами. Блестят като скъпоценни камъни и са толкова остри, че само при докосване пробиват скафандъра. Има и растение, което прилича на човешки мозък и е от чисто сребро. Срещат се и платинени, и златни кристали, а има и цветя-диаманти.

Кадетът шумно въздъхна. Капитанът се обърна. Презрението в погледа му беше изчезнало, отстъпило място на печал и страх.

— Заемете се със задълженията си, кадет! — заповяда той. — Рифовете са опасна тема!

— Да, сър — лейтенантът кимна и стана сериозен. — Там наистина е опасно. Видях чудовище, голямо колкото кон и с тяло на скорпион...

— Млъкни, идиот! Рифовете са опасни за Плана! Веднъж едва не се провали заради тях. И ако Звездната рожба се добере...

Не довърши, а само добави:

— Една минута!

Лейтенантът почервения от обида.

— Извинете, сър, но не съм и помислял да започвам антипланов разговор. Ордите варвари, които се крият зад Космическия Заслон не са достойни дори да ги споменавам. Нека си вярват, че Звездната рожба е свръхчовек...

— Следете приборите!

И капитанът даде личен пример, като се втренчи в екрана. Но се сети за русата компаньонка, която му прошепна две думи: „Звездната Рожба“. Какво е станало с нея? Дали са я пратили в Банката за органи?

Нямаше време за спомени. До срока оставаха тридесет секунди.

Въпреки климатичната инсталация и добрата термоизолация на купола в обсерваторията беше горещо. По слепоочията на капитана блестяха капки пот.

— Двадесет секунди!

Погледът му се залепи за хронометъра. Черната стрелка догонваше червената, застанала неподвижно. Когато двете стрелки се припокриват, ще настъпи момента на пролетното равноденствие. И заплахата на Звездната Рожба ще се окаже блъф... или не?

— Десет секунди!

Вградените в тавана лампи угаснаха. Сега само отблясъците на индикаторите конкурираха сиянието на екрана.

— Пет!... Четири!... Три!

Двадесет записващи устройства се задвижиха. Хората дишаха тежко, сякаш въздухът в кабината не достигаше.

— Две!... Една!...

— Нула!

Капитанът преглътна и разтърка очи.

На екрана Слънцето гаснеше. Махнаха филтрите, но то въпреки всичко потъмняваше. Последно припламване — и край!

Слънцето изчезна, сякаш го бяха махнали от екрана. Капитанът чу как някой дълбоко въздъхна, след това изкрещя.

— Звездната Рожба! Това е той!

— Ослепяхме! — зариде вторият.

Така започна всичко.

Като кръгове от хвърлен в блато камък вълните на тъмнината плъзнаха из пространството. Три минути след настъпване на пролетното равноденствие вълната стигна купола на обсерваторията на Меркурий.

След по-малко от три минути тъмнината порази наблюдателите от орбиталните станции над вечно покритата с облаци Венера. Обхвана ги ужас, но не бяха ослепени от последното припламване на Слънцето, а продължаваха да виждат приборите.

За осем минути тъмната вълна достигна Земята. На огряната от Слънцето страна на планетата настъпи истински мрак. Обърканите хора спираха наред улиците, докато след няколко секунди се включи изкуственото осветление. Тези, които не знаеха за предупреждението, бяха обхванати от ужас. На тъмната страна и на Луната много астрономи онемяха при угасване на познатите им звезди. Някои от тях бяха чули за предупреждението и за Искането за Освобождение. Останалите просто видяха как от небето изчезват ярките точки и как се промени до болка познатата картина.

После отново заблестяха. Само Слънцето остана тъмно в продължение на половин час.

В това време започна паниката.

Новината завари Планирацията в разкошното му златно кресло и веднага му развали настроението. Дебелото му, подпухнало лице пребледня от страх.

За това, което става, човекът на име Бойси Ган разбра по косвен начин. Успя да чуе как пазачите му шептят:

— Звездната Рожба...

Пред един от блоковете на Машината седеше момиче с отсъстващ поглед. Тя научи новината на език, разработен не от хора и който разбираха малцина. Името ѝ беше Делта-4. Не изпитваше страх. Беше ѝ все едно...

След това тъмната вълна се понесе по-нататък, в безкрайното пространство. След дванадесет минути обгърна Марс. Беше отложен грандиозният проект за добиване на кислород и вода от мъртвата кора на планетата. Заместник-Планирацията на Марс, който беше чел

Искането за Освобождаване със собствените си очи, взе лазерния пистолет на ординареца си и се застреля.

За петнадесет минути сянката стигна до астероидите. По-голямата част от населението остана равнодушна. Те просто не знаеха какво става. Някои от тях работеха дълбоко под повърхността — добиваха ценни метали. Други бяха прекалено уморени от тежката борба за оцеляване и затова нищо не бе в състояние да ги изплаши.

Вълната се устреми към станциите на Плана на спътниците на Юпитер, угаси пръстените на Сатурн, погълна спътниците на Уран и Нептун и стигна до командния комплекс на Космическия Заслон, разположен на Плутон. Там я забелязаха съвсем случайно, когато погледнаха към Слънцето. Никой не се изплаши.

Тъмнината заля и Космическия Заслон — мрежа бойни станции, лазерни установки и патрулни кораби, бдителни и готови да защитят Плана на Човека от нашественици от Рифовете и от врагове като Звездната Рожба.

Страхът, обхванал екипажите на хилядите бавно въртящи се космически крепости, ги накара да изпратят аварийни сигнали към патрулните кораби, където завиха десет хиляди сирени. Замигаха лазерите за свързка, предавайки страшната информация и сеейки паника и ужас.

След едно денонощие вълната достигна границата на Слънчевата система — ледените парчета замръзнал метан и амоняк. До Слънцето бе твърде далеч и гравитационните му лапи не бяха успели да сглобят от тези късове истински планети.

И накрая, когато всички предни постове на Плана останаха назад, вълната започна да залива Рифовете.

Тъмната вълна не представляваше нищо ужасно за Рифовете — за тези живи астероиди, изградени от многовековната работа на микроскопични вакуумни организми, наречени фузорити. Просто още едно събитие в живота, изпълнен с опасности и чудеса.

Самотният копач с досада погледна в посоката, където допреди малко светеше Слънцето, изрови от раницата си светец кристал и отново се зае да кърти минерали.

На друг риф мисионер от Звездната Църква погледна часовника си, а след това и небето. Не се изплаши, защото очакваше събитието.

Обърна се към блестящият Денеб1, падна на колене и прошепна думи на благодарност. След това се върна към работата си — да довърши новия космоботуш. По професия беше дизайнер на обувки.

Тъмната вълна се промъкна в града на решителните, здрави и свободни хора — бегълци от планетите на Плана. Това беше крупно струпване на рифове, където се строеше голяма космическа армада от фузоритна стомана. Момиче на име Карла Сноу гледаше гаснещото Слънце и в очите ѝ се появиха сълзи.

На друга жива скала един пастир грижовно прибра женския пространственик, заплашен от нападение на пиропод. Скрит зад кристал органично желязо, хвърляше погледи към разширения от бременността рифоплъх, като не забравяше да дебне бронираните убийци и да се опитва да ги прогони с изстрели от лазерния пистолет. Дори не забеляза, че Слънцето е угаснало.

Ето как започна това за всички мъже, жени и деца.

Тридесет и девет минути по-късно Слънцето отново избълва животворен поток светлина и топлина върху вече променения свят. Атомните му мотори заработиха с пълна мощност. Водородът се превръщаше в хелий, енергията достигаше повърхността и се устремяваше в пространството.

Три минути по-късно светлинната вълна удари купола на обсерваторията на Меркурий. Хиляди автоматични прибори и камери фиксираха станалото. Хлипайки от радост, ослепените астрономи сигнализираха с лазер на Земята: „Слънцето оживя!“

Но светлината достигна Земята преди съобщението.

Първите лъчи докоснаха мястото, където се бе разположил Планирацията. На рамото му седеше сив метален сокол, който хвърляше сърдити погледи. Очите му светеха с рубинов блясък, сребристите крила помръдваха. Планирацията разгъна един свитък и прочете заглавието:

ИСКАНЕ ЗА ОСВОБОЖДАВАНЕ

Свитъкът бе донесен от личната му охрана. Намерили го пред вратата на кабинета. Там пишеше:

„Звездната Рожба настоява да се освободят всички негови последователи, които Планът на Човека задържа на служба чрез дистанционно управляеми нашийници.

Звездната Рожба настоява всички негови последователи, които са изпратени в Банките за органи, да бъдат приведени в естествен вид и освободени.

Звездната Рожба настоява така нареченият Космически Заслон да бъде демонтиран и да се разреши свободен достъп към Рифовете на Космоса от планетите на Плана и обратно.

Тъй като Планът на Човека се счита за неуязвим, Звездната Рожба е подготвила демонстрация на своите възможности с цел предупреждение. Точно в момента на пролетното равноденствие Слънцето ще бъде угасено, а най-близките дванадесет звезди ще премигнат.

Ако Планирацията не изпълни горепосочените искания, след демонстрацията ще бъдат приети по-строги мерки. Планът на Човека ще бъде унищожен.“

— Антипланови брътвежи! — заяви Планирацията. — Наглост! Предателство!

Възрастен полковник от Технокорпуса нерешително се обади:

— Сър, трябва да се вземат мерки...

— Мерки! — ядоса се Планирацията, а стоманеният сокол звънко приплясна с криле. — Какво казва Машината?

— Няма данни, сър — отвърна момиче с безразлично лице, облечена в халат с качулка. Гласът ѝ звучеше като далечна музика.

— Няма данни? Ами, намерете! Изяснете каква е тая Звездна Рожба! Обяснете как успя да извърши това и как да му попречим, ако опита пак!

Полковникът се осмели да каже:

— Сър, вече няколко години получаваме сведения за така наречената Звездна Църква. По всичко изглежда, че тази нова религия е възникнала на Рифовете...

— Пак Рифовете! Трябваше да ги унищожим още преди двадесет години!

— Точно така, сър. Но не го направихме. Колонистите... тоест, моля да ме извините, варварите, обитаващи Рифовете, са измислили нова религия. Те се кланят на звездата Денеб — мисля, че е от Лебед. Въобразяват си, че на нейните планети се намира Раят. Жадуват да се преселят там, или поне част от тях. Макар че съвременен звездолет, движещ се сто пъти по-бавно от светлината би изминал тези

четиристотин светлинни години за не по-малко от четиридесет хиляди...

— Не се отвличайте! — прекъсна го Планирацията. — Какво представлява тази Звездна Рожба?

— Ами-и... Сър, преди няколко години изпратихме там един специален човек, упълномощен да води разследване по случая. Името му е Бойси Ган, сър, и...

— Доведете го тук! Нали е на Земята?

— Да, сър, но... Той се върна по много странен начин. Фактически... — полковникът се обърка. — Трябва да призная, сър, че не знаем точно как се е върнал.

— Глупости! — изрева Планирацията. — Доведете ми го! Какво толкова не знаете? Доведете ми този Бойси Ган!

Това също беше начало, но за Бойси Ган всичко започна преди много месеци. По онова време той беше шпионин.

2

Всичко започна на станцията „Поларис“ — голям метален обръч, плуващ в ледената пустош отвъд Плутон. „Поларис“ беше едно от звената на Заслона, който защитаваше планетите на Плана на Човека от Рифовете.

Бойси Ган беше едва двадесет и шест годишен, но вече имаше звание оператор-майор.

Беше висок един и осемдесет, с кестенява коса, сини очи, широки рамене и тесен ханш. Имаше вид на човек, който умее да се грижи за себе си, и наистина бе така.

Пристигна на борда на станцията с обаятелна усмивка на устните и обезоръжаващ поглед.

— Докладва Бойси Ган, сър — отрапортува той на дежурния офицер. — Кадет от Технокорпуса Бойси Ган се явява по разпределение.

Излъга. Не беше кадет. В шпионската школа на Плутон му дадоха ново звание и го законспирираха. Един оператор-майор винаги привлича вниманието. А кадетът се шляе където иска и гледа каквото иска.

Дежурният офицер му връчи заповед за настаняване, помогна му да си прибере багажа в товарния отсек, стисна му ръката и го прати при коменданта на станцията — машинен полковник Мохамед Зафар.

Ган имаше за задача да разследва слухове за странна антипланова дейност на борда на „Поларис“. Той беше истински войник на Плана и в съзнанието му антиплановата дейност асоциираше с нещо гнило, долно, злобно и вредно. Очакваше да завари тук пълен срив на дисциплината и нежелание да се подчиняват на Плана.

Обаче дисциплината си беше наред. Хората бяха спретнати. Докато вървеше по пластмасовите коридори забеляза, че металните части на станцията са идеално полирани. Странно, помисли си Ган. Но той имаше поставена задача и знаеше как да я изпълни.

Почука на вратата на коменданта и отвътре се чу:

— Влез!

Отвори, изпълна се в стойка „мирно“ и отдаде чест:

— Кадет Ган се явява по разпределение, сър!

Полковникът също отдаде чест. Това леко удиви Ган, но не се издаде — оставаше си образец на военно държание и дружелюбие.

Машинният полковник Мохамед Зафар беше нисък, мургав мъж с изрядно изгладена белоснежна униформа. Изглеждаше надежден и непоколебим като самият План.

— Добре дошли на борда, кадет — каза той. — Мога ли да видя назначението ви?

— Тъй вярно, сър!

Назначението също беше фалшиво. Според него Бойси беше оператор на лазерни устройства и идваше от Земята. Не се споменаваше нито истинското му звание, нито преминатия интензивен курс на обучение в школата на Плутон. Комендантът внимателно го прочете и кимна.

— Кадет Ган — тихо, но отчетливо каза той, — приветствам ви с пристигането на „Поларис“. Както знаете, нашата станция е важно звено от Заслона. Основната ви задача е да откривате незаконните контакти между територията на Плана и областта отвъд Плутон — така наречените Рифове на Космоса — и да ги пресичате. Втората ви задача е доколкото е възможно да следите какво става на самите Рифове. Радарните, лазерните и оптичните системи са основните инструменти за изпълнението на тези задачи. Поради тази причина, кадет, на плещите ви ляга голяма отговорност. Няма да ни подведете, нали?

— Разбира се, сър! — тържествено обеща Ган. — Служа на Плана на Човека!

Отдаде чест и излезе.

Но преди това изпусна документите, моментално ги вдигна и погледна полковника с виновна усмивка.

Излезе с гордо вдигната глава. В момента, когато вдигаше назначението от пода, Зафар не го виждаше и Ган прикрепи „бръмбар“ — устройство за подслушване — на вътрешната страна на бюрото на коменданта.

Един час по-късно на врата на Бойси имаше нашийник.

Той беше готов за такова развитие на нещата. В толкова уязвимо и важно място като „Поларис“ всеки член на екипажа носеше на шията си железен обръч. По този начин нарушителят може да бъде унищожен по всяко време, където и да се намира. Всеки побъркан космонавт или предател, добрал се до резервоарите или до пулта за управление на ракетите, би могъл да унищожи станцията. Затова е необходимо всеки човек на борда да е под непрекъснат контрол.

И въпреки това усещането не беше от най-приятните. Ган докосна обръча и вечната му усмивка изчезна. Трудно е да запазиш спокойствие, когато нещо и някой — Машината, най-близкият ѝ сателит-ретранслатор или комендантът — може с едно натискане на бутона да взриви заряда, който за част от секундата ще обезглави славния момък Бойси Ган.

Съседната каюта заемаше нигериец на име М'Буна, който се разхождаше до вратата на отсека, предназначен за Службата за Безопасност, и като видя как Ган пипа нашийника, се засмя.

— Изнервя те, а? Не се притеснявай. Ако задейства, даже няма да разбереш!

Ган се усмихна. М'Буна му хареса. Веднага разбра, че в негово лице ще намери добър и умен приятел.

— На кого му харесва да е с нашийник? Освен това... — той се огледа, — чух, че има хора, които знаят как да се отърват от него. На Рифовете. Те знаят тайната — как да го свалят...

— Не се интересувам от такива работи — внимателно отвърна М'Буна.

Бойси кимна и не продължи. Но за себе си отбеляза, че в думите му имаше призив към антипланови действия и М'Буна беше длъжен да го прекъсне, да поиска обяснение и да доложи в Службата за постъпката.

Огромна като презокеански лайнер и крехка като пясъчен замък, станцията „Поларис“ представляваше огромен пластмасов пръстен. Въртенето създаваше притегляне, достатъчно, за да не излита супата от чинията. Сърцевината на пръстена беше неподвижна. На единия край се намираще куполът на лазерната радарна система, на другия — въздушните шлюзове.

Станцията беше изстреляна преди двадесет и пет години, за да изследва струпванията на Рифовете на север от Слънцето (по галактичните координати). Замръзналите късове амоняк, които снабдяваха старите ядрени ракети с работна маса, както и преди се намираха в полезрението на станцията, на около пет хиляди километра от нея. Те служеха за космически кошчета за боклук, където се изхвърляха отпадъците. След всяко дежурство боклукът се закарваше там, защото ако обикаля на свободни орбити около станцията, ще пречи и ще предизвиква фалшиви тревоги.

За две денонощия майор Ган успя да сложи „бръмбари“ в кабинетите на коменданта, помощника, интенданта и началника на Службата за Безопасност. Миниатюрните прибори предаваха на секретна честота всяка дума, произнесена в тези стаи. Бойси лично слушаше предаванията, когато му оставаше време. Специално устройство на Плутон непрекъснато записваше сигналите и ги предаваше на Земята, в подземната крепост на Планирацията и Машината.

Но по този начин Ган не успя да разбере нищо.

Заповедта беше повече от ясна: „Търси и идентифицирай врагове на Плана!“ Останалото са слухове. Контрабанден превоз на ценни стратегически материали от вътрешните планети към Рифовете... Някакъв смехотворен нов култ... Заплаха от съюзяването на всички Рифове против Плана... Предводителят на култа, призоваващ към бягство на Рифовете... Кое е истина и кое — не, така и не му казаха. Службата за Безопасност не даваше указания на агентите си какво да търсят. Според шефовете резултатите ще са по-добри, ако агентите сами открият следите на престъплението.

Но на тази станция нямаше никакви следи.

Или поне истински липсваха. Имаше неподходящи реплики на масата. Комплект резервни части за лазерните оръдия изчезна без задоволително обяснение. Това бяха антипланови действия. Хората отиваха в Банките за органи и за по-дребни провинения. Някой от „Поларис“ също трябваше да бъде изпратен там. Бойси Ган запаметяваше имена и звания, но търсеше нещо по-сериозно от обикновена небрежност.

След една седмица се убеди, че ако съществува антипланов заговор, той не е на „Поларис“.

Трябваше да търси другаде.

Обаче къде?

Бойси вече беше ходил два пъти там, преди да съобрази къде е това „другаде“.

Като младши офицер Ган даваше дежурства в кухнята и беше член на групата, отговаряща за почистването, изхвърлянето на отпадъците и така нататък. Работата не беше тежка. Високочестотните печки и киберчистачите вършеха почти всичко. Трябваше само да се следи за нормалната им работа. Дори краткия курс до „кошчето за боклук“ беше една приятно разнообразие.

Тръгнаха с М'Буна с шаландата — нереактивния космически влекач — и убиваха времето с разговори, докато автоматичните контейнери сами изхвърляха боклука. Нигериецът сякаш беше забравил думите на Бойси относно нашийника. А Ган така и не успя да поведе с колегата си антипланов разговор, даже престана да опитва. Говореха за дома и служебната кариера, обсъждаха достойнствата на момичетата.

Бойси имаше приятелка — Джули Мартинит.

— Една такава мъничка — замечтано си спомняше той, — с красиви, черни очи. Тя ме чака. Когато се върна...

— Точно така — съгласи се М'Бана. — Онова момиче, с което бях в Лагос...

— Джули не е онова, тя е моето момиче — прекъсна го Бойси. — Единственото. Другите не ме интересуват.

— Защо не ти пише писма?

Ган застина.

— Не обича да пише писма — каза той след кратка пауза.

Мислено се изруга. Какъв пропуск! Не получаваше писма от Джули по много проста причина — те се трупаша на Плутон. Не можеха да му ги препращат, защото имаше голяма вероятност някой да ги прочете и по косвен път да се досети, че Бойси не е прост оператор на лазерни устройства.

Побърза да смени темата.

— Ей, какво е това на екрана?

Нещо светло се спускаше към повърхността на протопланетата. Сигурно някакъв боклук се е отскубнал от крехкото ѝ гравитационно

поле и сега кръжеше в пространството. След някой и друг час ще падне обратно.

Но М'Буна хвърли поглед към екрана и някак небрежно подхвърли:

— А-а, сигурно е комендантът. Понякога проверява дали всичко е наред.

Опитвайки се да прикрие обхваналата го възбуда, Бойси каза:

— Интересно, какво ли прави там?

М'Буна вдигна рамене и натисна бутона. Поредният саморазтоварил се контейнер се върна на шаландата.

— Хайде да погледнем — предложи Ган.

Не дочака отговор. Контейнерът легна в гнездото си, шаландата беше готова и нищо не ги застрашаваше. Подаде йонен поток към нереактивния двигател, включи коригиращите ракети. Влекачът тръгна напред.

— Недей, Ган. Стариат ще се вбеси, ако разбере, че го шпионираме — изплаши се М'Буна.

Но Бойси не слушаше — беше погълнат от наблюдението на екрана.

Щом полковник Зафар посещава тайно планетоида, трябва да има причина за това. И той е длъжен да я изясни. Натисна бутона за максимално увеличение и повърхността скочи насреща му.

Планетоидът беше широк около петнадесет километра и не приличаше на сфера, а на урна за пепел. Притежаваше необикновена плътност в сравнение с останалите протопланети. Би се превърнал в комета, ако се приближи до Слънцето. Зеленикавата кора от замръзнали газове изглеждаше като бавно въртяща се виелица. От тласъка, предизвикан от изхвърления боклук, повърхността трепереше и над нея се издигаше светлинен ореол.

Нищо друго не се виждаше...

Но дори и тази малка планета имаше солидни размери. Полковник Зафар е някъде там. Ган се протегна към пулта, за да насочи влекача да обиколи планетоида, когато някакъв шум привлече вниманието му.

Обърна се и видя, че М'Буна го гледа със смесица от ненавист и съжаление. В ръката си държеше блестящо метално вретено, подобно на молив, и го насочи към Бойси.

В оставащата част от секундата майор Ган успя да помисли:
„Ако можех да изпратя съобщение... Става нещо антипланово...“

Това беше последната му мисъл, преди да чуе свистенето и да види жилото, изстреляно от контрабандия пистолет на нигериеца. Неврокуршумът го убоде по врата.

Обгърна го мрак.

3

Неврокуршумът моментално блокира нервната дейност. Но това не е всичко. Действието му не отслабва с течение на времето. Жертвата не може да дойде в съзнание, докато не ѝ инжектират неутрализиращ препарат.

Когато Бойси се събуди, нямаше понятие колко време е бил упоен. Само едно знаеше със сигурност — че са го пренесли от шаландата на непознато място.

Лежеше на една скала върху нещо меко и топло, подобно на мъх, който светеше със слаба, но равномерна светлина. Отблизо изглеждаше зеленикав, а по-нататък — червеникав и синкав.

Небето беше черно, е една единствена ослепително ярка звезда.

Бойси се надигна и... излетя на мъха!

Скоро се спусна и се огледа. Очите му свикнаха с тъмнината и успя да види останалите звезди. Познатите съзвездия...

В този момент разбра.

Ярката звезда беше Слънцето.

Намираше се на един от Рифовете на Космоса.

Ган никога не разбра как е попаднал там. Единствено М'Бана би могъл да му каже, но не го видя никога след това. Докато е бил в безсъзнание, са го докарали на този самотен риф и са го оставили без връзка, инструменти и скафандър. Можеше да живее, но не би могъл да се махне. Беше обречен.

Да-а. Страхотен начин да се отървеш от неудобен човек. Подобър от убийство — няма нужда да се избавяш от трупа.

Беше студено. Крайниците му замръзнаха, ставите започнаха да се сковават. Китките му бяха подпухнали. Явно похитителите не се бяха доверили на невроблокадата и са му завързали ръцете. Но въжето беше изчезнало заедно с тях. Главата го болеше, устата му беше пресъхнала и искаше да яде.

Ган се зае да изследва новия си дом.

Първо трябваше да намери храна и вода, но не устоя на изкушението да се полюбува на великолепия пейзаж. Металните листа на папратта звъняха като камбанки. Чуваше се шум, сякаш цялото пляскаше с крила. Откъде са се появили птици тук? Но нали Рифовете са създадени от микроорганизми, подобно на коралите в океаните. Следователно трябва да има живот, макар и не приличащ на земния.

Рифовете се бяха оформили от струпвания на фузорити, които се хранят с междузвезден водород и според модифицираната теория на Хойл превръщат атомите водород във все по-тежки елементи.

Имаше и въглероден живот, дишащ кислород, но основното им „население“ бяха метални и кристални същества. В най-добрия случай ставаха за ядене, в най-лошия бяха смъртоносно опасни.

Далечното Слънце виси в южния край на небесната сфера, прецени Бойси. Значи се намираще на една права с „Поларис“, но на какво разстояние? Считаше се, че основните Рифове се намират на двеста астрономически единици¹ от Слънцето, или около тридесет милиарда километра.

Ган остави звездите на мира и се огледа. Трябваше да изследва новия си дом.

Разтри изтръпналите си китки и тръгна на разузнаване. Внимателно се измъкна от зеленикавата падина. Фузорити-симбиоти създаваха и поддържаха атмосферата, приличаща на сапунен мехур. Ако подскочи твърде силно, би излязъл в космическия вакуум, където го чакаше моментална смърт — кръвта ще заври, а стените на клетките му ще се разрушат.

Стигна до билото и се огледа.

Пред него се простираше нова долина, обраснала с някакви блестящи храсти. Растенията стигаха до рамото му. Цветовете приличаха на плюмажи¹, украсени с пламъчета — отделни фузоритни клетки. Дръжките на листата бяха зелени, а краищата на самите листа — черни. На всеки от тях имаше по една яркочервена ягода.

Невероятно! Храстите растяха подредени!

Приличаше на плантация в някоя плодородна земна долина. Бойси веднага усети глад. Ягодите изглеждаха доста апетитно. Тръгна към тях...

Зад гърба си чу глас:

— Браво! Събуди се и реши да се подкрепиш, а?

Майор Бойси Ган очакваше всякакви неприятности. Изработеният по време на тренировките рефлекс го спря на средата от крачката и го накара да заеме отбранителна поза.

Обаче непознатият изглеждаше миролюбив човек. Нисък, набит, с голям корем и мръсна, руса брада. Дрехите му бяха изтъкани от грубо влакно и с множество крѝпки.

На рамото му се крепеше някакво животно, голямо колкото капуцин¹. Зелено, покрито с люспи и с червени огнени очи, то приличаше на играчка, подобна на дракон. Изпод острите като бръснач краища на люспите се процеждаха тънки струйки дим.

— Здравейте — предпазливо каза Бойси.

— Ами, здравей, значи — добродушно отвърна човекът. — Ти спеше. Пък аз си помислих — нека си спи. Добре дошъл! Вече не разчитах, че ще си намеря компания.

— И аз не разчитах да попадна тук.

Онзи кимна и протегна мръсната си мазолеста ръка.

— Така и предполагам. Докараха те преди пет часа. Бяха двама и по всичко личеше, че не са се отнесли много ласкаво с теб. Затова реших да не те закачам.

Ган стисна протегнатата ръка и каза:

— Имам нужда от вода и малко храна.

— Ще уредим този въпрос. Ела.

Мъжът кимна и поведе Бойси към едно черно езерце. От жеста му дракончето едва не падна.

— Омър не обича чужди хора — подхвърли той през рамо. — Не се страхувай от него, но не прави резки движения. Омър е пиропод. Дете е, но понякога и те са опасни.

Ган мислено се съгласи. „Детето“ имаше доста зловец вид, да не говорим за дима и огнения поглед... Стигнаха до брега — не можеше да се нарече езеро, а по-скоро локва, широка около четиридесет метра. По повърхността се носеха лениви вълни, характерни за слаба гравитация. Отсрещният бряг беше отвесен, изпъстрен с блестящи краища на минерални жили. Тук-там пейзажът бе смекчен от мъх и други растения. В подножието на стръмния склон се виждаше метален навес, защитаващ входа на пещера.

— Ето ни вкъщи — съобщи домакинът. — Добре дошъл, влез, разполагай се.

— Благодаря. Между другото, така и не се запознахме.

— Ами? Вярно, бе! Казвам се Хари Хиксън. А ти... — Ган отвори уста, но Хиксън го изпревари: — Ти си оператор-майор Бойси Ган от шпионската школа на Плутон.

Ган почиваше в пещерата на отшелника вече цяло денонощие. Из главата му се въртяха мрачни мисли. Как Хиксън е научил името му? Откъде би могъл да знае, че е завършил шпионската школа, а не е оператор на лазерни устройства?

Накрая зарязва безплодните догадки и се зае да възстановява спортната си форма и да изучава обстановката.

Явно на кораба е прекарал повече време, отколкото си мислеше, защото беше успял да отслабне и да пусне къса брада. Хиксън го хранеше и се грижеше за него. Направи му легло от мръсни, вонящи одеала (не по-лошо от неговото собствено) и разделяше съдържанието на котлето, в което вареше нещо като мазно рагу. Храната беше груба, но обилна. Разнообразяваха я с корени и плодове. Червените ягоди имаха вкус на лимон и бяха незаменим източник на витамини — Хари постоянно изтъкваше този факт, а един вид лишеи съдържаше протеини.

Въпросът с храната беше решен. Хиксън беше преживял доста години на тази диета и се чувстваше отлично. Значи и аз ще издържа, помисли си Бойси. Току-виж успял да намери начин да се измъкне оттук...

А това можеше да стане скоро. Хиксън му каза, че съществува система за връзка, чрез която може да се извика помощ.

— Досега не се е налагало — обясни Хиксън. — Но когато имаш надежден тил, се чувстваш по-спокойно... Между другото, Бойси, тоя нашийник притеснява ли те?

Ган замръзна. Не беше усетил, че пипа обръча.

— Не много — тихо отвърна той.

— Мога да го сваля — добродушно предложи Хари. — Лесна работа. Поне стотина съм махнал.

Бойси учудено го изгледа.

— Велики План, за какво говориш? — гласът му звучеше сърдито. — Знаеш ли какво е това? Вътре има автовзривател, който може да се задейства от разстояние. При опит да се свали... — той направи с ръце движение настрани и нагоре, демонстрирайки действието на обезглавяващият заряд.

— Спокойно, знам за това. Стой мирен! Не ти, говоря на Омър. Стига си ръмжал, де! Изнервяш ме!

Стана, заобиколи Ган и застана зад гърба му.

— Най-важното е да седиш, без да мърдаш, Бойси. Ако мръднеш, сърди се на себе си. Омър, да те вземат дяволите! Прибери си ноктите! От яйцето го извадих, точно в тази пещера. Когато започне да нервничи, пуска нокти. А-ха, готово!

Ган почувства докосване по врата. Не виждаше какво прави Хиксън, но беше сигурен, че отшелникът не работи с инструменти.

Внезапно гърлото му се сви... След това нещо изщрака...

Обръчът падна на пода. Бойси инстинктивно отскочи. Беше пребледнял. Очакваше взрив, но такъв не последва.

— Спокойно, Бойси. Ще уплашиш Омър. Това чудо вече никога няма да гръмне.

Небрежно вдигна нашийника и го приближи до очите си, за да може да го разгледа по-добре на светлината на неугасващия диамантен кристал, който на Земята би струвал милиони.

— Майсторска работа — възхити се Хари. — Виж само колко детайли... Жалко, че вече не стават за нищо.

Захвърли обръча в далечния ъгъл и се обърна към Ган.

— Е? Готов ли си да отпътуваш?

— Къде? — отвърна Бойси след няколко секунди.

— Не се вълнувай, Бойси. Знам какво мислиш в момента — че трябва да бъда предаден на Машината за изследване. Нямах и понятие как успях да сваля нашийника, но си убеден, че това е антипланова постъпка. Наистина е така. Аз съм антипланова личност. Нямам намерение да ти преча. Ето лазера ми — вземи го, сигнализирай, извикай помощ. Но добре запомни — няма да дойда с теб, Бойси Ган, схвана ли?

— Добре — съгласи се Бойси. Но нямаше намерение да се предава.

Отшелникът правилно описа желанията му, но се изрази доста меко. Честно казано, Ган искаше да заведе Хиксън в лабораториите на Плана по-силно, отколкото да се издигне в службата или да се ожени за Джули Мартинит.

Същият този Хари Хиксън представляваше голяма заплаха за Плана. Ясно си представи заповедта от началника му на Плутон, ако му доложи за отшелника:

„Хиксън е много опасен. Неизвестните му способности трябва да бъдат изучени и съхранени за благо на Плана, след което всеки негов орган трябва да се унищожи поотделно.“

Обаче как да предаде Хиксън в ръцете на Плана?

Трябва да се намери начин. Сигурно има начин, и Бойси ще го намери. Най-важното е да запази спокойствие и да не се издаде, а когато има възможност, да я използва.

— Нека да изпратим сигнала веднага — каза той. — Готов съм да отпътувам.

Двамата се изкачиха върху една червена скала. Пироподът ръмжеше и се въртеше, без да сваля огнения си поглед от Бойси.

— Виждаш ли онази ярка звезда до Вега?

Ган погледна на къде сочи Хиксън.

— Имаш предвид Тета от Лири?

Хиксън го погледна с леко учудване.

— Точно така. В шпионската школа добре са те обучили, само дето... Впрочем, няма значение. Имам предвид червената звезда точно под Тета. Не помня как се казва. Там е Фрийхевън¹.

— Фрийхевън? — кръвта запулсира в слепоочията му. — Чувал съм за тази колония. Там живеят ония плъхове от Рифовете, нали?

— Бойси, Бойси... Защо толкова грубо? Просто свободни хора. Фрийхевън е най-големият риф. До там няма и един милион километра.

— Ясно — каза Ган.

Изпитваше неопишуема гордост. С какъв подарък ще се върне на Плутон! Ще подари на Плана цял град! Отново ще влезе в братството на Машината!

Представи си крайцерите на Плана, насочени от него към точното място...

— Не мечтай толкова — сухо каза Хиксън. — Още не си стигнал там. А и няма как да се обадиш на Машината по телефона. Сега гледай да не ме бутнеш, ще изпратя сигнала.

Вдигна стария пистолет, който пазеше в напоен с масло парцал в пещерата, внимателно се прицели в червената звезда и три пъти натисна спусъка.

— Това е. Остава да чакаме. Може спокойно да се приберем в пещерата.

Хиксън замълча, след което явно взе решение. Обърна се отново към звездите, остави пистолета и протегна ръцете си напред. Устните му мърдаха, но Ган не можеше да разбере какво произнасят. Пироподът на рамото му съскаше и се мятеше. Отшелникът сякаш с цялото си тяло се стремеше... но къде?

Бойси не можеше да разбере. Сигурно към Фрийхевън. Или към червената звезда, или към Тета. Или може би към ярките гиганти на Летният Триъгълник — Вега, Алтаир¹ и Денеб.

След това Хиксън се отпусна, пироподът също се успокои. Хари махна с ръка. Сякаш змия се гърчи, помисли си Ган, или шия на лебед...

Лебед? Нещо в паметта му просветна, и то се отнасяше за лебеди... и за звезди...

Но не успя да се сети нищо конкретно и последва Хиксън към пещерата.

Крехкият риф на Хиксън беше малко островче в безкрайното пространство. Модифицираната теория на Хойл гласеше: Вселената е безкрайна във времето и пространството. Всяка секунда се формира ново вещество във вид на водородни атоми, а старото вещество — звезди, планети, галактики — се разпространява във всички посоки.

Рифът на Хиксън беше дете — само на няколко милиона години, а размерите му — като на песъчинка. По това си приличаше с останалата част на Вселената — веществото ѝ беше предимно ново, и неговото образуване нарастваше по спирала. Някои рифове и галактики бяха толкова стари, че възрастта им не подлежеше на изчисление. Но самата Вселена, намираща се в динамично равновесие, нямаше нито начало, нито край. А животът беше най-древният

феномен, по-древен и от най-старите звезди. И все пак си оставаше млад, когато някои звезди вече бяха умрели.

Животът нямаше край в буквалния смисъл. Приемаше най-невероятни форми, еволюцията вървеше по невъобразими пътища.

Наблюдавайки как Хари Хиксън си играе с пиропода, Бойси Ган реши, че човекът е най-странната форма на живот, която е срещал. Един плешив отшелник — антипланов елемент, смъртно опасен по всички закони на Машината — седи и съвсем сериозно учи пироподчето си до лети.

Хиксън свали зверчето от рамото си, сложи го върху висока издатина на стената и се отдалечи. Животното изпускате изпод люспите си дим от природния си реактивен двигател. Пронизително зави, призовавайки господаря си да се върне. Накрая се отчая и полетя към Хари, но не улучи и се вряза в отсрещната скала, където остана да лежи. Хиксън се съжали и го вдигна.

— Ще си счупи главата — обади се Бойси след петият опит.

— А-ха. Трябва да е по-внимателен — съгласи се Хари. — Макар че сигурно няма нищо в нея. Пироподите са доста непохватни създания, нали, Омър?

Ласкаво погали малкото чудовище, въздъхна и го остави на пода. Зави го с едно одеало, върху което постави парче светец кристал. Пироподчето виеше и съскаше, но стопанинът не му обръщаше внимание.

— Мислех, че ще успея да го науча — със съжаление каза той. — Бойси, искаш ли да видиш пилота, който ще дойде за теб?

Извади от джоба на протърканото си сако старинна, цветна двумерна снимка, на която се виждаше младо момиче, поставило дясната си ръка върху главата на животно, приличащо на тюлен. Зад гърба ѝ се виждаха Рифове, оцветени в сребристо и пурпурно.

— Казва се Карла Сноу — каза старецът с любов. — Тя е дъщеря на един мой стар приятел, който ме излекува преди години. Той е лекар, при това добър. Вярно, че не разбираше какво става с мен...

В този момент забеляза, че си говори сам, и млъкна.

— Е, това е — неловко се усмихна Хари. — Нека Лебед ти дава щастие, Бойси. Поздрави Карла.

Ган не разбра какво смята да прави старецът. А той отмести ламарината на входа и излезе.

Бойси поклати глава.

— Хиксън! Къде отиваш? Чакай!

Скочи на крака и побърза след Хари. Попадна на полянката, която отшелникът старателно заобикаляше.

Старецът не се виждаше никъде.

Имаше следи, които ясно личаха на покритата с мъх повърхност.

Но Хари пропадна в дън земя.

Ган претърси целия риф. Отне му няколко часа. Никой не отговаряше на виковете му. Старият отшелник просто изчезна.

4

В пещерата Ган намери пистолета — допотопен лазер от Технокорпуса. Сигурно са го донесли контрабандно още преди създаването на Заслона. Оръжието му вдъхваше увереност, макар че нямаше от кого да се защитава.

Но имаше нужда от увереност.

„Човек не трябва да е сам. Всеки има място в системата на Плана. Под вещото ръководство на Машината всеки служи на Плана и по този начин Планът служи на всички.“

Ган забеляза, че цитира тези думи, докато се изкачва на скалата, от която Хиксън изпрати сигнала. Каква глупост!... И въпреки това не помагаше много.

Човек не трябва да е самотен... Но на практика той се чувстваше ужасно самотен, захвърлен на крехкия риф сред милиардите звезди...

Нямаше смисъл да се катери на скалата. Би могъл да чака където и да е. Не се надяваше на помощ, защото не вярваше на думите на почти откачилият старец.

Въпреки това чакаше там, на скалата, седнал върху един камък и устремил поглед в небето. Но виждаше само звезди. Уморен, той задряма, когато...

Внезапно се мярна нещо зеленикаво.

Ган скочи на крака. Зеленикавото сияние беше толкова слабо, че не беше сигурен дали наистина го е видял. Не, там определено имаше нещо... А зад това „нещо“ се точеше опашка от червени искри.

Бойси вдигна пистолета, провери индикатора за мощността — не си струваше да пуска в космоса разрушителен заряд — и три пъти натисна спусъка, насочил оръжието към мястото, където видя зеленото петно.

След малко сиянието се появи отново, вече по-близо.

Помощта идваше! Но какви са тези червени искри? Точно пред него искрите също промениха курса си, следвайки зеленото петно. Приближаваха се много бързо...

Неочаквано Ган чу рев, сякаш работеха двигателите на старинна ракета. Най-сетне неизвестните обекти влязоха в плитката атмосфера на рифа, разсичайки въздуха. Чу се нечий вик...

Червената искра прониза с рев зеления облак и се устреми към Бойси като древна ракета с дистанционно управление. На двадесет метра от него ракетата изскочи над скалата и той успя да я разгледа.

Това беше чудовище, излязло сякаш от кошмар. Люспите блестяха като метално огледало, от страховитите нокти капеше златиста течност. Червената искра се превърна в две огромни, немигащи очи. Бронираната глава сякаш бе взета от приказен дракон, а вместо опашка се виждаше ревящ син пламък.

— Пиропод! — Ган се вкамени от страх.

Досега не беше виждал възрастни екземпляри, само беше слушал разкази за тях. Питомникът на Хиксън не можеше да го подготви за срещата с хищника, който с пронизителен рев мина над главата му.

Пироподът представлява жива ракета и е смъртно опасен. Метаболизмът му е коренно различен от този на кислородните организми. Той произлиза от същият източник на невъглероден живот като фузоритите. С плазмените си двигатели е способен да лети по-бързо от крайцер, а по свирепост няма равен сред хищниците на Земята. Всичко, което се движи, за него е плячка. Имат нужда от голямо количество реактивна работна маса и затова са ненаситни. Тези лешояди на космоса атакуват всичко, което мърда.

За щастие атмосферата им действа като бавна отрова, а притеглянето им забавя рефлексите. Техният дом са междузвездните простори. Понякога тези чудовища достигат размерите на яхта, а най-малките от тях не отстъпват по дължина на слон. Схванат от ужас, Бойси гледаше как пироподът завива обратно. Пулсиращите червени очи бяха обкръжени от телескопични огледала, въображението на Ган дорисува страшни черни нокти, които разкъсват метал и камък като хартия...

Твърде късно съобрази, че се е превърнал в мишена.

Инстинктивно насочи пистолета и стреля. Мощността на заряда беше минимална, но чудовището почувства лъча и отскочи встрани. Бойси залегна зад камъка. Пробитият зеленикав облак бавно се разтваряше и той видя какво има вътре.

Беше пространственик — топлокръвно животно, подобно на тюлен. Те живееха сред звездите и бяха естествена плячка за пироподите. Умееха с помощта на поле да създават около себе си атмосферен мехур, който им позволяваше да живеят в открития космос, макар че дишат кислород.

Пространственикът беше тежко ранен. Дори и отдалече Бойси виждаше раната — кожата на животното беше раздрана от главата до опашката. На гърба му седеше някакво същество. Ган беше сигурен, че на рифоплъха и ездача му им оставаше малко живот.

Пироподът вече атакуваше раненото животно. Бойси реагира по-бързо, отколкото успя да помисли — завъртя регулатора на пълна мощност, опря се на камъка и стреля. Разнесе се взрив.

Имах късмет, помисли Ган. Индикаторът на пистолета светеше оранжево — батерията бе изразходвана до край.

Ослепеният пиропод с рев се понесе нагоре. Скоро звукът секна, сякаш някой затвори вратата — чудовището напусна атмосферата на рифа. Но там го чакаха други пироподи. Бойси видя червените искри на очите и сините пламъци, излизащи от огнените черва да се нахвърлят върху ранения си другар. Избухна синкаво облаче от нажежени газове...

Като в сън Ган съобрази, че раненото чудовище е унищожено. Но нямаше време за размисъл — пространственикът падна на повърхността и той се затича към него.

Животното рухна в самия край на малката плантация, която поддържаше Хиксън. Кръвта му покри зеления мъх. Ездачът слезе и се наведе над раната, опитвайки се с ръце да спре кръвта. Беше момиче. Хари не сгреша — момичето от снимката.

Раненият пространственик трепереше и тихо виеше. Момичето хлипаше.

— Мога ли да ви помогна с нещо? — обади се Ган.

Карла Сноу рязко се обърна и изгледа Бойси така, сякаш пред нея имаше пиропод или нещо още по-ужасно. Освен страх Ган забеляза в погледа ѝ и облекчение, като че ли е очаквала нещо по-лошо.

— Вие кой сте?

Въпреки младостта си тя беше стройна и силна.

— Бойси Ган — представи се той. — Вие сте Карла Сноу. Хари Хиксън ме предупреди, че ще дойдете.

Момичето притисна устните си с длани и се ококори от ужас. За миг Бойси помисли, че тя ще побегне. Но Карла се овладя, поклати със съжаление глава и се обърна към пространственика.

Кръвта вече не течеше и животното не трепереше.

— Султана умря — прошепна момичето.

— Много съжалявам — каза Бойси, но разбираше, че с думи не може да я утеши.

Погледна към небето — пироподите бяха изчезнали. След това огледа гостенката си. Загарът на лицето ѝ почти не се различаваше от бакърено-русата коса. Белият ѝ гащеризон беше оплескан с кръв, от ръцете ѝ капеше златиста слюз, но въпреки това тя беше удивително красива.

Ган си спомни Джули Мартинит, соленият вкус на устните ѝ, когато се целунаха за сбогом на морския бряг в мексиканския курорт Плая Бланка. Карла не приличаше на Джули, която имаше черна като нощта коса. Карла беше висока, а Джули — по-скоро дребна. Карла имаше широко, открито лице, което дори в този тъжен миг говореше за любов към живота, а Джули беше склонна към меланхолия. Но и в двете имаше нещо, способно да го развълнува.

— Ония негодници могат да се върнат — каза той. — Трябва да изчезваме.

Сълзите върху бузите на момичето вече бяха изсъхнали. Като видя ненужния пистолет в ръката на Ган, тя леко се усмихна.

— Празен е. От него няма полза.

— Знам. Време е да се върнем в пещерата на Хиксън. Може да намерим резервни батерии.

— Ние? Струва ми се, казахте, че той е тук? — лицето ѝ отново преbledня, в погледа ѝ пролича страх.

— Беше, но изчезна. Как и къде — не знам.

Момичето разсеяно кимна, сякаш думите му не стигнаха до съзнанието ѝ. Отпусна се на колене до мъртвия рифоплъх и погали златистата козина.

— Бедната Султана, никога няма да си простя. Когато получих сигнала, се изплаших. Не знаех какво да правя. Извикаха баща ми и той излетя... Реших да тръгна сама... — тя прехапа долната си устна.

— Забравих за пироподите, вече рядко се срещат. Преди няколко години ги изстребиха. Явно пак са се размножили. По-рано лесно им се изплъзвах със Султана. Но забравих, че вече е остаряла...

Тя се изправи. Докосна ръката на Бойси, сякаш искаше да му вдъхне увереност.

— Не се безпокойте. Баща ми ще дойде веднага след като се прибере. Оставих му бележка.

— Но вероятно ще изчака и ако се забавите, тогава ще тръгне.

Карла енергично поклати глава. Русата ѝ коса се разпиля.

— Няма да чака и една минута. Написах му, че някой е изпратил старият условен сигнал на Хари Хиксън. Ще потегли насам моментално, за да разбере кой може да е.

Ган учудено я погледна.

— Как така кой? Хари го изпрати. Вече ви казах.

— Помня — спокойно отвърна Карла, но гласът я издаде. — Разбирате ли, не би могъл да е Хари... Елате, ще ви покажа.

Заведе го в подножието на червената скала, откъдето Хиксън изпрати сигнала за помощ.

— Вижте това — тя докосна каменната пирамида.

Бойси се наведе, вгледа се и забеляза букви, прогорени с лазерен пистолет. Ако не знаеше къде да гледа, никога не би ги забелязал.

Надписът гласеше:

ХАРИ ХИКСЪН

Умрял от фузоритна инфекция

Нека Денеб освети пътя му

— Видяхте ли? — обади се момичето. — Хари не би могъл да изпрати сигнала. Той умря преди три години.

Всичко това се случи много месеци преди Искането за Освобождане. Старият Планирац се радваше на мълчаливо сливане с Планиращата Машина. Крайцерите на Плана се носеха из Слънчевата система, разнасяйки оръжие и заповеди до най-отдалечените постове на Космическия Заслон.

В Банката за органи на остров Куба бивш кадет от Технокорпуса, нигериец, даде последните си органи за друг слуга на Плана и умря. (Някога името му беше М'Буна. Трибуналет го осъди за дезертьорство.)

Джули Мартинит седеше в спалнята на общежитието дълбоко под перуанските Анди с писалка в ръка. Чудеше се на кого да пише — на този, когото обичаше, но не получаваше писма, или молба да я приемат на работа в Специалния отдел на Машината.

На далечните Рифове, във Фрийхевън, оператор-майор Бойси Ган реши, че има прекрасната възможност да направи за Плана нещо велико — и да получи съответната награда. Щастливият случай сам му падаше в ръцете.

Намираще се във Фрийхевън, самото сърце на Рифовете, и се наслаждаваше на пълна свобода. Струваше му се, че е намерил обратният път към световите на Плана.

Но не всичко беше изяснено. От някои въпроси по гърба му пробягваха тръпки.

Защо Карла Сноу се опитваше да го убеди, че Хиксън отдавна е умрял? В такъв случай кого видя Бойси? Призрак? Значи този призрак го е хранил, лекувал и е свалил нашияника му?

Започна да подозира, че не е попаднал случайно на рифа на Хиксън.

Доказателства липсваха. Но беше сигурен, че М'Буна, а сигурно и полковник Зафар, по някакъв начин са свързани с Хари Хиксън и с това опасно, антипланово място — Рифовете на Космоса. Имаше косвени улики — изпуснатата дума, поглед, недоизказано изречение. Ган

беше убеден, че съществува непрекъснатата комуникация между Рифовете и планетите на Плана. При това в осъществяването ѝ бяха въвлечени Технокорпуса и жизненоважни възли на Космическия Заслон.

Само ако успее да избяга... Не! Когато избяга, ще се върне вкъщи с доказателства и конспираторите ще бъдат изпратени в Банките за органи. Тогава ще заслужи най-голямата награда... А и Джули е някъде там...

Но сега го чакаше много работа.

Ган не смееше да води записки или да събира снимки, но също така не изпускаше възможностите да огледа и най-закътаните места на невероятната комуна, наречена Фрийхевън. Колко странно и смущаващо име — Фрийхевън1!

Като че ли свободата е толкова важна... Въпреки това не можеше да не му направи впечатление, че жителите на Фрийхевън изглеждат по-здрави, по-щастливи и дори по-целеустремени от милиардите щастливци, живеещи под благотворната власт на всемогъщата Планираща Машина.

Този очевиден факт го вадеше от равновесие.

Впрочем, задачата беше ясна. Ган с ентузиазъм се зае да събира сведения.

Във Фрийхевън живееха около две хиляди души. Бяха разхвърляни по фузоритните Рифове, простиращи се на стотици хиляди километри. Много от тях бяха пригодени за живот с помощта на особен лишей, отделящ кислород. Голяма част от рифовете нямаша атмосфера, но снабдяваха зараждащата се промишленост на Фрийхевън с метали и минерали.

Сигурно Ган е очаквал да види татуирани диваци, кълчещи се под звуците на тамтами, затова се оказа съвършено неподготвен за срещата с делова, съвременна колония. Имаше ферми и стада, и то не само пространственици, а и истински крави хернезейска порода, докарани по някакъв начин на крехкия риф. На един лишен от атмосфера риф, състоящ се почти изцяло от фузоритно желязо, беше построен стоманодобивен завод с ядрена електроцентраля, каквито Технокорпуса използваше на астероидите. Ган остана поразен от видяното. Веднъж сподели това с бащата на Карла, при когото живееше — нито гост, нито пленник. Обядваха и Бойси се

наслаждаваше на превъзходните пържоли и виното, чийто аромат не отстъпваше на най-добрите френски вина.

— Не само храната, млади човече — отвърна доктор Сноу. — Самият живот е прекрасен! Има вкус, какъвто световите на Плана не са сънували!

Бойси се усмихна — снизходително и колкото може по-дружелюбно.

— Може би сте прав. Моля да ме извините, но аз не съм виждал други светове, освен тези на Плана.

Бащата на Карла доволно кимна:

— Естествено. И ние не бяхме виждали, преди да се доберем тук. Не броя Карла и връстниците й, които са родени във Фрийхевън. Те са свободни от рождението си.

— Не мога да разбера как работи системата ви? — Бойси вмъкна недоверчива нотка в гласа си. — Кой ви дава указания?

— Никой! Това е свободата! Не желяхме да живеем с нашайниците на Машината, затова избягахме. Работим заедно и както виждаш, добре се справяме. Щастие и просперитет! Започнахме от нулата и построихме нашия свят от газ и енергия, като фузоритите. Спомням си, когато долетяхме с Хари Хиксън — докторът внезапно млъкна, хвърли мрачен поглед към Ган и си потри брадата.

— И? Вие и Хиксън...

— Други времена бяха — кратко завърши Сноу. — Млади човече, все още ли мислите, че ще повярваме на вашата история? Аз сам погребях Хари.

— Сър — внимателно отговори Бойси, стараейки се да отклони взривоопасната тема. — Нищо не знам, но всичко, което ви разказах, е истина. Човекът, който изпрати сигнала, се представи като Хари Хиксън и аз нямах причини да не му вярвам.

Сноу се намръщи, кимна и повече нищо не каза. Но Бойси забеляза, че си изгуби апетита.

Реши засега да не мисли за Хиксън. Вълнуваше го нещо много по-важно. Мечтаеше за наградата, която ще получи от Машината, когато избяга с помощта на рифоплъх — Карла го научи да се оправя с тези животни — и ще занесе на Земята информацията за Фрийхевън. Две хиляди елитни кандидати за Банките за органи!

Излезе навън заедно с Карла. По нейно настояване бяха взели и питомното пироподче на Хиксън, което сега съскаше и се мяташе в мрежата си.

Бойси хвана ръката на момичето и погледна към далечния маяк, обозначаващ центъра на Фрийхевън.

— Обеща да ме повозиш на пространственик — напомни ѝ той с усмивка. — Щом ще ставам местен жител, по-добре отсега да се науча как да ги управлявам.

Тя го погледна замислено и също се усмихна. На фона на златисторусата ѝ коса очите ѝ изглеждаха яркосини.

— Защо не? Но няма да напускаме атмосферата. Не може всичко наведнъж.

— Мислех, че пространствениците носят въздуха със себе си.

Тя кимна, но остана непреклонна.

— Няма да напускаме атмосферата. Може да ни нападнат пироподи.

— Тук? Толкова близо до Фрийхевън?

— Ами... — нерешително започна Карла, но не успя да довърши. Над главите им се появи син пламък.

И двамата се обърнаха. Кацаше кораб, пуснал в действие всичките си спирачни двигатели. Някой явно бързаше. След няколко секунди корабът вече стоеше върху мъхнатата поляна пред клиниката на доктор Сноу. Люкът се отвори и оттам изскочи човек. Като видя Бойси и Карла, махна с ръка да се притекат на помощ и се обърна. От вътре вече изнасяха нещо.

— Ще извикам баща ми — каза момичето. — Бойси, помогни им.

Ган бързаше към ракетата, но нямаше особена нужда от него. Двама от екипажа изнесоха носилка, върху която лежеше завит с бял плат човек. При слабото притегляне на рифа лесно се справяха с товара си. Въпреки това Бойси хвана една дръжка.

— Някой се е разболял — обади се единият от носачите. — Не го познавам, намерих го в обора на пространствениците. Беше в безсъзнание. Помислих си, че може ад е нещо опасно.

Ган кимна. Болният бълнуваше.

В този момент Бойси едва не изпусна дръжката, въпреки слабата гравитация.

Човекът в носилката беше мокър от пот, погледът му блуждаеше, блънуваше и се мятеше, но Ган го позна.

Това беше машинен полковник Мохамед Зафар.

Бойси осъзна, че са му необходими всички знания и навици, придобити в шпионската школа на Плутон. За него Зафар не беше само опасно болен човек, а носеше със себе си заплахата от пълен провал. Сигурно знае, че Ган не е обикновен оператор на лазерни устройства.

Страхуваше се, че полковникът може всеки момент да се събуди и да го познае. Въпреки всичко Бойси беше войник на Плана и затова бе задължен да използва всяка възможност, за да узнае колкото може повече за Мохамед Зафар и антиплановия заговор.

Без до подозира, доктор Сноу го извади от трудното положение.

— Карла, Ган, не се приближавайте. Ако това е инфекция... Ще ви извикам при нужда — и той се наведе над пациента.

Бойси и момичето останаха в приемната. Той здраво ѝ стискаше ръката, без да съзнава това.

— Той е много зле — прошепна Карла. — Не знам какво му е, но... Това не се е случвало, откакто Хари... — тя помълча и след малко се обърна към двамата, които донесоха болния, вече с друг тон: — По-добре не се приближавайте, докато баща ми не го прегледа. Може да се заразите.

Доктор Сноу извади термометъра от устата на пациента. Бойси напрегна слух, за да чуе какво мърмори болният, но до него достигнаха само неразбираеми фрази като „...капан за съзнанието...“, „...жива прах...“, „фалшиви сънища...“.

Докторът се намръщи.

— Висока е — отбеляза той, след което извика: — Карла! Пригответи лекарство! Стандартният набор от антибиотици¹, афибрили² и аналгетици³. Според мен тежи около деветдесет килограма. Пригответи максимална доза.

Дъщерята тръгна към стаята, където се пазеха медикаментите, а докторът отново се наведе над болния. От мястото си Бойси забеляза как лицето на Зафар се изкриви от болка. Явно не беше обикновена треска. Полковникът внезапно седна, впери поглед в нищото и извика:

— Гробище на галактики! Звездната Рожба! Капан! Страхувайте се от тайните желания!

Карла се върна с пневматична спринцовка в ръка. Баща ѝ я взе, избута я от стаята и бързо направи инжекцията.

Зафар тежко се отпусна на леглото, очите му се затвориха.

— Сега ще заспи — каза докторът. — Засега не можем да направим нищо повече. Трябва да видя как ще реагира на лекарството.

Един от носачите попита с тревога:

— Докторе, какво му е? Да не би и ние...

— Нищо не мога да кажа — отвърна Сноу. — Не знам какво му е. Засега сме във от опасност. С подобно нещо съм се сблъсквал преди три години. Аз, дъщеря ми и още няколко човека бяхме в контакт с болния, но не се разболяхме.

Той замълча, погледна към Бойси и внезапно добави:

— Другият случай беше Хиксън, мистър Ган. Той умря.

Бойси се канеше да му отговори, но само кимна:

— Разбирам.

— Разбирате? — в гласа на доктора звучеше сарказъм. — А пък аз не разбирам! Абсолютно нищо не разбирам! Ще ви покажа нещо — може наистина да разберете повече от мен.

Той изключи осветлението.

— Погледнете! Какво е това?

Присъстващите едновременно ахнаха. Карла извика, един от мъжете изруга.

В полумрака кожата на Зафар изпускате златиста светлина, подобно на кръвта на пространственика, който умря пред очите на Бойси. Лицето на болния сияеше като Слънцето, погледнато през черно стъкло. Увисналата китка проблясваше в жълто, сякаш се бяха струпали милиони фузорити...

— Татко, това е... като при Хари — прошепна Карла.

Докторът кимна. Лицето му беше мрачно.

— И краят ще е същият. Ако не се случи чудо, след един час този човек ще бъде мъртъв.

Той въздъхна и посегна да включи осветлението, когато нещо изсвистя и прелетя над главите им.

— Това пък какво е? — изуми се Сноу и включи светлината.

До главата на умиращия седеше червенооко създание, ръмжеше и изпускате дим.

— Това е Хари... тоест, неговото пироподче! Ние го докарахме тук — извика Карла.

— Разкъсал е мрежата — неуверено започна Бойси. След това леко се усмихна: — Хари би бил доволен — животинката се е научила да лети.

Беше ясно, че полковник Зафар няма да живее дълго. Той умираше. Имаше минути, когато преставаше да диша, след това животът отново се връщаше и той намираше сили да измърмори поредната безсмислена фраза като: „Звездната Рожба!... И Лебед няма да му помогне...“.

Сноу се суетеше около лабораторната маса в ъгъла. Отвреме навреме отиваше до болния, проверяваше дишането, клатеше глава и се връщаше при микроскопа. Накрая извика Карла и Бойси.

— Погледнете — посочи той прибора.

Карла погледна в окулярите, след което въпросително се обърна към баща си.

— Разбираш ли? Сега и вие, млади човече.

Бойси се опита да протестира:

— Докторе, аз не съм учен, не знам какво да гледам.

В този момент се наведе над окулярите и замълча. В случая научната подготовка нямаше значение, макар че пред очите му се появи картина, каквато не беше виждал през живота си.

Сламеножълти еритроцити¹ и бледи еозинофили² плуваха сред колониите полезни микроорганизми, които живеят в тялото на всеки човек. Техните очертания — пръчици, звездички и безформени петънца — му бяха смътно познати. Но не всички. Там се вместиха неизвестни бактерии — тъмни и на пръв поглед незабележими, — които мигаха и изпускаха ярка златиста светлина, сякаш предавах сигнали за бедствие от недрата на организма. Бяха много — стотици и дори хиляди. Пространството под окуляра сияеше от тяхната златиста светлина.

— Велики План! — прошепна Бойси. — От това ли умира?

— Наблюдавах същата картина в кръвта на Хари Хиксън — бавно произнесе докторът. — Точно преди смъртта му.

Застана пред микроскопа и продължи:

— Това са фузорити. Цял месец правих спектрални анализи и хроматография¹, но успях да изясня със сигурност, че присъстват в кръвта на Хари. Колониите фузорити бурно се размножават и го убиват.

Погледна в окуляра и отново отиде при болния. Полковник Зафар дишаше тежко, очите му бяха разширени и втренчено гледаше тавана, а кожата му изпускате златиста светлина.

— Карла! — извика докторът. — Херметизирай стаята, бързо! Ще пуснем чист кислород под налягане... Но и това няма да го спаси — уморено добави той. — Само ще удължи агонията.

Момичето побърза да затвори вратата, снабдена с устройство за херметизация, докато баща ѝ отвърташе клапана на металната бутилка с кислород. Ган чу свистенето на газа, ушите му заглъхнаха от повишаването на налягането. Гласът на Карла беше странно далечен, когато тя каза:

— Татко! Той се опитва да стане!

Машинен полковник Зафар беше седнал в леглото. Погледът му стана разумен, дишането се уравни. Обаче златистата светлина беше станала по-ярка, а по челото му изби пот.

Погледът му се спря върху Бойси Ган.

— Ти! Лебед ще те отнесе! Върни се при Машината, предателю! — Той направи рязък жест — вълнообразно движение, също като Хари Хиксън.

В този момент Бойси се сети как се казва звездата, намираща се в центъра на Лебед.

— Алфа! — възкликна той. — Денеб!

Зафар го изгледа свирепо.

— Не споменавай свещената дума с мръсната си уста! Звездната Рожба ще те прати в сърцето на цитаделата, в червото на самата Машина, която си играе с вас като с пешки. Звездната Рожба ще открие и ще унищожи враговете!

Зафар се задъха. Очите му се затвориха. Бойси крадешком погледна към Карла и баща ѝ, но прочете на лицата им само недоумение.

— Звездната Рожба? — прошепна момичето. — Татко, за какво говори той?

— Не знам, Карла. Носят се слухове... Говори се, че Звездната Рожба ще пренесе последователите на Звездната Църква на планетите около Денеб, когато му дойде времето.

— Това не са слухове! — извика Зафар, но се задави от кашлица. — Той съществува! Видях го в центъра на Вихъра! Той ме докосна със сияйната си ръка!

Доктор Сноу застана до болния и се опита да го успокои и да го накара да легне.

— Не! — изкрещя полковникът. — Не пречете на Звездната Рожба! Гледайте!

С трепереща ръка извади от чантичката на кръста си пергаментово парче и продължи:

— Това е Искане за Освобождаване! Звездната Рожба ми възложи да го изпратя на Земята и аз го изпращам!

Пироподчето на Хиксън се мятеше из стаята, очите му се разгоряха в богатата на кислород атмосфера. Люспите му сякаш бяха настръхнали. Очите на Зафар станаха почти оранжеви, изпускайки светлина от златистите пращинки. Като че ли гледаше някъде извън клиниката...

Бойси Ган почувства тласък, сякаш подът се заклати, макар че стаята оставаше неподвижна.

— На Земята! — извика умирацията и хвърли пергамента. — Лебед, носи го! Звездна Рожбо, води го! На Земята!

Сноу отново се опита да го успокои, но полковникът бутна ръката му.

— И ти, шпионино, роб на Машината! Лебед ще отнесе и теб!

Бойси отвори уста, за да отговори, но думите застанаха на гърлото. Стаята рязко се наклони. Светът се завъртя. Останалите сякаш нищо не забелязваха. Последва нов тласък. Ган се присви, възстанови равновесието, машинално протегна ръка към пергамента...

Пергаментът се изплъзна от ръката му и... изчезна! Току-що беше тук и в следващия миг сякаш се изпари. На това място въздухът помътня и се завъртя около въображаема ос.

Вихърът ставаше все по-силен. Растеше, приближаваше се към Ган и стаята отново затрепери. Той искаше да се отмести, да се спаси, но внезапно отлетя от мястото си в самия център на вихъра.

Падаше... Падаше... Падаше...

Падането продължи хиляди години. Стаята отдавна се потопи в мрак и изчезна. Разтревоженото лице на Карла, обърканият поглед на баща ѝ, омразната физиономия на Мохамед Зафар — всичко изчезна. Смътно виждаше някакви огнени точки — звезди, планети, галактики, мъглявини, — които плуваха и трепкаха...

Безкрайно падане през милиардите километри пустош.

И наистина беше така.

После падането престана. Треперейки, Ган се изправи на крака, но веднага падна и си разби носа в сивия под.

Беше отвикнал от силните гравитационни полета.

Значи това не е риф, а планета!

Във всички посоки тръгваха празни метални коридори. Около него мигаха индикатори, въртяха се дискове с магнитни ленти. Най-после майорът се добра вкъщи. Намираше се в подземния лабиринт, където бяха скрити могъщите електронни вътрешности на Планиращата Машина.

6

Ето как започна всичко за Бойси Ган.

Беше се приземил в най-недостъпното място на Земята — в сърцето на Планиращата Машина.

От коридорите духаше топъл вятър. Чуваше се далечно, равномерно жужене, прекъсвано от време на време от шума на въртящите се дискове. Ган бавно се изправи — беше отвикнал да се бори със собственото си тегло.

Когато мъглата пред очите му се разсея, той се огледа и видя в края на един от коридорите ярка светлина. Явно там имаше стая.

Тръгна по коридор, запушил разкъравения си нос с длан. От соления вкус на кръвта се закашля.

Струваше му се, че светлината идва от обширната, кръгла зала. Таванът беше много висок, по пода като острови стърчаха пултове и контролни панели. Нямахше никой. В залата влизаха двадесет и четири тунела. По един от тях дойде и Бойси.

Приседна, докато чакаше да му мине световъртежа. Събра последните си сили и извика:

— Помогнете! Има ли някой тук?

Отговори му само ехото и далечното жужене на магнитните дискове.

Постепенно Ган започна да усеща присъствието на един особен живот — този на механизмите. Огледа един по един всички коридори, но не видя нищо освен дългите редове изчислителна техника и гъста плетеница от кабели.

Едва успя да се добере до кръглия пулт в центъра на залата. Срещу всеки тунел беше обърнат по един контролен панел с множество светещи индикатори и бутони. Очарован, Бойси наблюдаваше стремителния бяг на светлинките.

Отлично познаваше мястото от десетките лекции и учебни видеофилми, които им прожектираха в Академията на Технокорпуса. Беше попаднал в най-секретното, най-добре защитеното място на

деветте планети от Слънчевата система — в мозъчния център на Плана на Човека.

А Машината не знаеше, че той е тук!

Този факт го потресе и ужаси. Не се страхуваше за живота си, макар че осъзнаваше в колко опасна ситуация е попаднал. И за по-дребни прегрешения изпращат в Банката за органи. Не, той се страхуваше за благополучието на Плана. Как изобщо би могло да се случи подобно нещо?

Въпреки огромния обем памет, в която се съхраняват данни за всяка една постъпка на всеки един член на системата на Плана, въпреки неимоверното количество знания от всички области на науката, Машината не е в състояние да забележи, че в сърцето ѝ свободно се разхожда човек, проникнал там без разрешение!

Бойси забеляза, че започва да хлипа. Главата му се въртеше. Отчаян, той се подпря на един пулт и се опита да се ориентира в показанията на индикаторите. Видя един куб за свързка. За миг се обнадежди. Но тези кубове са предназначени за посветените, които носят монтираната в черепа си метална пластина, която служеше за свързване на Машината с мозъчните центрове. Нима би се осмелил да използва куба за свързка?

Мина му безумната мисъл да натисне произволен бутон и да дръпне коя да е ръчка. И най-незначителната промяна ще разтревожи машината и след няколко секунди ще се появи ремонтната група.

Пред очите му попадна червена пластина, върху която ярко светеше самотен бутон. Под него беше написана една единствена дума: „СТОП“.

Затаил дъх, Бойси гледаше бутона в продължение на няколко безкрайни секунди. Ако бутонът действа в съответствие с повече от ясният надпис, то в негова власт... в негова власт е...

Да изключи Машината!

Оператор-майор Бойси Ган, випусник на Академията, завършил шпионската школа на Плутон, обучен да се бори с всички опасности в Слънчевата система, внезапно се оказа на границата на истерията. Да изключи Машината!

Не можеше да понесе тази мисъл.

Хвърли се към куба за свързка, напипа превключвателя, извика, зариде, заговори несвързано. Не знаеше езика механиз, който

Машината бе разработила за посветените, но дори и да го знаеше, едва ли в този момент би могъл да го използва. Беше си изгубил ума от страх.

Когато войниците на Плана се втурнаха в залата със заредено оръжие, намериха Бойси да лежи на пода. В този миг животът му висеше на косъм. Но лейтенантът, който командваше войниците, огледа тялото на Ган, помисли малко и заповяда:

— Не стреляйте! Трябва да бъде разпитан. Занесете го в Службата по Безопасност, и то бързо!

Четири дни подред най-мускулестите специалисти от Службата по Безопасност разпитваха Ган, без много да се церемонят.

Той отговаряше на всички въпроси, казваше истината, но за нея получаваше само удари по ходилата и ребрата. Десетки пъти губеше съзнание от побоите и отново се свестяваше, чувствайки как санитарят вади иглата на спринцовката. Разпитът продължаваше.

Най-сетне му позволиха да заспи. Но не защото останаха доволни от отговорите, а защото лекарите се страхуваха да не умре преждевременно.

Когато се събуди, всяка клетка на тялото му крещеше от болка. Беше привързан към операционна маса. „Банката за органи“ — бе първата му мисъл. Но се оказа, че се намира в затвора. По всичко личеше, че лекарите добре са се потрудили — макар че тялото го болеше, можеше да се движи, да си свива пръстите и очите му да се въртят накъдето трябва.

Почувства около врата си нещо хладно, твърдо и тясно. Нашийникът, който Хари Хиксън свали толкова лесно, отново си беше на мястото.

Санитарите се суетяха около него. Развързаха го и му помогнаха да се изправи.

Избръснат до синьо сержант с радарен шлем му подвижна грубо:

— Хайде, Оп, ставай! Ще говориш с генерала.

Тръгнаха по сивите коридори към асансьора. От лекото претоварване му се завъртя главата. Когато асансьорът спря, Бойси едва не падна. Сержантът го хвана и успя да го задържи.

— Мърдай, Оп!

Пресякоха коридора и влязоха в празна сива стая, където Ган дълго чака, изпънат в стойка „мирно“.

Най-сетне пазачът му се обади:

— Влизай!

И го бутна към вратата. Явно беше получил разрешение чрез радарния шлем.

Бойси влезе в голяма стая с превъзходни мебели. Златният бюст на Планирацията се усмихваше от мраморен пиедестал. На видно място върху бюрото бе поставен златен куб за свързка с Машината. До него имаше табелка, чийто надпис гласеше:

МАШИНЕН ГЕНЕРАЛ АБЕЛ УИЙЛЪР

Зад бюрото седеше самият генерал.

Уийлър доста дълго оглежда доведения престъпник. Машинният генерал наистина изглеждаше отчасти като машина — масивен, широкоплещест, с резки движения. Тялото му изглеждаше като метално — бронзова кожа, стоманени очи, коса с цвят на меден проводник. Втречено наблюдаваше човека пред себе си, след което премести погледа си върху плота на бюрото. Там имаше нещо.

Бойси Ган почувства как металния нашийник го души. Кръвоизливите по тялото му пулсираха, целия плувна в гореща пот, но продължаваше да стои изпънат в стойка „мирно“. В Академията се научи да стои в това положение колкото се наложи, като правилно пренасяше тежестта от единия на другия крак. Стараеше се да мисли за това, че е длъжен да стои „мирно“. Останалото нямаше значение.

Мрачният поглед на генерала беше впит в екраните, вградени в плота на бюрото. Ган не можеше да ги види. След миг Уийлър натисна един клавиш и, както се досети Бойси, се свърза с Машината. Но защо не използва куба за свързка? Не се сети, че генералът не иска да прави това в негово присъствие — щом един човек е успял по необясним начин да проникне в сърцето на Машината, би могъл по същият необясним начин да научи езика механиз.

Абел Уийлър гледаше екрана и чакаше. Внезапно вдигна поглед и се втрени в Бойси.

Екраните угаснаха. Плоското бронзово лице на генерала заприлича на маска, сякаш неумел пластичен хирург е забравил да съедини нервите към мускулите.

— Оператор-майор Бойси Ган! — Бойси едва не подскочи. Гласът приличаше на удар с чук по наковалня. — Свободно!

Ган въздъхна и пристъпи от крак на крак, но не почувства облекчение. Очите на генерала продължаваха да го следят — стоманени и безпощадни като сонди, които проникват в мозъка.

— Машината иска данни — заяви Уийлър.

— Знаем, сър — отвърна Бойси. — Разпитвахме ме над сто пъти.

— Ако трябва, и хиляда пъти ще ви разпитат. На Машината ѝ трябва истината, и то веднага. — Генералът се наведе напред, главата му заприлича на бутало. — Каква е тази Звездна Рожба?

— Не зная, сър. Разказах всичко, което ми е известно.

— Кой е написал Искането за Освобождаване?

Ган почувства как в гърлото му застана буца. Преглътна, поклати глава и каза:

— Не зная.

— Как проникнахте в подземията на Планиращата Машина?

Бойси осъзнаваше безнадеждното си положение, но продължи да клати глава.

— Как попадна този документ на Земята? Коя е Карла Сноу? Защо убихте полковник Зафар и съчинихте тази смешна лъжа?

— Не, сър! — възкликна Бойси. — Никого не съм убивал! Полковник Зафар беше враг на Плана!

Безцветните устни на генерала се затвориха, в гласа му се появи зловеща нотка, когато просъска:

— Според нас вие не казвате истината. Можете ли да докажете обратното?

— Не, сър, но...

— Оператор-майор Бойси Ган, вие ли сте Звездната Рожба?

— О, не! — искрено се възмути Ган. — Аз...

— Оператор-майор Бойси Ган, известна ли ви е съдбата на „Общност“?

— На какво? — Бойси вече изгуби всякаква надежда. — Генерале, никога не съм чувал... Какво е това? „Общност“? Не разбирам за какво говорите.

С честотата на лазерен локатор генералът изстреля:

— „Общност“ замина в пространството преди четиридесет години. Оттогава няма данни какво е станало с нея. Какво знаете за

този случай?

— Нищо, сър. Тогава дори не съм бил роден!

За миг маската сякаш оживя, превърна се в нормално, малко разсеяно лице. Уийлър замислено произнесе:

— Да, така е, но...

Маската на лицето му се върна. Той се подпря на бюрото, наведе се напред и присви очи, сякаш се целеше в човека срещу него.

— Вие благонадежден член на Плана ли сте? — тихо попита той.

— Да, сър!

Генералът кимна.

— Да се надяваме, че е така. За вас самият би било по-добре, ако е така. Сега ще ви кажа нещо, което няма да можете да разкажете на друг. Само една дума, майор Ган, и смъртта няма да се забави дори за минута. Работата е там, че Планиращата машина не е единствената от този род. Съществува още една.

Ган погледна генерала с широко отворени очи.

— Още една Планираща Машина? — той не вярваше на ушите си. — И къде е тя?

Уийлър поклати глава.

— Никой не знае. Има още една Машина — също толкова могъща като тази, която управлява Плана. И понятие си нямаме къде е и какво прави.

— Преди половин век на Земята е живял човек на име Рейлънд. Бил е велик математик. Оженил се аз дъщерята на Планирацията. Преди четиридесет и няколко години успял да стигне до Рифовете и когато се върнал, разказал за хиляди хора, които живеят извън сферата на влияние на Плана. Това, разбира се, е била чисто лъжа — сурово добави генералът, — но Планиращата Машина не прави прибързани изводи. Тя претегля всички факти и обстоятелства и съставя Плана! Взела мъдро решение — да провери разказа на Рейлънд.

— Да, сър — обади се Бойси, — чувал съм за този Рейлънд. Струва ми се, че и до сега го считат за велик учен.

Генералът кимна.

— Рейлънд поправил грешката си — загадъчно каза той. — Отказал се от заблужденията си, както трябва да постъпи всеки лоялен

член на Плана. Бившият Планиращ Крири също разбрал, че са го подвели.

От по-нататъшният разказ Бойси разбра, че Рейлънд и Крири станали жертва на заблуда и накарали Машината да извърши... не, не грешка, разбира се, такова нещо е невъзможно. Те склонили Машината да направи експеримент, който се провалил. Замисълът бил да се разпростре влиянието на Плана върху Рифовете на Космоса.

Машината издала заповед да се построи гигантски звездолет, който нарекли „Общност“. Сглобили го в заводите на Деймос1. Шест нереактивни установки — сами по себе си мощни крайцери — му служели за двигатели. Повече от половината място в огромния корпус заемал близнакът на Планиращата Машина — единна система от компютри и блокове памет, който не ѝ отстъпвал по мощност и бързодействие. Липсвали само мрежите за връзка и другите допълнителни устройства, служещи за командване на хората.

„Общност“ бил сглобен, изпитан и подготвен за полет. Набрали екипаж. На борда натоварили всичко необходимо за десетгодишен полет. Втората Планираща Машина поела управлението. Корабът преминал орбитата на Плутон, след това Заслона и... изчезнал.

След няколко дни пристигнало съобщение, че полетът преминава нормално. „Общност“ се приближавала до основното струпване на Рифове.

Оттогава връзката се загубила.

Машинен генерал Уийлър млъкна и се загледа в Ган с хладните си стоманеносиви очи.

— Други съобщения не са получавани — повтори той. — Съдбата на кораба не е известна. Изпратили крайцери да го търсят, но те или не се връщали, или не носели съществена информация. Някои от тях дори не достигали до Рифовете, защото били подложени на атаки от пироподите. Това е историята на „Общност“, майор Ган. Последен детайл — Рифовете, за които се споменава в последното съобщение, се намират на същото място, където е и описания от вас Фрийхевън. Вие сте посетили това място, майоре. Какво знаете за съдбата на кораба?

— Абсолютно нищо, сър. Дори не съм чувал за него — отвърна Бойси.

Генералът дълго го гледа и накрая кимна.

— Чуйте ме сега, Ган — мрачно каза Уийлър, след като бързо изключи три бутона на пулта пред себе си. — Сега помещението е екранирано. Никой, дори и Машината, не може да ни види и чуе. Това, което ще ви кажа, е предназначено само за вашите уши. Разберете — за мен не е важно единствено Планът да се развива. Имам особен, личен интерес от разрешаването на тази загадка. Трябва да намеря отговора, защото имам намерение да заема мястото на Планирацията. Разбирате ли ме, майор Ган?

Бойси докосна страшна тайна и прекрасно го разбираше. И преди беше чувал слуховете за борбата за власт сред началниците, стремящи се да заемат място, което е по-близо до Машината. В Академията се разказваха вицове, а след вечерна проверка дори спореха. Някои считаха политическата борба за предателство, но подобни разговори се водеха само на четири очи. Други мислеха, че това са само клюки. Трети застъпваха мнението, че политическата борба е проява на естествен закон на човешките взаимоотношения, на който трябва да се подчиняват заради собствения си просперитет. Ган си спомни братът на Джули, който беше непоправим идеалист, и един от преподавателите — циник с чувство за хумор, на чийто майтапи курсантите се смееха, а след това уплашено се споглеждаха. В един прекрасен ден преподавателят изчезна, а младият курсант завърши Академията с отличие и дори бе приет в шпионската школа на Плутон, където постъпи точно когато Бойси я напусна.

Както и да е, политическите маневри не го засягаха, те се провеждаха някъде далече и високо...

До този момент.

Наведен и със заплашително наклонена глава, генерал Уийлър бавно каза:

— Трябва да знам истината! Кой изпрати това Искане за Освобождаване?

Ган поклати глава.

— Не знам, сър. Никога не съм го виждал и не знам какво представлява.

— Куп глупави заплахи, майоре. Безумно обещание да угаси Слънцето. Искане да се даде свобода на всички желаещи. И въпреки това — стоманеният блясък в очите му стана още по-хладен, — зад заплахите се крие нещо реално. Слънцето наистина бе угасено.

Бойси беше потресен. Не вярваше на ушите си.

— Слънцето е било угасено? Сър, не разбирам...

— И аз не разбирам — прекъсна го генералът, — но това няма значение. Важна е само безопасността на Машината, а за нея отговарям аз. Искането за Освобождение представлява заплаха. Длъжен съм да защита Машината. Ако успея, ще получа подобаваща награда. А тези, които ми помогнат... — той огледа стаята и едва чуто допълни: — Аз също умея да награждавам, майоре.

Погледът му още веднъж обходи помещението, преди да се обърне към Бойси.

— Майор Ган, вие сте ми нужен. Като приятел и съюзник.

Ган все още мислеше за угасеното Слънце. Реши да отложи засега този въпрос и смутено каза:

— За мен е чест да бъда ваш приятел, генерале. Но наистина нищо не знам за Звездната Рожба.

Уийлър закима като метроном.

— Отново ще ви разпитват. Сега с вас ще се заеме самата Машина чрез посредник-човек. Може да си спомните още нещо. Или въпросите на посредника да ви насочат. Може да се досетите, че Машината разполага със сведения, които не са ми известни... В такъв случай ще ми бъде интересно да поговорим пак. Избирайте. Или сте мой приятел, или сте ми враг. А аз все още имам достатъчно власт, за да накажа противниците си.

Той включи бутоните в предишното им положение, погледна екраните, набра отговора и отново се втренчи в Бойси.

— Сега ще отидете при Сестра Делта Четири. Машината ще ви разпита. Погледнете, майоре!

Генералът вдигна дясната си ръка и пръстите му се свиха в тежък юмрук.

— Тази ръка принадлежеше на друг човек, който беше враг на Плана. Опита се да убие Планирацията с бомба, но не успя. Планирацията оцеля, но при взрива загубих ръката си. Хирургите не успяха да я спасят и се наложи да я заменят с ръката на атентатора. Запомнете, майор Ган — можете да послужите на Плана и по друг начин — чрез Банката за органи!

Отвън го чакаше сержантът с радарния шлем.

— Хайде, Опасен, мърдай! — грубо му подвикна той и Бойси тръгна по безкрайния сив коридор. Сержантът го насочи към асансьора и накрая го вкара в малка стая с голи сиви стени. Остави го да чака, но не задълго. Когато се върна, изглеждаше сърдит.

— Мърдай!

Изглежда не знаеше други думи.

До вратата чакаше млада жена. Леко наклонила глава, тя подбираше чисти тонове от електронни камертони. Беше облечена в дълъг бял халат с качулка — униформата на служителите на Машината, които са усвоили езика механиз и мозъчните им центрове са достъпни за електродите на Машината. Когато минаха покрай нея, тя попита нещо сержанта.

— Промениха заповедта! — озъби се той. — Ако искате, елате с нас. Трябва да го заведе при Планирацията.

Ган се загледа в момичето, но пазачът му го побутна напред. Тя имаше необикновено мелодичен глас — сякаш не говореше, а пееше.

Сигурно това е Сестра Делта Четири, която трябваше да посредничи при разпита.

Но вместо на разпит го водеха при Планирацията!

Бойси Ган никога не беше виждал Планирацията на живо. Всъщност много малко хора го бяха виждали. Планирацията беше потаен и високомерен човек, който дори за малко не се показваше пред простолудието, както са правели древните императори.

Ган настръхна. Беше успял да свикне с положението си и започна все повече да прилича на обикновен затворник. За него всяка промяна вещаеше опасност, страхуваше се от неизвестността, а Планирацията му се струваше олицетворение точно на тази непредвидима заплаха.

Нови коридори, високоскоростен асансьор, нова стая, изпълнена с очакване...

Намираще се някъде дълбоко под земята. Чуваше тихия, приглушен шум от работата на вентилационната система. Стените неприятно блестяха в жълто и сиво. В еднородния сив цвят, характерен за помещенията на Технокорпуса, беше примесен и златист оттенък, символизиращ територията на Планирацията. Или покритието просто е пожълтяло от времето? В стаята имаше метален стол и празна, стоманена маса.

Нашийникът го стягаше повече от обичайното.

Ган седна на стола и подпря главата си. Чувстваше пулсираща болка в местата, където го бяха удряли.

В съзнанието му нахлуха спомени, образи... генерал Уийлър и намеците му за награда... пространствениците на Карла Сноу... пироподи... Джули Мартинит... синьо небе с черна дупка вместо Слънце... златистите фузорити в кръвта на полковник Зафар... отново Джули... отново Карла...

За втори път преживя безкрайния полет, падането... Накрая се озова в центъра на Земята, сред неизброимите блокове памет на Машината. Отново видя ледените пейзажи на Плутон, станция „Поларис“ бавно се въртеше пред очите му... Искането за Освобождение... удивителната любов към свободата на антиплановите обитатели на Рифовете... любов към свободата... любов към свободата...

Внезапно пак се сети за Джули и се потопи в спомените за курорта Плая Бланка, за дребното чернокосо момиче, което пееше до него на плажа в лъчите на изгряващото слънце... Устните ѝ имаха вкуса на морска сол... Видя лицето ѝ толкова ясно, сякаш седеше до него в малката стая...

— Джули... — нежно прошепна той и вместо отговор чу:

— Ставай, Оп! Мърдай!

Сержантът с радарния шлем го дърпаше за рамото.

— Събуди се бе, Опасен!

Още не се беше осъзнал напълно, когато сержантът го вкара в съседната стая — огромна, ярко осветена и разкошно обзаведена. Навсякъде сияеше злато — гоблени в златни рамки изобразяваха планетите на Плана на Човека, златни лампиони, златни подноси върху златни маси, килим със златни нишки на пода, мебели със златни орнаменти...

От двете му страни бяха строени пазачи. Заведоха го до средата на стаята и го спряха. Сержантът отиде до врата, оформена като златна арка, и каза нещо на един офицер с униформа на Технокорпуса, който кимна нетърпеливо и вдигна ръка.

Сержантът даде знак на своите хора да чакат.

Бойси беше сигурен, че зад вратата се намира самият Планирац. Не бяха сами в стаята. Като завъртя глава (пазачите не му разрешаваха да обърне тялото си), той видя, че е влязла и жрицата на Машината Сестра Делта Четири. Тя падна на колене върху златна постелка и започна да шепне молитва на езика механиз. Момичето беше стройно, но не много високо. Качулката почти напълно скриваше лицето ѝ. Пелерината беше украсена с фосфоресцираща емблема на приятелите на Машината — преплетени символични елипси на електронни орбити.

Пазачите го заставиха да се обърне. Един от тях прошепна:

— Гледай! Сега ще пристъпи към сливане.

Дори в незавидното положение, в което се намираше, Бойси не успя да потисне желанието си да види какво ще стане. Никога не беше наблюдавал как един посветен се слива с Машината. Беше едновременно интересно и страшно.

Ако нашийника е камшик, чрез който Машината наказва неверните си слуги, то пластината за свързка е захарната бучка, с която награждава за вярна служба.

Ган знаеше как изглежда — кръгла метална пластина на челото, в която зее черния отвор на щепсела, където влиза електрода.

Сливането се считаше за висше удоволствие. Подобни операции се правеха от най-добрите неврохирурзи. Чрез пластината Машината награждаваше преданите си слуги с електронен екстаз. Сигнали въздействаха непосредствено върху центъра на удоволствието.

Усещането беше несравнимо, защото реалността не замъгляваше кристалната му чистота. Това беше великата радост, към която хората се стремят цял живот, но докосват само несъвършените ѝ прояви — вкусна храна, хладен въздух сутрин в планината, общуване с противоположния пол. Машината даваше и едното и другото, и третото, но засилено и изчистено, при това точно в нужния мозъчен център.

— Пригответя се! — прошепна пазачът и Бойси се осмели да се обърне.

Успя само за миг, когато пазачите не го държаха толкова здраво. Сестра Делта Четири свали качулката и откри челото си. Видя върху бялата гладка кожа да блести металния кръг. Ган се обърна и после погледна още веднъж. Разумът му отказваше да повярва на това, което очите виждаха.

Лицето на Делта Четири...

Офицерът до вратата заповяда с дрезгав глас:

— Тръгвай!

Пазачите поведоха Бойси към сержанта с радарния шлем, който енергично махаше с ръка, за да покаже, че Планирацията чака.

Но Ган се съпротивляваше като луд.

— Не! Почакайте!

Опита се да се отскубне от измените пазачи, докато момичето спокойно приближаваше щепсела към челото си.

Най-сетне успя да се измъкне, но се сблъска с нов пазач и двамата паднаха на дебелия килим. При падането Бойси успя още веднъж да види лицето ѝ. Не беше сбъркал — това беше Джули Мартинит.

Любимата му вече не съществуваше като пълноценен човек. Беше се превърнала в жив придатък на Машината. Вече не принадлежеше на човешката раса. Джули Мартинит беше станала част от Машината.

8

Ако катакомбите на Планиращата Машина представляваха мозъкът на Плана, то Държавната Зала беше неговото сърце. Огромна като космически хангар, разкошна като спалня на фараон, Залата служеше за работен кабинет на най-могъщия човек в цялата история на Земята. Стените ѝ бяха покрити със златни панели и украсени с фрески, изобразяващи пейзажи от деветте планети и хилядите малки планетоиди, които бяха владение на Плана.

Приближените на Планирацията — личния му лекар и трима посветени служители с кубове за свързка и камертони в ръце — чакаха заповедите му. Тук беше и вице-планирацията на Венера, както и дребен, пъргав инженер, чиито уши и нос изглеждаха несъразмерно големи — най-вероятно ги е придобил от донор-великан. Вътре седеше и генерал Уийлър, който веднага фиксира Ган със стоманения си поглед.

Всички мълчаха.

В огромно златно кресло, поставено върху висок подиум седеше Планирацията. Пред него имаше маса, направена от планински кристал. Той гледеше металните фигурки, подредени на масата и размишляваше.

Бойси се оказа напълно сам, застанал на изтъкания от златни нишки килим. Чакаше Планирацията да му обърне внимание.

Но погледът на властелина беше прикован върху фигурките. От време на време с въздишка ги местеше, сякаш петгодишно момче си играе с оловни войници. Строяваше ги в редици и колони по полирания кристал.

Фигурите изобразяваха дракони и други митологични персонажи. Някои от тях блестяха като живак, други бяха абсолютно черни, трети бяха оцветени като дъги.

Бойси Ган никога не беше виждал Планирацията отблизо и беше малко разочарован от гледката. Пред него седеше най-обикновен човек — стар, дебел, разплут и малко особен.

И все пак това беше Планирацията, гласа на Машината. А тя не можеше да греши. Избраният от нея инструмент не може да не бъде съвършен. Разбира се, има и изключения — например бившият Планиращ Крири е допускал и грешки. Опитал се да включи Рифовете на Космоса в системата на Плана и е претърпял фиаско. Ган побърза да пропъди скандалната мисъл. В Залата никой не смее да си спомня за предателите.

Внезапно се сети за Джули Мартинит. Как е станало така, че неговата любима се е превърнала в жрица на Машината?

Планирацията вдигна масивната си глава и отправи тежък поглед към Бойси.

— Знаеш ли какво е това? — дрезгаво произнесе той.

Ган с мъка преглътна, преди да отговори.

— Да, сър, мисля, че зная. Приличат на пироподи, които в зоната на Рифовете нападат всичко живо.

Планирацията вдигна вежди и кимна.

— Вярно, пироподи — изрева той и с рязко движение събори фигурките на пода. — Де да имах хиляда пиропода! Или един милион! Щях да ги изпратя на Рифовете да унищожат предателите! Тия безумни плъхове се осмеляват да ми дрънкат за свобода!

Той свирепо изгледа Ган, който замря, изгубил дар слово.

— Искам да знам истината — дяволито поде Планирацията. — Кой управлява Рифовете, Ган? Или какво? Ти си бил там и ще ми кажеш. Не ми стигат романтичните им брътвежи — отново извика той, — сякаш човекът може да стане по-добър, сякаш в тъпите органични създания тлеят добродетели! Безумци! А сега ме заплашват!... Гасят моето Слънце... Демонстрират възможностите си!

Надвеси се над Ган, опрял пухкавите си ръце на златните облегалки на креслото.

— Каква е тази Звездна Рожба, Ган? Това ти ли си?

Бойси се стресна, сякаш го удари ток, и запелтечи:

— Не, сър, какво говорите! Не съм го виждал... Нищо не знам... Някакви слухове... Аз не съм Звездната Рожба, повярвайте!

— Слухове? Какви слухове, Ган? Трябва да знам!

Бойси се огледа. Присъстващите хладнокръвно го наблюдаваха. Нямаше откъде да очаква помощ.

— Сър — отчаяно възкликна той, — вече хиляда пъти разказах всичко, което знам. Ще го разкажа още веднъж. Но аз наистина не знам почти нищо за Звездната Рожба.

— Това решавам аз — заяви Планирацията. — Говори!

Ган послушно започна да разказва:

— Сър, изпратиха ме на станцията „Поларис“, за да изясня някои загадъчни обстоятелства...

Докато говореше, в помещението настана мъртва тишина. Планирацията слушаше с непроницаем вид. Гласът на Бойси се носеше из Залата като вик на човек, паднал в кладенец. Отговаряше му само ехото. Завърши с арестуването си в подземие на Машината и млъкна.

Планирацията замислено проговори:

— Знакът на Лебед... Какво е това?

Ган демонстрира плавния жест с ръка.

— По всяка вероятност е свързан със съзвездието Лебед, чиято най-ярка звезда е Денеб, на която се кланя Звездната Църква.

Планирацията се обърна към хората, отговарящи за връзката с Машината.

— Денеб! Покажете я!

Един от служителите пропя нещо в куба за свръзка. Светлината в Залата веднага намалю, на тавана се появи звездна карта. Присъстващите обърнаха погледите си нагоре.

Сякаш километрите камъни и базалт над главите им се изпариха и се откри звездния простор. Ган оцени положението на съзвездиата и реши, че картината прилича на тази, която може да се види в безлунна нощ през късната есен. Видя големите звезди на Летния триъгълник — Алтаир на юг, Денеб и Вега на север. Млечният път се бе проточил като гъста лента от звездна мъгла. Над западния хоризонт беше увиснал червения Антарес¹, на изток плуваше Фомалгаут²...

Видимата област започна да се свива, сякаш се бяха устремили напред, към Лебед. Фомалгаут и Антарес изчезнаха, последва ги съзвездието Орел с Алтаир, Полярната звезда и Цефей¹ под нея. Остана само Лебед.

Заговори мелодичен глас:

— Съзвездие Лебед. Звезди: Алфа Лебед, известна като Денеб. Бяло-синя звезда от първа величина. Бета Лебед, известна като

Албирео. Двойна звезда. Компоненти: синя и оранжева звезди. Гама Лебед...

— Трябва ми само Денеб, идиот! — изрева Планирацията.

Гласът равномерно продължи:

— Денеб. Разстояние от Слънцето — четиристотин светлинни години. Температура на повърхността — единадесет хиляди градуса. Свърхгигант. Спектрографски данни: водород, калций...

— Планети! — прекъсна го Планирацията. Явно търпението не беше от отличителните черти на характера му.

— Не са открити.

Ган не можеше да разбере кой от тримата посветени говореше, защото лицата им бяха скрити от качулките.

Планирацията дълго мълча, гледайки нагоре.

— Машината има ли данни за връзка между Денеб и Звездната Рожба?

— Няма такава информация, сър — пропя невидимият глас. — Възможно изключение — връзка между Звездната Църква и Денеб. Също така има вероятност Денеб и 61-Лебед да са свързани. 61-Лебед е една от звездите, които Звездната Рожба се зацани да угаси, както и стана. Горезброените факти не са приети от Машината като важни.

— Много добре! Край!

Звездната карта на тавана изгасна и в Залата стана светло. Няколко секунди Планирацията размишлява с отсъстващ поглед. Той огледа помещението над главите на охраната, генерал Уийлър и Бойси Ган.

Погледът му спря върху черните фигури на посветените. Старецът въздъхна и повика един от тях с пръст — само сгъна и разгъна показалеца, и онзи вече беше до него. в ръката си държеше кабел, излизащ от куба за свързка, на чийто край се поклащаше златен щепсел с осем електрода.

Ган се ококори.

Ако не грешеше... Планирацията махна от челото оредялата си коса, покриваща кръглата пластина. Той възнамеряваше да се слее с Машината!

Зрелището беше завладяващо... и в същото време зловещо.

Без да обръща на никого внимание, Планирацията се отпусна в очакване посветеният да вкара електродите в отвора.

В следващият миг лицето му се промени. Затвори очи. Раздразнението и злобата сякаш се изпариха. Здравно стисна зъби и се смръщи като в агония... или в екстаз?

Първата вълна премина. Планирацията се отпусна и задиша учестено. Фините електроди стимулираха центъра на удоволствието в мозъка му. Старецът се усмихна, намръщи се, отново се усмихна. Замърмори нещо все по-бързо и по-бързо. Туловището му започна да се свлича от креслото. Човекът в черно до него се наведе и му прошепна нещо. Планирацията се успокои, тялото му се отпусна.

Служителят изчака малко, извади електродите и безшумно се оттегли. Планирацията отвори очи и се огледа.

Промяната, на която Бойси беше свидетел, му се стори по-чудна от всичко, видяно на Рифовете. Мрачният, раздразнителен старец се сля с Машината и се върна в действителността съвсем друг — весел и енергичен. Залата прокътя от гръмогласния му смях.

— Аха! О-хо! Ама че хубаво!

Настани се по-удобно и удари с юмрук по кристалната маса.

— Ще ги унищожим! Ония плъхове от Рифовете, Звездната Рожба — всички! Само ако се осмелят да сложат прът в колелото на Плана. Ще ги размажем като червеи заедно с долните им измислици! Ти ще ни помогнеш, Бойси Ган, ще бъдеш специалното оръжие на Плана!

За миг Бойси бе обхванат от безумно желание — да се опита да избяга или да се нахвърли върху Планирацията — нека сработи заряда на нашияника и всички проблеми ще бъдат решени веднъж завинаги. В гласа на стареца имаше нещо, от което го побиваха тръпки. Ако Машината може да преобразява всеки по този начин... Ган се страхуваше от нея! Тази мисъл сама по себе си беше страшна, защото за него Машината винаги е била справедлив повелител, който награждава за добра служба и наказва предателите. Но сега най-голямата награда му се струваше по-лоша от всякакво наказание...

Но вместо това каза:

— Да, сър! Служа на Плана, сър!

— Служи както трябва, синко! — заяви Планирацията с радостен блясък в очите. — Служи с цялото си сърце и ум, иначе ще му

послужиш с очи, ръце, дробове и прочие! Всички служим на Плана, синко, по един или друг начин...

Развеселен, той помахна на Бойси с пухкавата си длан и с жест го освободи, след което се обърна към генерал Уийлър. Охраната заобиколи Ган и го поведе навън, но той успя да погледне към генерала. Стоманеносивите му очи изглеждаха празни и студени, но Бойси отлично разбираше какво му казваха:

„Не ме подвеждай, майор Ган!“

9

Беше време, когато животът изглеждаше прост, а задълженията — ясни. В онези полузабравени, замъглени от времето дни (нима само преди няколко месеца?) той обичаше момиче на име Джули Мартинит. Все още помнеше нощта на първата им среща, часовете, прекарани с нея, взаимните клетви и надеждите им за щастливо бъдеще. Помнеше пясъка по плажа и прощалната ѝ целувка. Тези спомени Бойси Ган успя да съхрани през цялото време на своята одисея, дълга тридесет милиона километра.

Но осъзнаваше, че никога преди не е бил толкова далече от Джули. Ако се реши, би могъл да докосне устните, които целуваше на брега на Пляя Бланка. Но от любимата беше останала само обвивката, която сега обитаваше Сестра Делта Четири.

— Джули... — неволно промълви Бойси.

Тя спокойно го погледна. Той се опита да намери в тъмните ѝ очи поне намек, че го е познала. Напразно.

Момичето заяви с глас, напомнящ звъненето на хиляди камбанки:

— Моето име е Сестра Делта Четири. Ще водя разпита.

Тя млъкна в очакване на отговора. Бледото ѝ лице беше наполовина скрито от качулката, а фосфоресциращата емблема сякаш се надсмиваше над Бойси. Това беше знак да не се приближава и той не би се осмелил да наруши забраната.

Въпреки това не издържа и попита:

— Джули, изобщо ли не си спомняш за мен? Защо постъпи така?

Момичето прокара показалеца си по електронните клавиши. Всеки от тях отговаряше на определена нота.

— Майор Ган — пропя тя в тон с музиката, — аз служа на Машината. Не ми напомняйте за миналото.

— Кажете поне защо го направи? Защо не...

Сестра Делта Четири кимна:

— Засега имаме време. Питайте.

— Защо Джули Мартинит не дочака завръщането ми? Изпратих писмо от Плутон...

— Посланието беше доставено — пропя тя. — Но Джули Мартинит вече беше приета за обучение. Тя унищожи посланието. Тя не желае да си спомня за него.

— Аз те обичах! — избухна Бойси. — Защо ме заряза?

Лицето ѝ не изразяваше никакви емоции.

— Вас ви обичаше Джули Мартинит. Аз се казвам Сестра Делта Четири. Седнете, майор Ган, разпитът започва.

Бойси си заповяда да седне. Момичето придърпа още един стол и също седна. Движенията ѝ бяха плавни и точни.

От гънките на пелерината си извади малък, черен куб за свръзка.

— Майор Ган — започна, — явявате ли се вие едно и също лице с така наречената Звездна Рожба?

— Плана ми е свидетел, не! — извика Бойси. — Писна ми от тези въпроси! Хиляда пъти повторих...

Момичето го прекъсна:

— Един момент.

Той я погледна и в сърцето си почувства болка, по-силна от ударите при безкрайните разпити. Тя с наклонена глава докосваше камертоните и всеки път, когато се разнасяше звук от електронните камбанки, гласът ѝ повтаряше нотата, отработвайки сложните фонемни на изкуствения език механиз.

Този език представляваше трудно преодолимия мост между хората и Машината. По-рано са трансформирали човешката реч във фортран или друг машинен език, след което фортрана бил превеждан в двоични числа, а те — в указания и команди. Изобретен от самата Машина, на практика механиз беше набор от двоични числа, които управляват елементарните процеси в нея — затваряне или отваряне на контур, едно или друго състояние на магнитния слой на лентата.

Хората не биха могли да усвоят езика на двоичните числа, а Машината не можеше да си позволи да губи време за превод. Затова тя създаде език, на който хората могат да говорят — макар и трудно и с цената на силно съсредоточаване и отказ от елементарни житейски радости, — но все пак сравнително добре.

Не беше лесно да се преодолее пропастта между Машината и хората. Тя извършваше милиарди операции в секунда, а капацитета на

слуховия и речевия апарат на човека е само петстотин двоични единици в секунда. Отчитайки този факт, Машината беше разработила език, който позволяваше почти да се достигне теоретичната граница.

Обикновено човешката реч предава петдесет единици информация за една секунда. Механо беше хиляда пъти по-ефективен.

И усвояването му беше хиляда пъти по-трудно.

Бойси осъзна, че именно гласът на Джули — тих и музикален, заради който той самият ѝ обърна за първи път внимание — е причина за тяхната раздяла. Машината постоянно търсеше хора, способни да научат механиз, и когато ги откриеше, те ставаха завинаги нейни служители. Истинският посветен трябва да притежава не само широк вокален диапазон, но и феноменален музикален слух. За тази цел преди всеки разговор той се настройваше по камертоните. Но те не можеха да превърнат обикновения човек в посветен.

Докато Делта Четири повтаряше нотите, Ган си представи колко трудно ѝ е било по време на обучение, изискващо пълно съсредоточаване. Наградата за това беше металния диск на челото.

Делта Четири повтори мелодията, наподобяваща трели на славей, а кубът за свръзка отвърна със серия подобни електронни звуци. Накрая момичето устреми към Бойси Ган равнодушния си поглед и каза:

— Готови сме. Майор Ган, вие ли сте Звездната Рожба?

Бойси отговаряше на въпросите автоматично, без да се замисля.

— Не. Аз не съм Звездната Рожба. Никога не съм го виждал. Нищо не знам за Искането за Освобождаване. Никога не съм участвал в антипланови заговори.

Докато отговаряше, мислено я викаше: „Джули, Джули! Върни се...“

Сестра Делта Четири предаваше отговорите му в куба за свръзка. Лицето ѝ изглеждаше също толкова нечовешки безпристрастно, колкото и гласа ѝ.

— За изпълнението на тази опасна задача бях изпратен на една от станциите на Космическия Заслон...

По-нататък следваше дългата история, която толкова пъти вече се налагаше да разказва.

Изведнъж му се стори, че златните стени надвисват над него и заплашват да го смажат. Чудеше се колко ли километра скали има отгоре? Или арктически ледове? Или тъмните пластове на световния океан?

Страшно му се прииска да се окаже отново на Рифовете, във Фрийхевън, заедно с Карла Сноу. Бунтовниците му се струваха по-близки и по-човечни от Плана. Усети тъга по безкрайното пространство... по фантастичната свобода...

Пиукането на куба за свръзка го върна към действителността.

— Продължаваме — изпя Делта Четири. — Нападнали са ви пироподи?

Той уморено кимна.

— Да. Забравих да спомена, че преди това Хари Хиксън ми свали нашийника.

Момичето спокойно пропя отговора. Погледа ѝ стана отнесен, сякаш предвкушаваше екстаза от предстоящото сливане с Машината.

Черното кубче се обади.

— Машината иска разяснение. Трябва да открием Хари Хиксън, да изучим способностите му и след това да унищожим всеки негов орган поотделно.

Ган тъжно се усмихна.

— Извинете, но не мога да ви помогна. Той умря.

— Машината не приема отговора. Казахте, че този антипланов елемент е свалил нашийника ви. Не го ли попитахте как е успял?

— Не — отвърна Бойси. Все още таеше надежда да види в черните очи на Делта Четири жива искрица. Но те бяха празни. — Мисля, че беше свързан със Звездната Църква — побърза да добави той, като чу зловещото жужене на куба. — Сигурно е получил вдъхновение от Денеб.

Стори му се, че черната кутийка се разсърди.

— Явна лъжа. Тази звезда не би могла да оказва подобно влияние. Във Вселената няма по-могъщ разум от Планиращата Машина.

Пауза.

— Ако за всичко е виновен Хари Хиксън, истината ще излезе наяве, след като престъпникът бъде заловен. Ако сте излъгали, майор Ган, ще бъдете изпратен в Банката за органи.

— Не лъжа! — възкликна Бойси. — Изцяло съм предан на Плана на Човека!

Кубът пропя нещо. Момичето преведе:

— Машината не приема словесни уверения. Тя получава допълнителни данни по друг вход.

По непонятен начин лицето ѝ започна да се размива. Ган премигна и потърка очи. Струваше му се, че Сестра Делта Четири отплува, пада в някакъв тъмен кладенец, в космическата пустош... Вече е на стотици метри...

После всичко си застана по местата. За момент главата му се замая, сякаш стаичката в недрата на щаб-квартирата на Планирацията се завъртя в бавен танц.

Кубът за свързка зловещо изскърца и Делта Четири преведе:

— Машината прекратява разпита. Запомнете, че антипланови идеи — както думи, така и постъпки — трябва да бъдат изкоренявани. Засега Машината отлага решението за вашата участ.

На бледото ѝ лице заигра едва забележима усмивка. Явно предвкушваше удоволствието от електронното сливане. Но кубът не я пускаше.

— Машината счита разказа ви за непълен. Не разкрихте личността на Звездната Рожба, не съобщихте факти за съдбата на „Общност“, не разказахте нищо за така нареченото Искане за Освобождаване, не обяснихте как сте попаднали в централната зала на Машината.

Бойси поклати глава.

— Не знам какво вече да разказвам — в гласа му личеше умора.

Кубът упорито жужеше:

— Не е убедително — пропя момичето. — Разпитът ще продължи по-късно.

Стаята пак се завъртя. Ган се хвана за масата. Този път и посветената почувства нещо, защото леко отвори устни и в очите ѝ се мярна учудване.

От куба се чува тревожни трели. В същият момент завиха и сирените.

— На няколко места са отбелязани тласъци — някъде се разнесе звън. Делта Четири въздъхна и внезапно хвана ръката на Бойси. —

Пироподи! Те... Трябва да помогнете! Пироподите са атакували Държавната Зала! Много са и вече са вътре!

Стаичката, където се водеше разпита, беше част от обширна мрежа от помещения, съставляващи жилищната и административната зона на щаб-квартирата. Момичето докосна ключалката, настроена за неговите отпечатъци и вратата веднага се отвори. Двамата побягнаха покрай златните стени на залата, която беше доста висока и се простираше през целия щаб. В нея се провеждаха всички церемонии. До стените бяха строени златни и кристални статуи.

Залата беше пълна с дим от реактивни двигатели.

Тъпанчетата им едва издържаха на режещия звук — във въздуха се носеше живо торпедо. Хората крещяха и бягаха в различни посоки. Въпреки какофонията Ган успя да се ориентира и да бутне спътницата си в една ниша.

Наблизо мина пиропод. В затвореното пространство рева беше оглушителен. Сякаш Ангелът на Страшния съд бе слязъл на Земята.

Чудовищата изглеждаха като скорпиони, но по размери не отстъпваха на голям бик. Очите приличаха на огромни огледала, закрепени върху стъбла-рецептори и представляваха природни локатори. Могъщите челюсти биха могли да отхапят стоманен прът, ноктите можеха да разкъсат бронята на танк. Тялото беше надеждно защитено от блестящи люспи, дългата опашка хвърляше зад себе си огън. Пироподът летеше точно към тях! Сестра Делта Четири закрепя. Ган притисна главата ѝ към гърдите си. Това не беше малчугана, с който си играеше на рифа на Хиксън. Един такъв пиропод би могъл да води бой с крайцер на Плана!

Чудовището се хвърли към група пазачи, които го посрещнаха със залп от лазерните си пистолети. Пироподът продължи нататък, а на това място не остана нито един жив човек. Обезобразените тела показваха мястото, където допреди малко хората се отбраняваха.

— Велика Машино! — прошепна Делта Четири. По гласа ѝ личеше, че е силно изплашена. От хладнокръвието ѝ не бе останала и следа. Качулката беше паднала, на бялото ѝ чело ярко блестеше металната пластинка. — Какво е това?

— Ти самата каза, че е пиропод. Ако се върне, свършено е с нас.

Тя го дръпна за ръката.

— Елате, тук ще се скрием.

— Не, много са... Да имах един пистолет...

Той погледна в залата. Пироподът не се виждаше. Най-вероятно беше излязъл в коридора. Бойси бързо взе решение.

— Джули... тоест, няма значение... Чуйте ме! Знам как да убия пиропод, затова ще опитам да намеря пистолет. Стойте тук!

Побягна към мъртвите пазачи, сподавил порива си да се промъкне покрай стената. Разбираше, че само бързината може да го спаси. Преодоля тридесетте метра със скоростта на световен шампион. Едва не закъсня. Чу нарастващ вой и вдигна глава. Почти със звуковата вълна към него се носеше пиропод.

Ган се хвърли на пода.

Чудовището не го улучи за някакви пет сантиметра. Бойси дори видя отблизо огромните нокти. Пироподът подмина, а той скочи и продължи да тича.

Бронираното торпедо се обърна. Локаторите му засякоха човека и то се устреми към плячката. Ган стреля в пулсиращото око и отново залегна.

Пироподът изрева и се вряза в стената, като остави дълбока черна дيريا и с опашката си разби поредната статуя. Бойси стреля още веднъж и покри главата си с ръце.

Някъде до него така гръмна, че той подскочи. Взривната вълна разхвърля мъртвите тела на пазачите из помещението.

Делта Четири спомена за десетки адски чудовища...

Ган се зае да събира разхвърляното оръжие. Избра три пистолета, които имаха най-силни батерии. Когато се обърна, видя до себе си момичето. В ръцете си държеше два пистолета, от гънките на пелерината се подаваше дръжката на още един.

Бойси намери сили да се усмихне.

— Хайде! И запомни — цели се точно в окото.

Потупа я по рамото и тръгна към изхода на помещението.

Ориентираха се по рева на чудовищата. Ган уби още две, а Делта Четири изплаши едно с далечен изстрел — беше трудно да се разбере дали е улучила.

Държавната Зала изглеждаше като пчелен кошер. В гъстия дим се мятаха космически чудовища, поглъщайки всичко, което даваше реактивна тяга, включително и креслото на Планиращия. Отдавна бяха приключили с хората и се биеха помежду си за останалата плячка.

Ган забеляза тънък рубинов лъч от пистолет. Улученият пиропод изрева. Раната не беше смъртоносна, но той се сблъска с друго чудовище и се сби с него.

Значи някой беше останал жив!

След като се убеди, че Делта Четири е зад него, Бойси направи крачка напред и се огледа. Изстрелите като че ли идваха иззад статуята, поставена пред една ниша. Той извика, но гласът му потъна сред грохота на пироподите.

Обърна се към спътницата си и каза:

— Ще се опитам да ги убия един по един. Ако тръгнат към нас, стреляй в очите!

Тя кимна. Погледът ѝ стана решителен. Двата лазерни пистолета изглеждаха доста странно в малките ѝ ръце. Бойси я погледна още веднъж, след което се обърна към Залата.

Приключиха за двадесет минути.

Преброиха пироподите. Бяха петнадесет. Успя набързо да се справи със седем от тях. Предупреден от докосването на момичето, той се обърна и унищожил още един, летящ към тях по коридора.

Беше убил още три, когато видя как един от тях се взриви в далечния край на Залата, без да е стрелял по него. Явно човекът в нишата копираше тактиката на Ган.

Вече стреляха трима — Сестра Делта Четири застана до него и му помогна да унищожил последния пиропод. В Залата беше почти невъзможно да се диша заради дима от реактивните двигатели на чудовищата.

Бойси влезе вътре внимателно, с готово оръжие, в случай че някое животно е само ранено.

Отнякъде се носеше приглушен рев — сигурно в подземния дворец буйстваха и други пироподи, но основните им сили бяха унищожени в Държавната Зала.

Срещу Ган вървеше генерал Уийлър. Макар че трудно местеше краката си, на устните му играеше жестоката усмивка на победител. С отмерено движение пхна пистолета си в кобура и стисна ръката на Бойси.

— Добра работа, майоре — похвали го той с дрезгав глас.

— Благодаря, сър. Имах си помощник. Запознайте се...

— Вече познавам Сестра Делта Четири — прекъсна го генералът.
— Предайте на Машината моите комплименти по ваш адрес и я попитайте за състоянието ѝ. Според мен атаката беше насочена против Машината!

Той дръпна Ган настрана, все още стискайки ръката му със стоманените си пръсти.

— Уроди! — Уийлър ритна остатъците на едно от чудовищата. — Гротескни същества! Планирацията обича да си играе с умалените им копия. Получи се доста забавно съвпадение — те изникнаха от нищото направо тук, в Държавната Зала!

Генералът хвърли бърз поглед към посветената, която се настройваше за сеанса с Машината и посочи към нишата, в която се криеше допреди малко.

— Ган, бихте ли погледнали това?

Вътре се виждаше дебел къс хартия с розов цвят.

— Какво е това?

— Вземете, разгледайте го!

В коридора се чуваха гласове — войниците на Плана възстановяваха реда.

Бойси се колебаеше. Нещо не беше както трябва...

— А Планирацията? Нима... — той огледа Залата, покрита с мъртви пироподи и разкъсани човешки тела.

— Не, майоре, Планирацията не беше тук, когато започна атаката. Прочетете документа!

Ган взе листа и се зачете в текста. Хартията му се струваше странно позната... Беше виждал точно такава в ръцете на умирация полковник Зафар там, на Рифовете, на двадесет милиарда километра от Земята.

Онзи документ беше озаглавен „Искане за Освобождаване“

Този, вторият, който държеше в собствените си ръце, беше също толкова опасен за Плана, колкото и първият.

В горния край пишеше: „До Планирацията“, отдолу следваше текста:

„Обръщам се към Планирацията или неговия приемник, ако първият вече не е сред живите.

Ти и твоите слуги не обърнахте внимание на предупреждението ми, дори след като нагледно демонстрирах какво мога.

Започвам да действам и за начало ви изпращам няколко симпатични животинчета, за да разберете, че умея не само да плаша, но и да осъществявам заплахите си. Няма да ви напакостят кой знае колко, но това е само първото посещение. Следващият път няма да ги пращам в щаб-квартирата на Планиращия, дори и да е останало нещо от нея. Следващият път ще ги изпратя в сърцето на Планиращата Машина!“

Ган погледна генерала. Беше преbledнял като восък.

— Машината е в опасност! Генерале, Сестра Делта Четири трябва незабавно да предупреди Ма...

— Решенията взимам аз, майоре! — заяви Уийлър. — Имате ли да кажете нещо в свое оправдание?

Ган видя срещу себе си черното дуло на лазерния пистолет на генерала.

— Защо?... Нищо не разбирам...

— Арестуван сте! Не се опитвайте да се съпротивлявате! Не мърдайте и не разговаряйте!

Ган имаше чувството, че е попаднал в някакъв безсмислен филм. Дори не си позволи да попита по какво обвинение е арестуван. По лицето на Уийлър личеше, че е по-добре да се подчинява, без да задава въпроси.

Зад гърба си чу тропането на охраната, след което се раздаде до болка познатия рев...

— Генерале! Още един!

— Млъквай! Няма да повтарям повече! Пазачите ще се заемат сами с твоето чудовище.

Защо говори толкова високо? Сякаш говори не с Бойси, а с тълпа, със свидетели... Но това нямаше значение. Ган разбираше, че охраната не знае как да се бори срещу живите торпеда. Рязко се обърна, вдигна пистолета и стреля точно в окото на появилия се в този момент пиропод.

Пазачите последваха примера му и също откриха огън. Чудовището, оказало се под ударите на десетки смъртоносни лъча, се взриви и рухна.

Сестра Делта Четири пееше нещо в куба за свръзка. Изведнъж се наведе, падна и остана да лежи, въпреки че до нея устройството настойчиво жужеше.

— Тя е ранена! — възкликна Бойси, пусна пистолета и се хвърли към момичето. Вдигна главата ѝ и се загледа в тъмните ѝ очи.

По ръцете му имаше кръв, на гърдите ѝ се появи червено петно. Златистата емблема потъмня, кръвта започна да капе на пода.

Сърцето на посветената престана да бие.

Ган с невиждащи очи гледаше към генерал Уийлър.

— Умря ли? — говореше той на себе си. — Нима я закачих?
Или...

Замълча, докато се опитваше да си спомни. Не излезе ли от Залата още един лъч, тънък като игла? Не успя ли Уийлър да стреля над рамото му?

Нямаше време за размисъл. Генералът вече беше до него, лицето му приличаше на метална маска.

— Вземете му оръжието! — заповяда той на пазачите. — Заведете го при Планирацията! Обвинявам го, че е донесъл този антипланов документ и че застреля Сестра Делта Четири, която можеше да го издаде. Той е Звездната Рожба! И в това го обвинявам!

10

Изпоцапани и уморени, победителите над пироподите се качиха във високоскоростните асансьори и се отправиха към повърхността. На кварцов балкон в най-високата точка на заснежената планина, в чийто недра се намираше щаб-квартирата, успяха да открият Планирацията.

Със зачервените си от студа бузи старецът приличаше на Дядо Мраз. Беше в добро настроение, когато ги посрещна.

— Не успяха! И няма да им разрешим да опитат отново! Ще унищожим бунтовниците до един!

— Ето го истинския предател! — заяви генерал Уийлър. — Залових го с този документ в ръка!

— Генералът лъже! — възмути се Ган. — Много добре знае, че аз не съм...

— Млъквай! — изрева Уийлър.

Планирацията дори не погледна към Бойси. С усмивка прочете текста върху розовата хартия, след което небрежно пусна листа на пода.

— А вие убеден ли сте, че той наистина е Звездната Рожба, генерале?

— Имам доказателства, сър! — веднага се отзова Уийлър. — Първо: той се появи в бункера на Машината по непонятен начин. Второ: едновременно с него се появи и Искането за Освобождане. Трето: държеше ето този документ, когато го арестувах. Четвърто: оказа се подозрително добре осведомен за уязвимите места на пироподите, когато собственият му живот беше в опасност. Пето: той хладнокръвно застреля Сестра Делта Четири, която можеше да го издаде. Шесто: възнамеряваше да убие и мен, когато дадох заповед на охраната да го обезоръжи. Извод: оператор-майор Бойси Ган наистина е Звездната Рожба.

— Ама чакайте... — започна Бойси.

Планирацията даде знак и един от пазачите изви ръката на Ган, като по този начин го застави да млъкне.

— Така е по-добре — усмихна се старецът.

По всичко личеше, че допреди малко е бил слят с Машината и сега беше в добро настроение.

— Въпреки това — добродушно продължи той, — един от пазачите докладва, че Делта Четири сте застреляли вие, генерале, а не Ган. Да не е станала някаква грешка?

— Разбира се! Не бих могъл да я убия — аз нямам мотив!

Планирацията кимна и се почеса по пухкавата буза. Приблужи се до перилата на балкона. От светлината на залязващото слънце облаците изглеждаха пурпурни, около малкия водопад се бе образувала красива дъга, а върховете на вечнозелените дървета върху стръмния склон изглеждаха позлатени.

— Между другото — добави Планирацията, — Делта Четири не умря. Настанена е в болницата. Сърцето ѝ излезе от строя, но лекарите успяха да включат апарат за изкуствено кръвообращение и мозъкът не загина. Вече търсят донор.

— Слава на Плана! — въздъхна Ган. — Сър, тя ще потвърди, че нищо не знаех за появата на пироподите, докато самата тя не ми съобщи за нападението.

— Млъквай! — изрева отново Уийлър. — Охрана! Не му позволявайте да си отваря устата. Който разреши на престъпника да проговори, отива направо в Банката за органи!

— Е, генерале, не толкова енергично — усмихна се Планирацията. — Мисля, че сте прекалено усърден.

Очите му, скрити под тежките вежди, изглеждаха тъмни и древни. Той се взираше в панорамата на покрития със смог град, разположен в подножието на планината.

— Хайде да планираме — усмивката не слизаше от лицето му. — Хайде да решаваме какво ще правим оттук нататък.

— Трябва да се удвои охраната в щаб-квартирата — побърза да предложи вице-планирацията на Венера. — Да се въведат изключителни мерки за безопасност. Проверката на влизащите да бъде максимално строга...

Замълча и си почеса носа. Беше се сетил, че нито Бойси Ган, нито пироподите бяха минали през пропускателните постове на

Службата по Безопасност, когато проникнаха в сърцето на Машината.

Един посветен се заслуша в жуженето на куба за свръзка и каза с висок глас:

— Машината иска да участва в разпита на арестувания. Тя дава указания на генерал Уийлър да не му причинява вреда, която би повлияла на неговата памет или ясна мисъл.

Лицето на Уийлър заприлича на буреносен облак. Планирацията продължаваше да се усмихва.

— Нали чухте заповедта, генерале? Ще трябва да я изпълните. Млади човече, разбрахте ли какво се иска от вас?

— Не, сър, не напълно. Но аз винаги съм готов да служа на Плана на Човека!

— О, да, разбира се — съгласи се старецът. — Оказва се, че ще служите по доста необичаен и неочакван начин. Майор Ган, вие сте избран да заместите Сестра Делта Четири. Машината ще проведе необходимото обучение, а след това ще ви награждава със... сливане!

Тежкия нашийник се оказа недостатъчна предохранителна мярка за толкова опасен престъпник като Бойси Ган.

— Ти не си обикновен Опасен — обясни му пазачът. — Не искаме да рискуваме и да те убиваме, преди да му дойде времето. Трябва да те доставим по предназначение, затова стой спокойно, докато ти слагам бележниците. А когато Машината приключи с теб, най-сетне ще се отървем от присъствието ти.

С тези думи той злобно щракна бележниците около китките на Бойси и го бутна да върви.

Заведоха го на една гара на субметро. Не му отговориха на нито един въпрос за съдбата на Джули Мартинит и генерал Уийлър. Единствената им реакция беше:

— Млъквай, Оп! Мърдай!

Най-после пристигнаха. В хладната зала сферичните вагони на субметро чакаха пътниците си, за да ги пренесат до местоназначението им по тунелите, пробити в недрата на планетата.

Изведоха го на перона. По всичко личеше, че това е военна гара — виждаха се кабинки с охрана, хората бяха облечени с черната униформа на Технокорпуса. Бойси не се учуди, защото това

съоръжение обслужваше изключително Планиращия и неговите приближени. Обаче защо вагоните не се движеха?

Херметичната врата се затвори със свистене. Симпатична компаньонка хвърли бърз поглед на нашийника на Бойси и отмина. Пазачите се зазяпаха след нея.

— Какво има? — попита Ган. — Защо не се качваме?

— Затваряй си устата, Оп — процеди сержантът, който беше старши на конвоя. Изглеждаше загрижен. Един от подчинените му нещо му прошепна, а той отвърна още по-тихо. Бойси успя да чуе няколко думи:

— ... нещо с тунелите... Ще ни съобщят, когато отстранят повредата...

Петнадесетметровите сферични вагони продължаваха да стоят неподвижно. Сигурно щяха да пътуват до някое отдалечено място, защото за кратки разстояния субметро не се използваше. Атомните бури на Плана бяха прокопали прави тунели между всички важни центрове на планетата. Електростатичните полета удвояваха и утрояваха здравината им и компенсираха въртенето на Земята. Със субметро можеше да стигне където и да е само за няколко часа...

Шум и трясък стреснаха Бойси и го върнаха към действителността. Черната паст на тунела сякаш изплю огромна сива сфера.

— Да тръгваме — сержантът се устреми към вагона. — Ей сега ще се отвори вратата.

След десет минути вече седяха в купето. Но чак след още петнадесет минути Бойси почувства лек тласък — потеглиха.

Охраната се отпусна. Ган не можеше да избяга. Зад стените на вагона имаше само вакуум и пръстените на електростатичното поле, през които субметро се носеше със скорост няколко хиляди километра в час. Двама от конвоя излязоха от купето, а когато се върнаха имаха доста доволен вид. Явно във вагона имаше бюфет.

Повече от всичко Ган искаше да узнае нещо за съдбата на Джули. По време на нападението на пироподите му се стори, че тя не е чак толкова хладнокръвна служителка на Машината. Ами ако успее отново да я спечели? Или да се сдобие с необикновена награда от Машината — освобождаването на Джули?...

Бойси разбираше, че това са само мечти и че трябва много внимателно да обмисли ситуацията и да разбере какво се е случило и какво ще прави отсега нататък. Положението изглеждаше безнадеждно. Събитията го носеха като бурен планински поток — той не можеше да се ориентира и да влияе на хода им.

Прилоша му, главата му се замая...

Ган скочи на крака — спомни си странното усещане по време на „падането“ от Рифовете до залата на Машината. Сега изпитваше същото. Обаче причината беше друга — вагонът спираше. Накрая застина, като бавно се въртеше между стените на тунела.

— Какво стана? Спряхме! Велики План, та ние сме на триста километра под земята! Температурата... Пуснете ме! Помощ!

Настъпи паника.

Сержантът бързо оцени ситуацията. Докосна антените на шлема си и извика:

— Излизайте! Ония идиоти ще се избият! Трябва да възстановим реда!

Бойси остана сам. Чуваше как охраната се разправя с останалите пътници. Никой не можеше да обясни какво става — знаеха само, че вагонът е спрял. Намираха се на стотици километри под повърхността. Налягането можеше да смачка и диамант, а тях ги защитаваше само едно силово поле. Очевидно същата причина, поради която отложиха тръгването им, сега пречеше на нормалното пътуване.

Разликата беше в това, че никой не можеше да им помогне и ако силовите полета престанат дори за миг да действат, те щяха моментално да загинат. А ако вагонът не може да продължи, след няколко дни щяха да умрат от задушаване.

След известно време вагонът трепна и се задвижи.

Чак когато скоростта се нормализира Бойси забеляза, че през цялото време е седял със затаен дъх. Един по един се върнаха и пазачите. Изглеждаха развеселени. Сега изглеждаха като обикновени хора. Дори един от тях излезе и след десет минути се върна с поднос, пълен с бутилки и чаши.

В този момент грамадната сфера отново се разтресе. Тласък... Скърцане... Сякаш се бяха сблъскали с преграда. Ган и охраната му бяха отхвърлени към предната стена на купето.

— Това е краят! — изкрещя някой.

Малко преди да изгуби съзнание (не чувстваше болка, но разбираше, че кръвта му изтича) Ган успя да си помисли: „Прав е. Това е краят.“

Когато отново отвори очи и разбра, че все още е жив, Бойси изпита разочарование. Лежеше в болнична стая. Очите му частично превързани. Главата го болеше ужасно. Изпод превръзката успя да види статива, върху който бяха вързали ръката му, за да не може да я движи.

„Оживях все пак — помисли си той. — Макар че едва ли имам здрава кост.“

Над него се наведе медицинска сестра. Като я забеляза, Ган прошепна:

— Мислех, че тунелът се е срутил.

— Не бива да разговаряте — тя ласкаво го докосна по бузата. — Наистина се срути, но за късмет бяхте много близо до повърхността и аварийната бригада ви измъкна.

— Значи до повърхността...

Той завъртя очите си и видя до сестрата още един човек. В първия момент му се стори, че това е самият ангел на смъртта, дошъл за душата му. След това видя куба за свръзка и се сети, че е просто посветен, който разговаря с Машината.

— Значи съм в центъра за обучение, така ли?

Медицинската сестра кимна.

— Да. Опитайте се да заспите.

Бойси Ган с удоволствие се вслуша в съвета ѝ.

Цели три дни го третираха като болен. Беше много по-приятно от предишния му статус — „враг на обществото“.

Засега не го охраняваха. Някои от пазачите бяха загинали, на други предстоеше да се възстановят и да заменят повредените си органи в някоя Банка. Ган можеше да се разхожда свободно из цялото крило на болницата.

Разрешиха му да посещава стаята за отдих, където се разпореждаше компаньонка, която му приличаше на Карла Сноу. Дори характерът ѝ беше същия — правеше се, че не забелязва нашияника на

врата му. И най-важното — разрешаваше му да гледа новини колкото иска.

Потопен в мечтите си, той седеше пред екрана и с удоволствие се наслаждаваше на отдиха. С умиление гледаше русите, дългокраки компаньонки, които весело приканваха: „Работете за Плана! Живейте за Плана! Нали не искате да се превърнете в резервни части в Банките за органи?“

Ган не се страхуваше, макар и да разбираше, че има големи шансове да попадне там. В този момент искаше само едно — да се избърсне.

Не можеше да се съгласи с твърдението, че е враг на Плана на Човека. На станцията „Поларис“ се беше родил втори Бойси Ган, който живя заедно с изменниците от Рифовете и със странни космически същества. Оня, втория, не се вписваше в рамките на първоначалната личност и не знаеше как да събере двама толкова различни човека в едно тяло.

Седеше отпуснат и гледаше новините. Струваха му се интересни. Бюлетинът беше съставен почти изцяло от съобщения за аварии и катастрофи. Някакъв космически крайцер се взривил и изтрил от лицето на Земята половин град. В Антарктида имало силно земетресение. В Индия гръмнали реакторите на атомна електроцентра. Съобщиха и за аварията на субметрото, заради която Ган попадна в болницата.

Странно... Аварията беше представена като диверсия!

Бойси не вярваше на собствените си очи и уши. Дори не можа веднага да схване, че става дума за същата авария. Дебел полковник от Технокорпуса с поверителен глас четеше обвиненията: диверсантите сложили бомба във вагона с цел да дискредитират Машината и Планирацията. Злобна диверсия! И той, Бойси Ган, беше обявен за главен терорист, а началникът на конвоя — за съучастник!

Бойси внимателно остави чашата с натурален сок на масата и извика компаньонката. Цялото му тяло трепереше.

— Моля ви! Видяхте ли това? Как да го разбирам?

— Е-е, не се вълнувайте! — с укор каза тя. — Вашето задължение пред Плана е колкото може по-бързо да се върнете в строя. Не бива да се разстройвате. И никакви въпроси! Почивайте и оздравявайте!

— Но те казаха, че аз съм виновен за аварията! Това не е вярно! А сержантът? Какво стана с него?

През ясните очи на момичето премина сянка. Не знаеше какво да се прави. Беше ѝ заповядано да се грижи за един враг на Плана и тя изпълняваше заповедта. Поклати глава, усмихна се и заведе Бойси до леглото му.

— Изпийте си сока! — шеговито му заповяда компаньонката. Това, което Планът наричаше „истинско“ и „правилно“, за нея беше истинско и правилно.

Ган също мислеше така.

Но подсъзнателно усещаше, че този начин на мислене крие опасност за него и за цялото човечество, защото ако симпатичната и празноглава компаньонка изпълнява заповедите на Машината толкова безпрекословно...

Не успя да си довърши мисълта. Струваше му се, че самият той, генерал Уийлър, Планирацията и цялото човечество са също толкова празноглави, колкото компаньонката.

След това времето за възстановяване и почивка изтече и нямаше време да се връща към тази тема. Започна подготвителния курс, който трябваше да направи от Ган посветен и да му осигури сливане с Машината.

Двуелементно отношение:

„Ненавиждам спанак.“

Триелементно:

„Ненавиждам спанак, ако не е добре измит.“

Четириелементно:

„Ненавиждам спанак, ако не е добре измит, защото в устата ми попада и пясък.“

С помощта на преподаватели, учебници, хипноленти и компютри Бойси започна да овладява науките. Конюнкция и дезюнкция, аксиоми и теореми, двойни отрицания и метатвърдения, дилеми и силогизми¹ — мозъкът му попи всичко. Учеше се да пренася и съединява, овладя принципа на използването на точки вместо скоби. Запозна се с линейния строеж на фразите и афлексивната¹ граматика на машинния език. Научи се да различава символите на възприятието от символите на действието. Стараеше се да възпроизведе най-фините тонални

нюанси — моста над пропастта между хората и Машината. С часове се опитваше да изпее правилните гами, а в ушите му звъняха еталонните сигнали. Изучи таблиците за проверка на правилните ноти и как да ги използва, ако открие повторения или фалшиви звуци.

Струваше му се, че учението и работата нямат край. Събуждаше се с речитатива на хипнолентите, хранеше се със звъненето на камертоните, падаше изнемогнал в леглото, а в мозъка му вече звучаха методите за въвеждане на информация в куба за свързка.

Нормалният живот беше останал далеч и Бойси изгуби връзка с него. Понякога се заслушваше в разговорите на малкото хора, с които имаше контакт — компаньонките, които сервираха храната и пазачите, охраняващи коридорите и залите. Беше прекалено уморен и изобщо не се стараеше да сглоби частите в едно цяло. Звездната Рожба, Искането за Освобождане, авариите в подземните тунели... Какво значение има всичко това? Когато му оставаше време да мисли за нещо друго освен обучение, винаги си представяше момента, когато това мъчение ще свърши и той ще получи знакът на посветените.

Дори не забеляза, че наближава края на първия етап от обучението. Както винаги изморен до крайност, той рухна на тясната койка в малката стая, боядисана в бяло. Веднага се разнесе глас:

— ...да се генерира матрица K , като се използва механизма на асоциативното натрупване като допълнение към контекстуалното отношение на координатното натрупване. Редът i и стълбът j_1 да показват степента на асоциативност...

Подсъзнанието му попиваше информацията, докато съзнанието му казваше, че е негоден за тази работа. Никога няма да постигне кристалночистите тонове, които умееше да произнеса Сестра Делта Четири. Гласът му е неподходящ, освен това едва ли някога ще усвои теорията на програмирането...

Бойси заспа.

По време на втория етап от обучението преместиха Ган в обща спалня. Всяка вечер след проверката осемдесет мълчаливи, уморени курсанти лягаха в тесните койки. Всяка сутрин се събуждаха с няколко човека по-малко.

Никой не споменаваха за липсващите. С хората изчезваха и малкото им лични вещи, подредени на лавици над койките.

Зачертаваха имената им от списъка, сякаш бяха престанали да съществуват. Защо? Никой не смееше да попита.

Една нощ Бойси се събуди от шума на забързани крачки. Рязко седна, като че ли от това зависеше живота му.

— Джим? — прошепна той името на съседа си — новак с мускули на боксьор и с прекрасен тенор, чиято майка беше компаньонка, а баща му беше загинал в космоса при изпълнение на задание на Машината. — Джим, какво...

— Приятелче, нали спиш? — отвърна тих глас в тъмнина. — Продължавай да спиш — за теб ще е по-добре.

Една тежка ръка хвана рамото на Бойси и го бутна обратно на койката.

Ган искаше да помогне по някакъв начин на Джим, но го скова страх. Видя как над съседа му се наведоха тъмни силуети и чу колегата му да въздиша. Приглушени гласове, шумолене на дрехи, боричкане. Тънък лъч светлина го удари в очите и Бойси ги затвори. Стъпките се отдалечиха.

Дълго лежа и се вглежда в тъмнината, заслушан в дишането на спящите, които станаха с един по-малко. Джим много ценеше червеният пластмасов медал на баща си — Герой на Плана втора степен. Имаше красив, чист глас, но прекалено бавно усвояваше уроците.

Ган би се радвал да помогне, но какво би могъл да направи? Машината изискваше от слугите си да притежават чисто механични качества. Сигурно Джим не е показал достатъчно старание да се превърне в механизъм. Бойси се обърна по корем и започна да си повтаря семантичните тензори. Скоро заспа.

11

По време на втория етап от обучението Ган разбра, че първия етап е бил нещо като неделна разходка по морския бряг в компанията на красиво момиче. Спомените му за онези дни вече се губеха в мъглата на изнемогването. Не му даваха нито миг спокойствие.

— Бъди като машина!

Опитваха се да гравират това просто правило в съзнанието му. Преподавателите и компаньонките постоянно му го повтаряха, стереоекраните му го набиваха в очите, неуморните хипноленти му го нашепваха през нощта.

— Бъди като машина!... Действай като машина!... Мисли като машина!...

Човек наистина трябваше да се превърне в механизъм, за да овладее милиардите тоналности на езика механиз. Ган се стараяше, защото не го напускаше спомена за изчезналите му колеги, които сигурно са изпратени в Банката за органи.

Затворен в тясната стая за изпити, Бойси стоеше наведен над куба за свързка, за да може да улови всички интонации.

— Кандидатът... — едва не изпусна първата дума — ...трябва да се назове!

Ган изпя отговора, но гласът му беше дрезгав и нисък. Преглътна буцата в гърлото си и докосна камертоните.

— Кандидат Бойси Ган — преглътна отново и изпя номера си.

— Кандидат Бойси Ган, следва провеждането на изпита — започна кубът. — Ако успеете да наберете необходимите точки, ще преминете в по-горна степен на обучение. Ще се приближите до посвещаване в служба на Машината, което се награждава със сливане. Трябва да разберете, че връщане назад няма. Системата на Плана отхвърля неудачниците, независимо колко знаят и могат. В този случай се прилага пълна утилизация.

— Разбирам и съм готов да служа! — Бойси отговори с една сложна фонема.

— В такъв случай изпитът започва. Трябва да отговаряте на всички въпроси, давайки пълни и ясни отговори на езика механиз. Всяко забавяне или грешка носят наказателни точки. Планът не може да си позволи загубата на време и допускането на грешки. Готов ли сте?

Бойси побърза да изпее фонемата, означаваща „Аз съм готов“.

— Реакцията ви се забави с девет милисекунди — мигновено реагира кубът. — Първият тон беше с дванадесет цикъла по-висок от истинския. Тоналната ви картина е невярна. Продължителността на фразата надвишава с една милисекунда стандартната. Тези грешки носят наказателни точки.

— Разбирам.

— В този случай не се изискваше отговор. Пригответе се за първия въпрос. Кой е първият принцип на механизобучението?

Ган се опита да отговори, но гласът му се оказа твърде нисък и кубът начисли още наказателни точки. При вторият опит успя:

— Обучението е действие. Това е първият принцип на механизобучението. Правилната реакция се толерира, неправилната се подтиска. Първото уравнение на механизобучението гласи: ефективността на обучението инверсивно варира между реакцията и наградата.

— Обща сума на наказателните точки — 489. Следващият въпрос — кой е вторият принцип на механизобучението?

Ган беше плувнал в пот, гърбът го болеше от навеждането над куба за свързка. Тясната стаичка сякаш се смали още повече, имаше чувството, че стените се стремят да го смачкат. Започна да се задъхва и рязко пое въздух, за да отговори на новия въпрос.

— Обучението е живот — стараше се да изпее вярно кратките фонемите. — Успехът в обучението е разковничето на адаптацията към живота. Неуспехът води до утилизиране на индивида. Второто уравнение на механизобучението гласи: скоростта на обучението е в право пропорционална зависимост от наградите и наказанията.

Кубът зажува веднага след като Бойси свърши с отговора. Дори тренирания слух на човека не успя веднага да схване какво казваха трелите. Наложил се да поиска повторение на въпроса.

— Начисляват ви се нови 90 наказателни точки за бавно възприемане — сега нотите бяха малко по-ниски и по-отчетливи. —

Общата им сума в момента е 673. Съотношението между наказателните и положителните точки достигна критично ниво.

Звънящите ноти се посипаха по-бързо и Бойси нямаше време да ги осмисли. Почти не чувстваше горещата пот по челото си.

— Следващият въпрос — кубът използва много сложна фонема с продължителност няколко милисекунди и Ган едва успя да улови смисъла. — Назовете третия принцип на механизобучението!

Той докосна камертоните, настрои гласа си по тях и изпя необходимите фонемите:

— Третият принцип на механизобучението ни учи, че най-великият стремеж е стремежът към избавяне от страданието.

Наказателните точки продължаваха да се трупат, а безсърдечният куб задаваше нови и нови въпроси. Най-после свършиха.

— Изпитът приключи. Вие набрахте 5940 наказателни точки. Съобщете тази цифра на ръководителя на вашата група.

Когато се върна в общата спалня, Бойси бързо набра наказателните си точки на клавиатурата на компютъра, но заради това закъсна с половин минута за гимнастическите упражнения, което му костваше две допълнителни обиколки в тунела с препятствията. Оказа се последен на опашката в столовата. От умора не му се ядеше. Получи две жълти точки за разхищение на храна. Добра се до койката, но сънят не идваше.

— Кандидат Ган!

Обкръжиха го тъмни силуети. Тънкият лъч светлина обходи лицето му, дрехите, личните вещи, обувките. Дрезгав глас му заповяда да стане. След една минута вече се промъкваше между спящите си колеги със сака на рамо.

„Значи това е краят“ — помисли си той. За миг коленете му омекнаха, след това изпита облекчение.

Вече искаше да го изпратят в Банката за органи, за да може най-сетне непосилното натоварване да не го мъчи. Там няма да има кубове за свързка, няма да има нужда до припадък да учи тонални фонемите и таблици на семантични преобразования.

Всичко свърши.

Облечената в черно охрана му разреши да седне. Една компаньонка им поднесе закуската между две прозявки. Бойси нищо

не хапна, само изпи две чаши кафе, от което в устата му остана горчив вкус.

Заедно с още петима кандидати от други спални помещения, сънени и разтревожени като него, той се качи във вагона на субметрото. След кратко пътуване слязоха. Минаха покрай намръщен часови и ги вкараха в изкуствена пещера, където се намираше друг център за обучение.

Бойси остави сака си в една ниша и се яви на рапорт пред плешив оператор-майор, който изглеждаше като изровен труп — темето и лицето му бяха покрити с грозни рани в резултат на контакт с венерианската анаеробна гъба-паразит. Майорът подчертано вежливо отдаде чест в отговор на рапорта на Ган. Носеше черни ръкавици — явно и ръцете му бяха покрити с белези.

— Моите поздравления, майор Ган!

Бойси се загледа в кльощавия майор, който подреждаше някакви документи на бюрото и внезапно видя, че ръкавиците изобщо не са ръкавици, а утилизирани ръце, присадени от негър!

— Вие преминахте успешно втория стадий на обучение по пътя към пълното посвещаване на Машината — Ган не можеше да откъсне поглед от чернокожите ръце и почти не чуваше какво му говорят. — Изпратен сте тук, за да преминете третия етап.

По жълтите му устни заигра лека усмивка.

— Вие сте показали невероятно високи резултати, майор Ган. Машината е много доволна. Поздравявам ви, трябва да се гордеете!

Най-последните думите стигнаха до съзнанието на Бойси и той се олюля, сякаш го бяха ударили по главата. Не изпитваше никаква гордост и беше изгубил дар слово.

— Изминали сте дълъг път — белезите превърнаха усмивката на майора в ужасяваща маска. — Успяхте да избегнете утилизацията и вече сте близко до най-голямата награда. Наистина сте роден с късмет, майор Ган!

Черните му пръсти със съжаление докоснаха челото, лишено от пластинката за сливане.

Внезапно яркоосветената стая, оборудвана с множество компютри, му се стори мираж, а жълтоликия, плешив майор — фантом от нощен кошмар. Във въображението му изникнаха блестящи като лед хирургически инструменти, с които лекарите ще издълбаят дупка в

челото му. Ще пробият черепа и тънките игли ще се доберат до нервните центрове. Хирурзите хладнокръвно ще ровят в най-съкровените ъгълчета на съзнанието му...

Искаше да закрепши.

— Какво ви е, майор Ган? — плешивият беше разтревожен. — Изглеждате ми преbledнял.

— Всичко е наред — Бойси дори намери сили да се усмихне. — Разбирате ли, аз не знаех, че ме водят да продължа обучението си. Мислех, че това е център за утилизация или Банка за органи.

— Скоро ще ви мине — усмивката на майора стана още по-отвратителна. — Като гледам служебната ви характеристика... Можете да бъдете сигурен, че скоро ще ви наградят със сливане. Колко бих желал да съм на ваше място...

— Благо... — Бойси преглътна буцата в гърлото си и повтори: — Благодаря ви, сър!

Механоинструкторът приличаше на алуминиево прасе, високо три метра. Беше увиснал на масивни стоманени пружини под тавана на пещерата. Дълги черни кабели го свързваха с командния пулт, разположен до входа. Управляваше го млад лейтенант с пластина на челото.

— Ето я, сър! Идеалната машина за обучение!

Ган не беше сигурен в това. Бяха го наплескали със специално лепкаво желе и му дадоха да облече сив комбинезон. Спря и без особена радост погледна към механизма срещу него.

— Застанете тук, сър! — лейтенантът безгрижно се усмихна. — Свалете комбинезона и — напред! — Погледна въпросително към Бойси и попита: — Готов ли сте, сър?

Ган беше мокър и лепкав от желето. Изведнъж се разтрепери от пронизващия вятър. Изобщо не искаше да учи механиз и да получава награди във вид на отвор в челото. Успя да се съвземе и съобщи, че е готов.

— Тогава напред, сър!

Лейтенантът се наведе над пулта и веднага засвистяха някакви клапани. Огромното прасе подскочи и се отвори, сякаш го бяха разрязали по средата.

— Хайде, сър — младокът леко докосна рамото на Бойси. — Изкачете стъпалата, съблечете се и легнете в капсулата. — Той тихо се

засмя и продължи: — Много хора в началото са шокирани, но скоро и вие ще свикнете.

Ган тежко въздъхна и започна да се качва. металните перила бяха неприятно студени, вятърът брулеше обръсната му глава, в устата му все още се чувстваше горчивия вкус на кафе.

Свали комбинезона и внимателно стъпи върху розовата мембрана, покриваща вътрешността на машината. Влажна, топла, почти като жива, тя се набръчка под тежестта му, след което го тласна към разположената в центъра капсула.

— Всичко ли е наред, сър?

Реши да не отговаря на жизнерадостния въпрос на лейтенанта. Механизмът се затвори. Меката, топла капсула ласкаво прие тялото му. Над него светлината постепенно изгасна. Настъпи абсолютен мрак.

Искаше да изкрещи, но не можеше да си поеме дъх...

Внезапно в дробовете му нахлу свеж въздух. През клепачите му се процеди розова светлина.

Отвори очи и видя пред себе си Сестра Делта Четири.

Ган прекрасно разбираше, че всъщност вижда фантом, проектиран в мозъка му. Сестра Делта Четири не би могла да се намира в подземния център за обучение. Облечена с пелерина и с качулка на главата, с черния куб за свързка в ръка, тя вървеше по покрит с палми бряг на коралов остров, който много приличаше на курорта Плая Бланка.

Той вървеше срещу нея.

Електродите, прикрепени към цялото му тяло, можеха да пресъздадат всякакво усещане — прохладния морски пясък, топлите слънчеви лъчи, лекия океански бриз. Чуваше глухите удари на приборя, усещаше специфичната миризма на изсъхналите водорасли и дори слабия аромат на парфюма на Джули... Тя вече беше до него и му говореше с оня жизнен, топъл глас, който той никога нямаше да забрави.

— Ето, че пристигнахме. Тук ще проведем първия урок. Механоинструкторът осмо поколение е последната дума на техниката в областта на стремежа към стопроцентова ефективност при обучението. Сигурна съм, че ако се стараете, уроците ще бъдат много приятни и полезни за теб.

Тя му се усмихна и продължи.

— И така, започваме с техническия речник на езика механиз. Той е съставен на принципа на икономичността, който ти е добре познат — един слог¹ за едно изречение. Това налага използването на голямо количество слокове. Обемът на речника е повече от един милиард слога, повече от един милиард фонем-изречения.

Бойси стоеше на плажа или поне така му се струваше. Изкуствените усещания, създадени от механизинструктора, го караха да забрави къде се намира всъщност. Хладна вълна докосна босите му стъпала, след това се устреми обратно към морето.

— Не е възможно! — запротестира той. — Не мога да запомня един милиард думи!

Тихият смях на Джули го накара да замълчи.

— Дори не можеш да си представиш на какво си способен — тя говореше на обикновен език, но на него му се струваше, че пее. — Не можеш да си представиш на какво е способен да те научи механизинструкторът!

Морският бриз повдигна качулката ѝ и Бойси видя блестящата пластина и черния отвор на челото ѝ. Въздухът беше топъл, но той почувства ледени тръпки по гърба си.

— Всъщност не е необходимо да учиш думите. Трябва да можеш сам да съставяш слокове, използвайки само няколко хиляди готови фонем. Трябва да разбираш най-тънките интонации в ударенията и честотата на звуците.

— Не мога!

Гледаше към Джули и чакаше тя да се обърне. Не искаше нищо да учи. Търсеше начин да се спаси от електродите, които щяха да проникнат в мозъка му, когато изучи механиз.

— Не мога да се науча да произнасям един милиард различни думи!

— Очаква те изненада. Хайде да започваме.

Ган упорито поклати глава. Стараеше се да не забравя, че в действителност белия пясък не съществува, че соления вятър и самата Джули са фантоми, халюцинации.

— Старай се — меко ме каза тя. — Ако се стараеш, след урока ще поплуваме.

В очите ѝ имаше обещание. Направи с дланите си жест, сякаш искаше да свали пелерината.

— Трябва да се стараеш!

Лицето ѝ внезапно придоби сериозно изражение.

— Ако не се стараеш, ще съжаляваш — печално каза тя. — Не бих искала да ти напомням третия принцип на механизобучението, но... Знаеш, че най-голямата награда е избавянето от страданията.

Джули небрежно вдигна рамене и ослепително се усмихна.

— Започваме!

Първи бяха тоновете, изразяващи действие. Вариациите означаваха време, лице и вид на глагола. Момичето изпя сложна нота, а Бойси честно се опита да я възпроизведе, но въпреки това получи ново предупреждение за третия принцип.

Най-малката грешка се наказваше с болка, а той често правеше грешки, и то не малки. Дори когато реагираше мигновено и произнасяше еталонна (според него) фонема, често пъти грешеше и биваше наказан.

След това брега изчезна и той се оказа в капсулата на алуминиевата машина. Всеки сантиметър от тялото му беше покрит с електроди, които можеха да го замразят, да го изгорят или да го разкъсат и често го правеха. Най-дребната грешка го изпращаше от слънчевия бряг в механичния ад, където цялото му същество копнееше само за едно — края на страданията.

Бойси попадна в капан — летеше на разбита ракета и падаше към Слънцето. Въздухът със свистене напускаше разхерметизирания корпус, дробовете му агонизираха. Ярка светлина се процеждаше през пробойната и го ослепяваше. Каютата се превърна в пещ, но той продължаваше да чува гласа на Джули, който стигаше до него от високоговорителя на лазерната радиостанция, Меденият глас повтаряше фонема, която Ган трябваше да научи. Жадно ловеше малкото останал въздух, но се стараше да отговори правилно. Испита върху себе си законът на механизобучението.

Когато грешеше, изпепеляващата топлина на Слънцето ставаше още по-непоносима. Когато отговорът беше верен, топлината намаляваше и в дробовете му навлизаше глътка свеж въздух.

Понякога успяваше няколко пъти поред да отговори правилно и тогава отново попадаше на брега с Джули. Тя му обещаваше да се изкъпят в сините прохладни води на океана или го водеше към плетена масичка в сянката на палмите, където ги чакаха запотени чаши.

В такива моменти винаги започваха най-трудните уроци.

Бойси винаги правеше нова грешка, преди да стигнат до океана или сянката на палмите. Всяка неправилна реакция мигновено се наказваше, макар и с различни мъчения, сякаш Машината искаше да изясни кое от тях е най-ефективно.

Понякога лежеше плувнал в пот на леглото в болничната стая в станция, летяща в горните слоеве на атмосферата на Венера. Въздухът се бе превърнал в гореща мъгла. Анаеробни паразити разяждаха кожата му като с киселина, а гласът на Джули продължаваше да се чува от радиото.

Друг път се оказваше затиснат от камъни на тъмната страна на Меркурий. Огромна канара натискаше гърдите му и заплашваше да му счупи ребрата, по лицето му капеше ледена вода, наоколо пълзяха гигантски светещи червеи и жадно хапеха оголените части на тялото му. В тъмнината се носеше напевния глас на Джули, повтаряща слоговете, които той трябваше да възпроизведе.

Винаги, когато се връщаше при нея на брега на океана, тя го посрещаше усмихната. Прохладните ѝ длани ласкаво галеха лицето му, в очите ѝ блестяха сълзи.

— Знам, че ти е много трудно, миличък — шепнеше тя. — Но не се предавай и не забравяй какво трябва да постигнеш. Когато станеш посветен, отново ще бъдем заедно. Хайде да преминем към следващия урок. Ако се справиш добре, Машината ще ни разреши да се изкъпем.

При всяко споменаване на посвещаването той потреперваше. Беше достатъчно внимателен да не издаде страха си, но му се струваше, че Машината лесно ще го разобличи чрез хилядите сензори, покриващи тялото му.

Страхът от сливането все повече нарастваше и скоро стана посилен от ужаса, който изпитваше от мъченията. Накрая страхът стана нетърпим и той започна да моли Джули да го освободи от капсулата.

Тя се засмя и безгрижно отвърна:

— На теб ти провървя. Аз трябваше да изучавам механиз по много по-сложен начин. Дори няма да усетиш колко бързо ще мине времето и ще станеш посветен.

Бойси не посмя да ѝ каже, че точно от това иска да избяга.

— Тренажорът е като майчина утроба — продължи момичето. — Той ще преустрои твоите слаби, неправилни човешки реакции. Ще се

научиш да реагираш бързо и точно. Когато се родиш отново и излезеш от него, ще бъдеш съвършена рожба на Машината.

Ган се постара да подтисне треперенето, а Джули радостно заяви:

— Сега ще преминем към съществителните. Вече си овладял основните принципи на анализ на езика механиз, който разглежда Вселената като процес. На практика механиз не борави с глаголи и съществителни, а с движещи се обекти. Помниш ли?

При спомена за разбитата ракета, анаеробните паразити и фосфоресциращите червеи, Бойси побърза да кимне.

— Например за всички обекти, съставени от твърда материя, има едно базово име. Допълнителните интонации показват аспектите като размер, форма, материал и предназначение. Но това не са истински съществителни — глаголните вариации винаги напомнят за процесите на движение и промяна. Затова всеки слог е едно завършено твърдение.

Усмивката ѝ определено го дразнеше.

— Ако се стараеш, ще ни разрешат да се изкъпем...

И той се стараше. Третият принцип на механизобучение не му оставяше право на избор. Но така и не стигнаха до водата.

Настъпи моментът, когато Джули и плажа изчезнаха. Усети как вятърът гали изпотеното му тяло.

Излезе от капсулата, облече комбинезона и с омекнали колене слезе по стълбата.

— Добър вечер, сър!

Младият лейтенант изглеждаше сънен — явно скучаеше.

— До утре, сър!

Бойси страстно желаше никога повече да не се среща с този младеж и да не вижда тренажора. Искаше само да избяга колкото може по-далече — на Рифовете, при Карла Сноу.

Но го пазеха и не знаеше къде се намира.

След като изпълни нормата от гимнастически упражнения, Бойси се изкъпа с гореща вода, нареди се на опашката за вечеря, нахрани се и едва успя да се добере до койка, където се строполи, уморен до смърт.

Струваше му се, че току-що е заспал, когато го събудиха. Трябваше да стане, да се намаже с лепкавото желе, да си обръсне

главата и да се връща в утробата на тренажора.

Дойде и денят, когато Джули Мартинит, по-точно нейният фантом, след поредния изпит се усмихна и събщи:

— Ти заслужи сливането, Бойси. Готов си да се родиш отново.

Ган си прехапа устните, за да не изкрещи, че не иска. Запази мълчание, докато не усети свежия полъх на вятъра.

Без да разбира какво става, той осъзна, че лежи на койката. Не помнеше как е попаднал тук. Само чувстваше, че нещо не е наред. Усещаше във въздуха непозната, едва доловима миризма. До вратата някой пристъпваше от крак на крак, сякаш чакаше Бойси да заспи.

Най-сетне наркотичния газ подежда и Ган заспа като мъртвец.

Когато се събуди, усети лека, но осезаема болка. Коста на черепа му бе изтръпнала, чувстваше как кожата му се опъва.

Намираще се в стая за възстановяване след операции.

И без да си докосва челото можеше да каже какво е станало. Докато е бил под упойка, хирурзите са извършили прецизна операция и са вкарали тънки електроди в точно определени мозъчни центрове.

Сега на челото му блестеше металния знак на посветените.

В мозъка на всички бозайници освен неврони има и особени участъци, които отговарят за емоциите, двигателната активност, саморегулацията на организма, съзнателната мисловна дейност и така нататък.

Една такава зона е центърът на удоволствието. Вкарайте в него тънък платинен електрод, пуснете слаб ток — само няколко милиампера — и ще получите истински екстаз! Покажете на опитното животно бутон, с който се затваря веригата и то ще го натиска непрестанно, без да се сеца дори за храна и сън. То ще се самоубие заради удоволствието!

Това, което изпита Бойси, надмина и най-смелите му очаквания. Беше едновременно осезателно, слухово и обонятелно усещане, див оргазъм и възхитителен ужас...

Ган плуваше в бушуващия океан на удоволствието... Времето за него спря.

Върна се в тялото си след много векове. Екстазът премина и той се чувстваше абсолютно разбит.

Отвори очи и видя как лекар от Технокорпуса прибира кабела. Беше отрязан от радостното и възхитително общуване с Машината.

Въздъхна и се примири. Пак стана обикновен човек. Вече разбираше чувствата на Сестра Делта Четири и беше готов завинаги да свърже съдбата си с Машината. Нямаше по-голяма награда, не може да има по-важна цел...

Въпреки мъглата, която все още стоеше пред очите му, Ган забеляза, че лекарят кой знае защо е преbledнял, сякаш е изплашен. Отнякъде се чуваха високи гласове и един от тях му се стори познат.

Ган вяло се надигна. Чувстваше се изцеден като лимон. Вратата се отвори с трясък и в стаята като ураган влетя генерал Уийлър.

— Ган!!! — изрева той. — Ти си Звездната Рожба! Какво направи?!

— Аз? Да съм направил? Нищо, генерале... Аз не съм Звездната Рожба, кълна се!

— Ти, кучи сине! Кого лъжеш?! Бързо казвай какво направи на Машината!

Бойси се опита да каже нещо, да се оправдае, но Уийлър не му позволи да си отвори устата.

— Лъжец! Ти си Звездната Рожба! Ти ни погуби! Признай! Ти побърка Планиращата Машина!

12

Планът на Човека беше обезумял. По цялата Земя, в най-отдалечените астероиди, в убежищата на Меркурий и на вечно замръзвания Плутон ужасът беше пуснал страшните си пипала.

Неправилно указани маршрути — и два вагона на субметрото се врязаха челно един в друг на триста километра под повърхността. Шестстотин човека загинаха мигновено.

Капитан от Технокорпуса на Венера получи указания от Машината, натисна един бутон и потоци с нефт четиридесет квадратни километра почва, разчистена с много труд.

На сцената в огромна зала в Пекин, където вице-планирацията на Азия трябваше да произнесе реч, изникна „огнен човек“. Светещото същество изчезна също толкова внезапно, както и се появи, но веднага след него в залата се материализираха двадесет разярени пиропода, опустошавайки всичко по пътя си. Вицепланирацията закъсна и по този начин се спаси.

Генерал Уийлър набързо осведоми Ган за катастрофите, сполетели Плана.

— Ти си Звездната Рожба! Отначало се промъкна в сърцето на Машината, а сега тя се побърка! Дава погрешни заповеди! Не можем да разчитаме на нея! Ган, ако ти наистина си Звездната Рожба...

Бойси реши, че повече няма да позволява да го обвиняват несправедливо.

— Генерале! — извика той. — Не ставайте глупав! Аз не съм Звездната Рожба!

Лицето на Уийлър трепна и доби по-човешко изражение. Когато заговори отново, тонът му беше много по-нормален:

— Да-а... По всичко личи, че е така... Но тогава какво, по дяволите, става с Машината?

— Мислех, че вие ще ми кажете. Какво имахте предвид когато казахте, че Звездната Рожба е посетила „сърцето на Машината“?

— Охраната е засякла външно лице. Изпратили специален отряд. Непознатият се е намирал в залата за ръчно управление — натискал бутони, изтривал данни от лентите, променял схемите. Сега Машината се е побъркала. А заедно с нея се побърква и Плана...

— Няма значение! Как е изглеждал посетителят?

Генерал Уийлър повдигна квадратните си рамене и отвърна:

— Човек със златна кожа. Светил е. Успели са да го фотографират, но не и да го идентифицират. Не прилича на вас, но аз помислих...

— ...че нищо не пречи да поговорите с мен? И да се опитате да ме превърнете в овен за жертвоприношение? Така, както ме набедихте, че аз съм ранил Сестра Делта Четири, нали?

Уийлър се канеше да възрази, но не намери какво да каже и само кимна:

— Да.

Бойси се изненада. Не очакваше подобно признание.

— И защо стреляхте в нея? За да отстраните свидетелите ли?

— Разбира се.

— Искате да се отървете от мен, за да направите впечатление на Машината и на Планиращия, нали?

— Точно така.

— Но нещо ви е накарало да промените намеренията си — Бойси замислено гледаше генерала в очите. — Какво по-точно?

Само изпъкналите слепоочия и ситните капчици пот издаваха напрежение, обхванало Уийлър.

— Момичето оживя — продума той. — Тя разказа на Планиращия истината. Той доложи на Машината и...

— Какво стана?

— Машината се побърка. Даде заповед да бъде арестуван. След това поиска да арестуват Делта Четири, вицепланиращият на Централна Америка, охраната на Държавната Зала и дори самият Планиращ! Настъпи паника, наложи се да си пробивам път със стрелба. Успях да се добера до самолета, с който докараха момичето в щаб-квартирата, и избягах. Трябва да напусна Земята, Ган! Искам да ме придружите до Рифовете... Трябва да се скрия!

— От какво се страхувате, генерале?

— Когато излизах от Залата, убих двама човека. Единият от тях беше Планирацията.

Бойси Ган досега нямаше представа къде е разположен центъра за обучение. След като излязоха, той видя планинската стена на север и се досети, че се намират някъде в подножието на Хималаите. Хилядолетия наред в тази пустиня са скитали номади. Сега скалата беше разтопена и бе оборудвано летище. Под него се чуваше грохота на хидроелектроцентрала, която изглеждаше необичайно. Движеха се доста бързо към самолета, но Ган забеляза, че централата е разнебитена — по прозорците нямаше нито едно стъкло, самата сграда беше напукана. Сигурно вътре е имало мощен взрив.

— Не се оглеждайте — подкани го генералът. — Влизайте по-бързо! Вътре ви чака приятна изненада.

„Щом разрушенията и аварията са проникнали чак тук, значи мащабите им наистина са големи“ — помисли си Бойси.

И Звездната Рожба е виновен за всичко! Но кой е той? В главата му се завъртяха спомени — разтърсилото го сливане с Машината... схватката с пироподите в Държавната Зала... шокът от първата среща с Делта Четири... главозамайващият полет-падане от Рифовете до Земята... тайнственият отшелник Хари Хиксън...

Да-а... Доста бурно беше изживял последните месеци. Не забеляза кога са стигнали до самолета. Изкачи се след генерала по стълбата, влезе и се закова:

— Джули!

Обаче му отговори Сестра Делта Четири:

— Влезте. Затворете люка. Трябва да излетим незабавно. Получих заповед от Машината.

Генерал Уийлър реагира мълниеносно — затвори люка, с един скок се озова до момичето и дръпна от ръката ѝ куба за свързка.

— Глупачка! Каква заповед? Не разбираш ли, че Машината е полудяла? Вече не служи на Плана! Не можеш ли да разбереш какво става?

Посветената спокойно погледна генерала. Качулката ѝ падна и Бойси видя същата пластина, каквато имаше и на собственото си чело.

— Аз служа на Машината — заяви Делта Четири. — Генерал Уийлър, вие сте предател и сте осъден на смърт.

— В такъв случай ти също си осъдена — Уийлър подхвърли куба на Ган и му поръча: — Наблюдавайте я, докато излетим. Трябва по най-бързия начин да се махнем от Земята.

Той влезе в кабината за управление, за да настрои автопилота, който трябваше да се погрижи за полета — да следи маршрута и да поиска разрешение за кацане, когато стигнат местоназначението.

Ган погледна куба за свързка, след това и момичето. В специално отделение на черната кутия имаше шнур за сливане. Бойси видя блестящите електроди, които пасваха точно на отвора в челото му. Ако сега извади щепсела и го включи, отново ще изпита с нищо несравнимото удоволствие...

Изпитваше нужда да го направи. Вече прекрасно разбираше Джули, тоест Сестра Делта Четири. Нито един наркотик не можеше да се сравни с това.

Успя да подтисне желанието си и хвърли куба на пода, който веднага се обади. Бойси улови няколко познати фонем. Вдигна крак и го стъпка като отровно насекомо. Проблеснаха искри и от устройството останаха само парчета.

— С това е свършено, Джули. Край на връзката с Машината.

Тя го гледаше мълчаливо. Очите ѝ бяха тъмни и равнодушни.

— Нищо ли не искаш да ми кажеш? — не издържа Ган.

— Само това, което ми беше заповядано да ви предам, майор Ган. Съобщение от Машината.

— По дяволите тази проклета Машина! — извика Бойси. — Не разбра ли, че вече я няма? Край! Трябва първо да разберем какво е станало, а след това може би отново ще можем да я използваме. Да я използваме! Няма да ѝ разрешим тя да ни командва — ние ще я управляваме!

— Има само едно съобщение за вас, майор Ган. То гласи: „За оператор-майор Бойси Ган. Действия. Незабавно се явете на кораба «Общност» в Рифовете на Космоса. До там ще стигнете през седмата станция, разположена на терминатора на Меркурий“. Край на съобщението.

Бойси поклати глава с недоверие.

— Глупости! Да отидеш на Рифовете през Меркурий е все едно да обиколиш света, за да влезеш в съседната стая. Така нищо няма...

— Това не е наша работа! — обади се генерал Уийлър.

Ган се обърна. Генералът беше застанал до отворената врата на командната кабина и стискаше нещо в ръката си. Лицето му беше едновременно мрачно и изплашено като на хищник, попаднал в капан.

— Но... Меркурий е до Слънцето. Може да минем покрай него на път за Рифовете, обаче да кацаме на терминатора...

— Точно там отиваме — обяви Уийлър. — И наистина ще кацнем, майор Ган, и то точно на тази станция. Казах ви, че трябва да стигна до Рифовете и вие да дойдете с мен. Имам си причина. Ето, погледнете това! Падна на пода пред мен, когато напусках Залата след... хм... малката престрелка.

Без да продума, Бойси взе от генерала квадратен розов лист. Документът не беше подписан и гласеше:

„Ако искате да спасите себе си, своя народ и своя свят, трябва да доставите оператор-майор Бойси Ган на кораба «Общност» и да дойдете с него. Корабът се намира в Рифовете на Космоса и проhodът към него ще бъде отворен на седмата станция на терминатора на Меркурий, където се намира слънчевата обсерватория.“

— Звездната Рожба! — възкликна Ган.

Генерал Уийлър кимна.

— Да. Това е от него. Същото съобщение е получено и от Планиращата Машина. Майор Ган, разбирате ли какво означава това? Звездната Рожба — това е Планиращата Машина!

13

По пътя смениха самолета с космически крайцер с нереактивни двигатели. Бойси почти не забелязваше какво става около него. Стараеше се да почива колкото е възможно повече, за да преодолее стреса, който беше преживял през последните няколко седмици. Стремителният ход на събитията беше изцедил и последните му запаси от енергия.

Все още усещаше слаба болка някъде зад очите, където минаваха електродите. Личаха и отоците, които специалистите от Отдела за Безопасност му бяха оставили за спомен.

Кога беше това?

Не бе дошъл на себе си след сражението с пироподите и дългото падане към Земята. Мускулите му не бяха успели да се отпуснат след битката на рифа на Хари Хиксън...

Затвори очи и видя Карла Сноу. Отвори ги — пред него седеше Сестра Делта Четири, която го гледаше с празен поглед.

Бойси беше започнал да си възвръща самочувствието, а с него дойде и проблема какво да прави с тези две жени, които бяха толкова различни, но и двете еднакво занимаваха мислите му.

— Джули... тоест Сестра Делта Четири, истината ли каза генерал Уийлър? Машината полудяла ли е?

Лицето ѝ не трепна, докато отговаряше:

— Известно ми е само това, което съобщи генерал Уийлър.

— Но... Сигурно наистина работи неправилно. Звездната Рожба я е развалил. А сега тя руши Плана. Все още ли си готова да ѝ служиш?

— Аз служа само на Планиращата Машина! — очите ѝ оставаха все така хладни и безстрастни.

— Заради удоволствието от сливането, нали? Виж — той докосна блестящата пластина на челото си. — И аз знам какво представлява.

В погледа ѝ се забеляза снизходително любопитство.

— Това, което вие сте изпитали, майоре, е бледо подобие на истинското удоволствие, с което Машината награждава слугите си. А вие все още сте само наполовина неин слуга и тя не се е разкрила пред вас напълно.

Ган се обърка.

— Имаш предвид... директно сливане? Връзка... как да кажа... с помощта на мислите на самата Машина?

— Нещо подобно — вдигна рамене тя. — Не можете да разберете.

Набързо изпя няколко фонеме. Бойси се опита да схване смисъла им, но се обърка.

— Ти спомена душа?!

— Разбирате ли сега? Жал ми е за вас, майор Ган. Счупихте ми куба за свръзка, но аз ще си намеря нов. А вие никога няма да получите това, което ще изпитам аз.

Когато започнаха разговора генерал Абел Уийлър дремеше. Ган забеляза, че се е събудил и ги слуша. Погледите им се срещнаха. Генералът рязко се изправи и се разсмя. Приличаше на стара машина, която отдавна не е смазвана.

— Глупачка! — заяви той. — А и ти също! Вие двамата не сте способни да оцелеете.

— Аз ще оцелея, ако Машината ми заповяда — пропя Делта Четири. — Също така съм готова да прекратя съществуването си, ако тя няма нужда от мен.

Уийлър кимна — главата му се движеше като на механична кукла — и се обърна към Бойси:

— Чу ли? Теб какво те кара да се бориш?

— Не знам... — призна Ган.

Разходи се из каютата. В слабото гравитационно поле, създавано от нереактивните двигатели походката му стана несигурна.

— На Рифовете често слушах разговори за свободата. Не съм сигурен, но... Мисля, че ме крепи надеждата да бъда свободен, защото че свободата съществува и може да ѝ се наслаждавам.

С глас, лишен от всякакви емоции, сякаш бяха пуснали древен аудиозапис, генералът каза:

— Планирацията, който застрелях, добре разбираше същността на свободата. Наричаше я „романтична ерес“. Свободата — това е

жалкото съществуване на антиплановите чергари на Рифовете. Това е мит.

— Но тези хора са щастливи — тихо възрази Ган.

— Ти си видял животни! Та те вярват, че човек е добър по природа! Вярват, че обикновените хора, останали извън властта на Плана и живеещи на жалките си коралови парчета, изведнъж ще намерят в себе си заложени морал, доброта и изобретателност. Но грешат! — Той премигна и продължи: — Човекът е зъл по природа. Законодателите от всички векове са знаели тази проста истина. Всяка една добра постъпка се постига с бутане и подканване. Планът на Човека е бил създаден именно с такава цел. Това е крайгълен камък за всички цивилизации. Отстранява порочните наклонности на хората и ги тласка по пътя на процеса, съзиданието и духовните ценности. Друг път просто няма!

Под тях лежеше Меркурий, адската планета.

Управляващият компютър на крайцера протегна лъчевите си пипала към планетата, ориентирайки се по полюсите и еkvатора, Слънцето и звездите. Фиксира необходимата точка на терминатора, на границата между светлината и сянката. След това направи корекция в курса и изведе кораба на траектория за кацане. Би могло да се каже, че компютърът изпитваше електронния аналог на удоволствието.

Величественият огън на Слънцето се намираще три пъти по-близо от Земята. Излъчваната топлина и светлина бяха девет пъти по-силни. Повърхността на светилото беше осеяна с петна, подобни на люспи. Беше трудно да се гледа към него дори с дебели светлинни филтри. Генерал Уийлър направи движение с дясната си ръка и на централния екран голямо черно петно закри слънчевия диск, както Луната го скрива при пълно слънчево затъмнение. Сега се виждаше само аления пръстен на хромосферата и плавно протягащите се протуберанси, приличащи на змии, които хапят пустотата. Всичко това бе обкръжено от бялото сияние на короната.

В могъщата пещ на Слънцето всяка секунда морето водород се превръщаше в хелий, излъчвайки океани енергия. Всяка секунда всеки един квадратен сантиметър от необятната повърхност изпращаше в пространството шест хиляди вата лъчиста енергия.

На слънчевата страна на Меркурий от меките скали се стичаше калай и олово. Хилавата атмосфера прокарваше част от топлината до тъмната страна, която в противен случай би замръзнала до температура, близка до абсолютната нула.

Станциите, разположени на терминатора, балансираха между изпепеляващата топлина и смъртоносния хлад.

— Ето я — генерал Уийлър тикна показалеца си в екрана. — Това е седмата станция. Сега ще видим каква е тая Звездна Рожба!

Поклащайки се в полетата на нереактивните си двигатели, крайцерът забави падането, увисна и накрая меко се спусна върху разтопеното каменно поле. Замря в сянката на сребристия купол, от който стърчаха насочени към Слънцето телескопи, радары, пирометри и лазери. Над входа блестеше надпис:

„НАЙ-МОГЪЩИЯТ НАГРАЖДАВА НАЙ-ВЕРНИТЕ“

— Верни на кого? — изсумтя генералът. — На мен, Ган? Вярвай в мен!

Бойси спокойно погледна към Уийлър, а след това и към Делта Четири. Момичето запази мълчание, очите ѝ бяха скрити под черната качулка. Ган поклати глава, но нищо не каза. Само си помисли: „Откачил е, като Машината.“

От кулата на станцията към кораба бавно пълзеше гъвкава тръба, която изпълняваше ролята на въздушен шлюз. Стигна до люка и прилепна херметично за корпуса.

Вратата се отвори. Ган стана и се обърна към спътниците си:

— Нека отидем заедно. Не се знае какво ще намерим вътре.

Уийлър тръгна пръв. Ръцете и краката му гребяха из въздуха като лопатки на древен двигател. Делта Четири нерешително спря до люка, погледна към Ган и изпя няколко бързи фонеме.

— Аз... Не успях да схвана... Нали твърдеше, че съм обучен само наполовина. Каза нещо за роднини...

— Помолих ви да бъдете внимателен — каза Джули на английски. — Брат ми е вътре, а той е емоционално неуравновесен.

— Не разбирам.

Делта Четири не отговори. Кимна и влезе в предверието на станцията.

Ган побърза след нея и чу дрезгавия глас на генерала:

— Привет на всички! Има ли някой тук?

Уийлър се бе качил на метална маса и се оглеждаше на всички страни. Зад гърба му се виждаха подредени електронни прибори и апаратура, които мигаха и жужаха, без да му обръщат никакво внимание. В стаята нямаше хора.

— Нищо не разбирам — процеди Уийлър.

Слезе от масата, вдигна слушалката на телефона и натисна случаен бутон. Ослуша се и остави слушалката на мястото ѝ.

— Няма никой — смръщи вежди той. По гласа му личеше, че е ядосан. — Това да не е някакъв майтап? Звездната Рожба се е осмелил да се шегува с мен?

— А другите стаи? — попита Ган. — И там ли няма никого?

— Претърсете ги! — заповяда генералът. — И вие, Сестра! Тук трябва да има някой! Портата към Рифовете... ключът към тайната на „Общност“... Няма да позволя да ми се изплъзнат!

Бойси многозначително погледна към момичето, но тя не отвърна на погледа му, а послушно се отправи към една от вратите. Ган вдигна рамене и си избра друга врата.

Чуваше сърдитите възгласи на генерала и тихия шум от приборите, които продължаваха да изследват предварително зададените области на слънчевия диск и да обработват информацията. Някъде отдолу се чуваше как помпите гонят въздуха из вентилационната инсталация. И край! Обсерваторията беше празна! Бойси мина през информационната зала, пълна със записани магнитни ленти, погледна в друга стая — по всичко личеше, че това е столовата — и се оказа отново в главното помещение на станцията.

Тишина. Спокойствие.

— Ей! Има ли някой?! — извика Бойси.

Никой не отговори.

Екипажът на подобна станция обикновено беше не повече от пет-шест човека. Трудно можеше да се предположи, че се е случило нещо, от което всички са загинали.

Но след като се обърна стана ясно, че наистина е имало авария.

Бяха трима. Три мъжки тела лежаха до затворената врата като сламени кукли. Бяха мъртви.

Най-отгоре лежеше сивокос мъж с униформа на капитан от Технокорпуса. Невиждащите жълти очи гледаха към тавана. За другите двама не можеше да се каже много — само отличителните им знаци се

виждаха ясно. Единият беше млад лейтенант, а вторият — кадет, чието лице се стори познато на ган.

Той се наведе на трупове. Пулс липсваше, дишане — също, но телата бяха още топли.

„Сигурно си въобразявам — помисли си Бойси. — Или тук е твърде топло заради близостта на Слънцето, макар че хладилните инсталации работят...“

Внезапно вдигна глава и се послуша. Беше чул слаб шум.

Звуците бяха два. Веднага разпозна единия — Делта Четири се настройваше по камертоните, докато се приближаваше към главното помещение.

Но вторият звук? Ган погледна към заключената врата, до която лежах телата. Като че ли зад нея имаше склад, където съхраняваха лентите с данните. Вратата беше солидна и можеше да се отвори само със специален ключ. Вече беше сигурен, че там има някой.

В стаята влезе Делта Четири и като видя трупове, бързо се приближи и се наведе над тях.

Когато се изправи, погледът ѝ беше все така безизразен.

— Вече не трябва да се страхувате от него, майор Ган — изчурулика тя.

— От кого? — не разбра Бойси.

— От брат ми. Мъртъв е. Вече не бива да се безпокоим от него и от антиплановите му идеи.

— Брат ти? Но...

Започна да разбира. Наведе се и обърна главата на мъртвия кадет. Да, наистина го беше виждал и преди.

— Твоят брат?

— Братът на Джули Мартинит — поправи го Делта Четири. — Братът на моето тяло, точно така. Както виждате, той е мъртъв.

В погледа ѝ нямаше и следа от тъга — сякаш обсъждаше капризите на времето.

Изад заключената врата продължаваше да се чува шум, но Бойси не му обръщаше внимание. Братът на Джули Мартинит! Сега забеляза приликата — очите, овала на лицето... Делта Четири имаше заоблена брадичка, у юношата беше почти квадратна, но все пак това беше лице на мечтател.

Но Ган забеляза и още нещо. Приблужи се, защото отначало не повярва на очите си. Но нямаше съмнение — кожата на трупа имаше златист оттенък, почти светеше.

Той огледа и другите двама. Същото!

Също както и машинен полковник Зафар, и Хари Хиксън, и съществата от Рифовете, тримата мъртъвци излъчваха мека светлина, сякаш далечното Слънце се отразяваше в медния шлем.

Бойси побърза да изведе Делта Четири от стаята. намери генерала и набързо му разказа какво е открил.

— Същата златиста светлина, генерале. Това е смъртоносно. Или... — спомни си за Хиксън, който уж бил умрял от фузоритна инфекция, а после се оказа, че е жив.

— Смъртоносно е — повтори той. — Това е фузоритна инфекция. Под микроскоп се виждат светещите фузоритни петънца в кръвта. Според доктор Сноу става дума за особен вид симбиоза, която е смъртоносна за хората.

— Фузорити, а? — проскърца гласа на Уийлър. — Значи пак тия проклетите Рифове! Разбираш ли какво означава това? Звездната Рожба — ето какво! Сведенията ми се оказаха верни — той е някъде тук!

— Не е възможно. Претърсихме цялата станция.

— Нищо не открихме, генерале — повтори Делта Четири като ехо. — Освен мъртвите тук няма никого!

— Няма значение, той е тук. Ще го намеря и ще го заставя да ме заведе на „Общност“.

Ган си спомни за шума, идващ иззад масивната, заключена врата.

— Намерих някаква врата... Може зад нея да има нещо. Там открих телата...

— Напред! — извика генералът и се понесе в съответствие със собствената си заповед като задействан механизъм.

Бойси и Делта Четири го намериха в склада, където се съхраняваха консерви и незаписани магнитни ленти. Уийлър ровеше в запасите и отвреме навреме си подвикваше одобрително.

Обратният път дори и в слабото гравитационно поле на Меркурий беше изморителен и момичето спря по средата. Ган застава до нея и известно време се гледаха мълчаливо. Изведнъж се чу шум от

гъсеничното шаси, което движеше съединителния шлюзов тунел. Звукът се предаваше през скалата и фундамента на станцията.

Значи имаше още един кораб или... техният крайцер се готвеше да излети!

Ган извика на момичето да го следва и побягна с всички сили.

Масивната врата, пред която лежах мъртвите тела беше наполовина отворена, а трупите бяха изчезнали.

Генералът и Бойси без излишни приказки се заеха да обискират помещението. Гледаха под масите, зад апаратите, навсякъде.

— Изчезнали са — обобщи Ган.

— Изчезнали са — повтори и Уийлър.

— И откраднах крайцера ви — добави трети глас.

Двамата мъже рязко се обърнаха. Сестра Делта Четири не си беше губила времето да търси, а беше влязла в съседната стая, където се пазеха най-ценните записи. Сега вътре имаше и нещо друго — младо момиче, което посветената побутваше пред себе си.

— Откраднах кораба ви — повтори момичето. — Бяха трима. Отвориха вратата и избягаха.

Бойси почти не чуваше думите ѝ. Мислеше за съвсем други неща — медна коса, лек загар, яркосини очи... толкова познато лице...

Момичето, което намериха в станцията на Меркурий беше същото, с което той се запозна преди няколко седмици на няколко милиарда километра от мястото, където се намираха сега.

Пред него стоеше Карла Сноу.

Помпите постоянно прекарваха въздуха през охладителната инсталация, но на хората им се струваше, че огромния диск на Слънцето ги изпепелява с непоносимата си светлина, сякаш се намират отвън върху повърхността на планетата.

Карла Сноу протегна ръка и докосна рамото на Бойси.

— Мислех, че си загинал — в гласа ѝ личеше учудване. После погледна към Делта Четири, която търпеливо ѝ разтриваше китките.

— Няма значение. Как попадна тук? Звездната Рожба ли те изпрати?

Карла замислено поклати глава:

— Не знам. Когато ти изчезна, аз тръгнах да те търся.

Генералът гледаше през един от телескопите и в този момент извика:

— Ето ги! Виждам злодеите! Намират се между нас и Слънцето!

Скочи към пулта, натисна един бутон и изображението на екрана се смени.

Видяха крайцера, с който пристигнаха. Вече доста се беше отдалечил и едва се различаваше на фона на звездите.

— Кой го управлява? — недоумяваше Бойси.

— Същите тия престъпници, които намерихме тук! Престорили са се на умрели и са похитили кораба ни!

— Генерале — искрено заяви Ган, — може би не ми вярвате, но аз не съм сбъркал. Те не се преструваха, наистина бяха мъртви!

— Тогава как... Вижте ги тия идиоти! Засилили са се право към Слънцето! Корабът не може да издържи температурата на фотосферата! Ще се самоубият!

Бойси се обърна към Карла.

— Защо си ме търсила?

Тя се изчерви и отмести поглед.

— Полковникът умря. Баща ми каза, че тази болест е опасна и закара тялото във Фрийхевън, за да проведе по-прецизни изследвания.

Не знаеше какво е станало с теб. И аз не знаех, но... Помислих си, че ще успея да те намеря.

Сестра Делта Четири тихо стана, мина от другата страна и се зае да масажира втората китка. Карла продължи да разказва, без да поглежда към Ган. Крайцерът се приближаваше все по-близо до един приличащ на пипало протуберанс.

Карла разказа как пуснала пироподчето на Хиксън на свобода и то отлетяло, а тя оседлала един пространственик и тръгнала след него.

— След като ти изчезна и Зафар умря, пироподът съвсем побесня. Мяташе се из помещенията и аз помислих, че търси теб, затова го пуснах.

— Звездната Рожба! — извика генералът. — За него разкажи! Намери ли го? Разбра ли кой е той?

Карла се поколеба, преди да отговори:

— Може би го видях... Мисля, че го срещнах в центъра на Вихъра.

Вихърът не е нито планета, нито звезда, нито комета, дори не е и Риф в истинския смисъл на тази дума. Той обединяваше елементи на всички тези обекти. Без съмнение в началото това е било Риф, обикалящ около Слънцето. По-голямата част от масата му представлява газ като при кометите. А в сърцевината му водородът се превръща в хелий, както е при звездите.

На практика Вихърът е по-плътен от всички други Рифове. С течение на времето би могъл да се превърне в ядро на нова звезда. Притежаваше невероятна ъглова скорост на въртене. Някаква сила, мощна от гравитацията не разрешаваше на частиците му да се разлетят в пространството. Влизащите в състава му Рифове бяха много, много стари и се различаваха от обикновените. Страшни, мутирала пироподи браздяха околностите му. Нито един човек, дори жителите на Рифовете, не беше прониквал до централната му част.

За това място се разказваха страховити легенди. Животът, приютен тук, се развиваше от дълбока древност.

Пироподчето се носеше към Вихъра като стрела, а след него летеше Карла със своя пространственик.

— Страхувах се — разказваше тя. — Минахме покрай хиляди пироподи — тъкмо беше започнал размножителния им период. Ако ни

бяха забелязали, нямаше да успеем да им се изплъзнем. Но беше късно да се връщам, макар че се страхувах от Вихъра повече, отколкото от пироподите.

— Кажи за Звездната Рожба — нетърпеливо извика Уийлър.

Очите му бяха приковани към екрана, където се виждаше как крайцера продължава да се приближава към Слънцето. Протуберансът протегна към кораба огнен език, сякаш се опитваше да го лизне.

— Навлязохме във Вихъра. Изгубих пироподчето от погледа си, но Бела — моят пространственик — като че ли знаеше къде отива.

Отблизо Вихърът приличаше на миниатюрна галактика. Отделните Рифове светеха с най-различни светлини, подобно на звезди. В покрайнините летяха тъмни, мъртви скали. Карла реши, че там пироподите строят гнездата си. Тя чувстваше как трепери пространственика, виждаше ужаса в големите му влажни очи, но той продължаваше полета си.

— Бела сякаш не беше на себе си. По всичко личеше, че лети против волята си.

— Като тия глупаци, дето откраднаха кораба? — обади се генералът. — Там ли намери Звездната Рожба? В този Вихър?

Карла не отговори веднага.

— Честно казано, генерале, не знам какво точно видях. Знаем само, че там нямаше кой знае какво.

— Имала си халюцинации, така ли?

— Да... Може би... Не знам. Това, което видях, на практика не би могло да съществува. Видях Хари Хиксън, полковник Зафар и... Бойси, там видях и теб!

Карла и Бела навлязоха във Вихъра. Пространственикът ставаше все по-нервен. Отдавна бяха преминали зоната на пироподите. Но отпред имаше нещо, от което Бела се страхуваше повече.

— Не се страхувай, детето ми — изведнъж прозвуча гласа на доктор Сноу.

Тя извика и се обърна, но във въздушната сфера около пространственика нямаше никой освен нея.

— Не спирай, малката — каза друг глас.

Беше гласът на човека, който неотдавна изчезна пред очите ѝ в светлинен водовъртеж и когото тя сега търсеше. Гласът принадлежеше на Бойси Ган.

След това се обади трети глас:

— Карла, сега най-важното е да не спиращ!

Този глас я изплаши най-много, защото принадлежеше на Хари Хиксън.

Халюцинираше ли?

Не можеше да има друго обяснение. Хиксън беше умрял отдавна. Тя беше сама. Извън въздушния мехур, образуван около рифоплъха, започваше вакуума. Обаче халюцинациите не я оставяха на мира.

— Не се страхувай от пироподите — посъветва я дрезгав глас.

Точно по този начин говореше Хари Хиксън!

— Напред! Чакаме те!

Тя си спомни умиращия полковник Зафар. „Капан за съзнанието... Страхувате се от тайните желания...“ В тези думи се криеше предупреждение.

Не ѝ оставаше нищо друго, освен да се осланя на пространственика, който я водеше все по-навътре към сърцето на Вихъра. Около нея се мяркаха светещи Рифове, някакви фосфоресциращи паяжини и сияещи монокристали — безумна плетеница от прекрасни цветове, които не можеше с нищо да сравни.

Най-сетне се оказа в самия център на Вихъра.

Там стоеше исполински космически кораб, огромен като Фрийхевън. От корпуса се подаваха дулата на смъртоносни оръдия и излъчватели. Но двигателите бяха мъртви. Корабът свободно се носеше из пространството.

— Велики План! — генерал Уийлър беше силно възбуден. — Та това е „Общност“!

Карла го погледна с известно недоумение.

— Да, така пишеше на корпуса. Този кораб ваш ли е, генерале?

— Вече е мой! — ликуваше Уийлър. — Моят кораб... с моята Машина на борда! Когато се добера до него, всички светове ще бъдат мои! Ти ще ни заведеш там. А когато стана господар на Машина-2, ще се върна насам, към планетите. Няма да бъда генерал, даже не и Планиращ! Аз ще управлявам Машината! Аз... — той погледна към Бойси и замълча. — Какво има, майоре?

— Как ще се доберете до там? — поинтересува се Ган.

Уийлър се намръщи. На екрана безнадеждно далечния крайцер заобикаляше огнения слънчев език. Докато говореха, корабът беше

успял забележимо да се отдалечи.

— Давай нататък — процеди генералът. — Ще намеря начин да се добера до „Общност“ и тогава... Продължавай!

Около „Общност“ — гигантска космическа крепост, боядисана в черно за маскировка — имаше златиста мъгла, подобна на дим от фини капчици. Откъде се е взел този облак сред вакуума? Но тя го виждаше със собствените си очи! Към центъра си облакът се съгъстяваше в златиста сфера.

Като насочен към целта лазер пространственикът се носеше към този златист облак. Карла изкрещя от ужас — стори ѝ се, че повърхността на облака се хвърли към нея. Изниква мъгливо пипало, което се протегна да посрещне гостите. Гласът-халюцинация, принадлежащ на Хари Хиксън се обади:

— Не се страхува, Карла! Напред!

Тя не би могла да спре пространственика, дори и да искаше. Бела не се подчиняваше на ездача си.

Макар че гласът на Хиксън беше илюзия, Карла забеляза, че става по-уверена и паниката я напуска. Тя наблюдаваше със странна решителност как пипалото се разцепи на три и всяка една част продължи да расте, докато не се превърна в дълга златна змия. Трите части се извиваха и се носеха насреща ѝ. Последва удар и горещите златисти пръстени я прегърнаха.

Нямаше болка и дори страхът намаля. Живите ремъци я придърпаха към центъра на облака. Карла ставаше все по-спокойна и възприемаше събитията все по-хладнокръвно. Дори и Бела престана да се страхува — настанена удобно в обятията на златистите пръстени, тя мъркаше като котка.

Карла искаше да спи... Като насън чуваше гласа на Хиксън:

— ...Трябва да отидеш там... да изпълниш задачата... после ще се върнеш...

Колко е хубаво да чуеш отново този уверен, спокоен глас! Карла Сноу заспа.

Тя спеше, времето течеше, и когато се събуди, вече знаеше какво трябва да направи.

— Трябваше да дойда за вас и да ви заведа там. Той иска да ви види.

— Звездната Рожба? — не повярва генералът. — Него ли имаш предвид?

Карла упорито поклати глава.

— Не съм сигурна. Само знам какво трябва да направя — на лицето ѝ внезапно се появи тревога. — Тук ме посрещнаха трима и не знам защо се изплашиха. Вързаха ме, затвориха ме и не искаха да чуят...

— Генерал Уийлър, майор Ган, госпожице Сноу, следите ли екрана?

Обърнаха се като един. Протуберансът беше станал още по-голям и беше надвиснал като гребен ан океанска вълна над кораба. Приличаше на готова за нападение кобра.

Наистина нанесе удар.

Крайцерът се опита да лавира, но беше твърде късно! Макар че на екрана огненият език се движеше плавно, на практика скоростта му достигаше десетки километри в секунда. Корабът не можеше да избяга — протуберансът го лизна и малкия черен силует изчезна.

Бойси почувства как потрепери. Чу дрезгавото проклетие на генерала. Крайцерът вече не съществуваше. Протуберансът започна плавно да се прибира в Слънцето.

Генералът първи се съвзе. Личеше, че е изпълнен с решимост.

— Прекрасно! Може да забравим за кораба. Въпрос: как да се измъкнем оттук? Втори въпрос: как да стигнем до Рифовете и до „Общност“?

— Няма да срещнем трудности — гордо заяви Делта Четири. — Машината съобщи, че на „Общност“ може да се отиде от седмата станция на терминатора на Меркурий, тоест от тук.

Уийлър я изгледа със стоманеносивите си очи.

— От къде? И как? Навън ли да излезем? Там ще се изпечем за броени секунди. Или ще ни научите да летим?

Млъкна напред дума, дори забрави да си затвори устата. Бавно се обърна към Карла:

— Къде са зверчетата ви? Как се казваха... пространствениците? Къде са?

— Бела не би оживяла толкова близо до Слънцето — поклати глава Карла. — Радиацията ще я убие. Ние ще загинем заедно с нея,

защото сме зависими от въздушния мехур.

— Как, по дяволите, ще се измъкнем? — възкликна Уийлър. — Трябва да има начин! И двете съобщения посочваха точно тази станция!

— Абсолютно вярно, генерале — тихо каза Карла. — Точно за това съм тук — за да ви заведа на Рифовете. Не знам как, но съм сигурна, че ще се случи.

Стаята внезапно се наклони.

Тласъкът ги изненада. Хората уплашено се спогледаха.

Най-спокоен беше Ган, който мрачно изкоментира:

— Струва ми се, че това усещане ми е познато.

Знаеше, че дългия път до Рифовете ще бъде съкратен до няколко секунди.

Не изпитваше страх. Точно обратното — беше сигурен, че скоро ще застане лице в лице със съществуването, предизвикало такива сътресения в цялата Слънчева система. Това го освободи от бремето на съмненията. И въпреки всичко нещо го тревожеше — въпрос, който беше зададен, но беше останал без отговор.

Стаята отново се наклони, светлината намаля. Той се сети...

— Защо, Карла?

Момичето от Рифовете влюбено го погледна.

— Какво имаш предвид, Бойси?

— Защо са се изплашили от теб ония тримата?

Стаята плуваше, сякаш я гледаха през бракувано увеличително стъкло. Светлината гаснеше и разстоянието между тях се увеличаваше, макар че стояха неподвижно.

В този момент Ган видя отговора — видя от какво са се изплашили тримата астрономи.

В полумрака единствено лицето на Карла се виждаше ясно — то светеше. Лицето, тялото и ръцете ѝ изпускаха мека, златиста светлина.

Падаха през пространството. Пътят беше безкрайно дълъг, защото водеше към Вечността. Най-сетне спряха.

Бяха пристигнали на местоназначението — в един удивителен и непознат свят.

В тъмното пространство плуваха разноцветните части на Вихъра — изумруди и рубини, сини и бели скъпоценни камъни. Златистият облак бавно пулсираше, а в него се намираше корабът-крепост, наречен „Общност“.

Карла не можеше да опише с думи истинските му размери — пред тях стоеше космически Левиатан¹.

Бойси забеляза, че не са сами. Към тях се приближи тъмен силует и замря, като радостно мъркаше. Светещ червен нос докосна ръката на Карла.

— Бела! — момичето погали златистата козина по гърба на животното. — Това е моят пространственик. Намираме се във въздушния му мехур, без който не бихме оживели.

— Стига сантименталности! — грубо каза генералът. — Това същество може ли да ни заведе до „Общност“?

— Вече сме се отправили натам. Погледнете и сам ще се уверите — отговори Карла.

Наистина приближаваха към кораба. Гигантският му силует нарастваше пред очите им.

В действителност „Общност“ се оказа много по-величествен, отколкото си го представяха. Изглеждаше като уединена малка планета, увиснала в пустотата между златистият облак в центъра на Вихъра и крехките рифчета по периферията. След като го заобиколиха, видяха отвора на главния шлюз, разположен на кърмата между шест черни цилиндъра — нереактивните двигатели.

По всичко изглеждаше, че през изминалите години двигателите не са пускани в действие. Корабът изглеждаше запустял.

Пространственикът сам се насочи към шлюза, сякаш се подчиняваше на невидима, но непреодолима сила.

Вратите на шлюза не бяха по-ниски от триетажно здание. Когато пространственикът влезе, те се затвориха, а от черните стени бликна сивкава светлина.

Бяха затворени в пещера от стомана.

Навсякъде по стените се забелязваха вдлъбнатини и улеи, сякаш тук са се провеждали грандиозни сражения. Но Бойси знаеше, че такива не е имало. Тогава откъде са се взели тези следи? „Най-вероятно от метеорити — реши той. — Та нали люкът е бил отворен десетилетия наред!“

Генерал Уийлър забеляза озадачения поглед на Ган и сърдито процеди:

— Гадните пироподи са изгризали кораба ми! Кълна се в Плана — ще ги унищожа до един!

Генералът беше прав. Не само това — беше много ядосан. Това беше неговия кораб, неговата Планираща Машина. С тяхна помощ възнамеряваше да направи свои всички светове от Слънчевата система.

Бойси осъзнаваше, че на борда на „Общност“ има неща, по-опасни от пироподите. Внезапно чу шума на помпите, които пълнеха шлюза с въздух. Вече нямаха нужда от защитната капсула на пространственика. Животното разбра това преди хората.

— Бела! Дръж се прилично! — извика Карла.

Но златистото създание не се подчини, а започна да се мята из помещението като пиропод. Успя да намери цепнатина в стената, която допреди минута не съществуваше и изчезна от погледите им.

— А-ах! — изкрещя радостно генералът. — Най-послед! Машината ме очаква!

Той изчезна в цепнатината също толкова стремително, колкото и Бела.

Останалите го последваха без да бързат. Псевдогравитационното поле създаваше притегляне, равно на една десета част от земното. Можеха да вървят спокойно и да спестят голяма част от усилията, които биха употребили, ако се изкачваха по шахтите на асансьорите, защото там притеглянето беше равно на земното. Въпреки това Бойси беше запъхтян от усилието да не изостава от Уийлър.

Тунелът, по който вървяха, отиваше право нагоре. След като минаха точката на смяна на поляризацията, пропаднаха в бездънна бездна. Накрая вестибуларните им апарати възприеха тунела като хоризонтален. В него духаше хладен ветреца, въздухът беше сух и миришеше на прах. От въздушния поток стените леко вибрираха.

Генералът беше изчезнал.

Ган забави ход и се опита да регулира дишането си. Въздухът беше разреден — по всяка вероятност старите цистерни бяха пред изчерпване. Огледа се и забеляза ситен надпис, който гласеше:

„Столова №3“

В тъмнината забеляза дълги маси. Тук би трябвало да се хранят членовете на екипажа.

Почака да дойдат момичета и им обясни положението:

— Генералът избяга. Страх ме е да си помисля какво ще се случи, ако се добере до пулта за управление на Машината.

Погледна към Карла. Личеше, че е разтревожена, но не за генерала, а за изчезналия пространственик. Очите на Делта Четири, прикрити от сянката на качулката, бяха все така безизразни.

— Ако тази Машина е поне наполовина толкова могъща, колкото земната — а аз съм чувал, че по нищо не ѝ отстъпва, — Уийлър наистина би могъл да завоюва Слънчевата система.

— Какво трябва да направим? — попита Карла.

— Да се разделим и да открием генерала. Той разбира се е въоръжен, така че не се опитвайте да му пречите. Само извикайте по-силно и аз ще дойда.

— Вие също сте без оръжие, майор Ган — гласът на Делта Четири беше самото благоразумие. — Вие сте също толкова неспособен да се справите с него, колкото и ние.

— Това е моя грижа! Само го открийте... Какво има?

— Нищо, майор Ган — отвърна гласът изпод качулката.

— Не питам вас. Карла, какво става?

— Това не е опасно... Не се вълнувай, Бойси.

Ган изсумтя. Увереността на Карла го дразнеше.

— Не, Бойси, наистина. Не сме попаднали тук случайно. Изпратиха ме да ви доведем и... Щом Звездната Рожба ме е изпратил, той знае как да се справи с генерала.

— Нямам намерение да рискувам — мрачно заяви Бойси. — Карла, тръгваш по коридора. Джули, ти ще я следваш и ще проверяваш разклоненията. Аз ще огледам наоколо и ще ви настигна.

Беше пресякъл половината помещение, когато се сети.

„Тя не ме поправи, когато я нарекох по име. Интересно защо?“

Столова №1 и №2 бяха също толкова стерилно празни, както и №3. На това ниво нямаше нищо друго.

На горното ниво бяха разположени каютите на екипажа. Карла и Делта Четири сигурно са ги огледали. Бойси побърза нагоре, преодолявайки замайването от инверсията на псевдогравитационното поле. Далечният шум, който беше чул по-рано, стана по-силен, но така и не успяваше да определи източника му.

Разбра какво става чак когато стигна до врата с табела:

„Само за машинен персонал“

Зад металната врата жужеше и вибрираше загубеното копие на Планиращата Машина — тя продължаваше да работи! Или някой я беше включил отново? Дали генералът се е добрал дотук и я е задействал? И какво е намислил?

Бойси заудря с юмрук по вратата.

— Ей! — изкрещя той. — Отвори!

Отговори му равномерния, механичен шум.

— Отворете! Генерал Уийлър, зная, че сте вътре!

В ушите му прозвуча тих смях.

— Грешите, майор Ган!

Гласът на Планирацията... Откъде се взе?

Бойси рязко се обърна, но зад него нямаше никой.

— Продължавай, Ган — посъветва го гласът на М'Бана. — Напразно си губиш времето.

Коленете му омекнаха. Та М'Бана е мъртъв! И старият Планиращ също — нали Уийлър го е застрелял!

— Кой е тук? — истерично извика той. — Какви са тия фокуси?

Отговори викът на Карла Сноу.

— Бойси! Бойси! Къде си?

За разлика от призрачните гласове този се чуваше някъде отдалече.

Ган прекара длан по изпотеното си чело. Закачи пластината и си спомни за върховното удоволствие, което беше изпитал.

Макар и трудно успя да прогони спомена. Какво става с него? Да не би да полудява?

Гледаше тъпо към заключената врата. Толкова труд... и защо?

Спомни си думите на Карла, спомни си и брътвежа на полковник Зафар:

„Капан на съзнанието! Страхувайте се от тайните желания!“

На борда на „Общност“ се бе притаило Нещо, което умееше да прониква в човешкото съзнание и да го управлява със същата лекота, с която Карла се справяше с Бела.

Чу бързо приближаващи се крачки. Някой тичаше към него.

— Бойси! — беше Карла. — Добре, че те намерих! Генералът се опита да ме убие!

Ган я хвана за ръцете. Момичето трепереше.

— Според мен е полудял... Има пистолет... Едва не ме застреля!

— Мислех, че е тук, при Машината.

— Не, горе е, на следващото ниво. Укрепил се е в стаята за контрол на огъня. Там има само камери и бронирани врати. Никога няма да го намерим. — Тя дълбоко въздъхна и внимателно освободи ръцете си. — Трябва да тръгваме към каютата за управление.

— В каютата за управление?

Момичето кимна.

— Трябва да ви заведе там. Намира се четири нива над нас. Ще минем по коридора с надпис „Мостик“.

— Била ли си тук и преди?

— Не. Просто знам. Хайде, Бойси. Трябва да побързаме.

Той вдигна рамене, обърна се и... едва не падна. Успя да запази равновесие благодарение на слабата гравитация. Погледна в какво се беше спънал.

Пред вратата лежаха камертони — камертоните на Сестра Делта Четири.

Бойси разбра кой се крие зад бронираната врата с отчаяната надежда да се слее с Планиращата Машина.

Вратата с надпис „Мостик“ беше широко отворена. На пода падаше слаба жълтеникава светлина.

— Влизай, Бойси — подкани го Карла. — Не се страхувай. Той те очаква.

Ган прекрачи прага, стиснал ръката на момичето в своята. Беше готов на всичко.

Влязоха в обширно, кръгло помещение, разположено между шахтовите тунели. По пода се виждаха сиви шкафове, към които от тавана се спускаше плетеница от разноцветни кабели. Тук се намираха постове за наблюдение и технически контрол, креслата на навигаторите и артилеристите. Всички бяха пусти от десетки години...

Освен едно.

В каютата имаше човек, от когото струеше златиста светлина.

— Хари! — възкликна Карла.

— Хари Хиксън — повтори Бойси. — Значи вие сте Звездната Рожба, който написа Искането за Освобождаване?

Човекът небрежно ги погледна и продължи да работи. Беше се настанил в креслото пред един от пултовете и се взираше в екрана. Здравите му пръсти ловко подскачаха по клавишите и бутоните. Тялото му излъчваше светлина, сякаш беше къс от Слънцето.

Изглеждаше по-млад, но със същата рошава брада. На рамото му се крепеше старият им познат — пироподчето. Червените очи на зверчето бяха злобно втренчени в новодошлите.

Най-сетне Хиксън приключи с работата и ги погледна.

— Изпълнявам това, което ми беше заповядано — някак между другото каза той.

Очите му също светеха, на лицето му бе изписано приветствие. Вдигна ръка и стъгна китката си в знака на Лебед.

— Звездата ми дава заповеди. Аз само изпълнявам волята ѝ.

Малкият пиропод започна да нервнич. Светещото същество, което някога е било Хари Хиксън, ласкаво го погали и животното се успокои.

— Нали вие загасихте Слънцето и звездите? — попита Бойси. — Как го направихте?

— Не, не съм аз. Звездата го направи — той отново показва знака на Лебед. — Цели десет години Звездата планира моите действия. Преди десет години тя изпрати първия сигнал към Земята, а след нещо още няколко. Те пристигнаха едновременно. За Звездата няма нищо невъзможно и ти съвсем скоро ще го разбереш.

Той протегна ръка. „Като благословия“ — помисли Бойси. Но това беше нещо повече. От дланта на стареца се отдели златисто

облаче, сви се в пулсираща сфера, заплува и нежно докосна челото на Ган.

Бойси се изплаши и отскочи. Но нищо не почувства. Абсолютно нищо. Когато проговори, гласът му беше дрезгав:

— Какво правите?

— Изпълнявам волята на Звездата — отвърна Хиксън и се обърна към пулта. Светещите му пръсти пробягаха по клавишите.

— Сестра Делта Четири се сля с Машина-2 — тихо продължи той. — Може да влезе във връзка със старата Машина. След тридесет часа сигналът ще стигне до Земята. След още тридесет ще се върне обратно.

— Но... Старата Машина е полудяла — извика Ган. — Би трябвало да го знаете, нали самият вие го направихте!

Хари дори не вдигна глава.

— Ами генерал Уийлър? Къде е той? Обезумял е и се стреми към властта. Как може да седите спокойно? Какво ли ще успее да направи, докато ние си губим времето?

— Що се отнася до генерала, скоро ще имаме вести от него — спокойно заяви Хиксън.

В този момент чуха дрезгавия смях на Уийлър.

— Наистина, съвсем скоро! Сега сте ми в ръцете! Аз управлявам „Общност“, цялата огнева мощ на кораба ми се подчинява! Всички светове са мои, всички! Но на първо време трябва да приключа с вас.

След тези думи се разнесе тихо стържене на метал в метал.

В стените на каютата се отвориха тайни амбразури, през които се подаваха лъскавите тънки дула на лазерите. Бяха насочени точно към хората до пулта — към Бойси Ган, към златистото същество, към Карла Сноу. Генерал Уийлър наистина се бе добрал до системата за управление на корабното въоръжение. Сега животът им зависеше от него, а той държеше показалеца си на автоматичния спусък. Можеше да ги изпепели само с едно движение.

Светецият човек вдигна поглед от пулта и каза:

— Действие и противодействие. Удар и отблъскване. Въпрос и отговор.

Протегна ръка, натисна един бутон и тъмния екран оживя, показвайки изсеченото, бронзово лице на Уийлър. Сивите му очи светеха от радостна възбуда.

— Това е въпрос — каза Хиксън и се наведе над пулта.

— Само че аз няма какво да ви отговоря — заяви генералът. — Вие загубихте! Всички! Заедно с глупавата ви надежда за свобода!

Генералът ставаше все по-уверен в себе си. Карла се притисна към Бойси. Без да забелязва, той я прегърна. Двамата поглеждаха ту към екрана, ту към смъртоносните дула на лазерите.

— Вие сте жертви на романтична заблуда — Уийлър насочи пръста си към бутона за стрелба. — Донякъде ви разбирам. Животното, наречено човек, винаги се е опитвало да се отърве от дисциплината. А това не бива да се допуска, в името на общите интереси. Особено заради благополучието на човека, призван да мисли за всички като Цезар и като Наполеон. Заради мен!

Бойси почувства, че Карла трепери и я прегърна по-здраво. Само ако можеше да се добере до Уийлър! Или да имаше под ръка някакво оръжие! Златистото същество спокойно кимна, без да вдига очи.

— Търпях ви — продължи генералът, — защото не можехте да нанесете кой знае каква вреда. В миналото сам човек не е можел нищо да направи. Но развитието на технологията промени нещата. Появило се е ядреното оръжие, след това лъчевото. Крачка след крачка... Нараствали са възможностите на индивида, нараствал е и контролът над него.

Внезапно хладнокръвието изчезна от лицето на Уийлър и той се зачерви от гняв.

— Вие заплашвате този контрол! — извика той. — Планът на Човека ще се превърне в спукан балон. И Звездната Рожба държи

иглата! Затова трябва да умре!

Човекът пред пулта запази мълчание. Малкият пиропод свистеше и от време навреме изпускаше дим.

— Човечеството е построило Планиращата Машина, за да автоматизира контрола над себе си! — нареждаше генералът с блеснали очи. — Сега тя се подчинява на мен! Вече един човек ще управлява човечеството с помощта на Машината!

Хари Хиксън вдигна глава и погледна към екрана, право в стоманеносивите очи на безумеца.

— А тебе кой те създаде?

Уийлър се отдръпна. Погледът му се размъти.

— Това е антипланов въпрос! В него няма смисъл! — твърдо заяви той и погледът му отново стана решителен. — Вие сте случайни елементи, които трябва да бъдат отстранени и аз ще го направя!

Бронзовата му ръка натисна бутона за стрелба.

Изстрел не последва.

Тънките дула на лазерите продължиха безмълвно да гледат към Бойси и Карла.

Генерал Уийлър сякаш вече не ги забелязваше. На лицето му можеше да се види радостта от триумфа, сякаш току-що е станал свидетел на голяма победа.

— Свършено е с тях — промърмори тихо той.

Стоманените дула безшумно се прибраха в гнездата, амбразуриите се затвориха.

— Какво стана? — попита Ган с омаломощен глас. — Защо не ни уби?

Карла се размърда и Бойси видя, че я притиска прекалено силно в обятията си.

Хиксън вдигна глава и погледна към вратата, през която бяха влезли Ган и момичето.

— Генерал Уийлър ни уби — бавно произнесе той. — За него ние сме мъртви. Макар че продължаваме да съществуваме, това вече не го касае. Отсега нататък няма да се интересуваме от него.

— Хипноза? — предположи Бойси. — „Капан за съзнанието“ — полковник Зафар спомена нещо такова.

Хиксън не отговори. Продължаваше да наблюдава вратата.

Карла се измъкна от прегръдката на Ган и му каза:

— Ти си болен, Бойси. Знам какво изпитваш. Но скоро ще се почувстваш по-добре. Не се притеснявай за нищо. Сега сме в добри ръце.

Ган нищо не разбра. Погледна я учудено и внезапно почувства, че го тресе. Тридесет години не беше боледувал и точно сега да прихване някаква инфекция. Каква инфекция? Защо този въпрос му се струваше толкова важен? Момичето каза да не се притеснява...

Може би всичко това е един лош сън? Една халюцинация?

До слуха му стигна далечна музика, която се приближаваше. „Още една халюцинация“ — помисли той. Смътно си спомни времето, когато беше посветен, по-точно когато се готвеше за това.

Но ако това е халюцинация, тя е много мощна. След като проследи погледа на Хиксън Бойси разбра, че освен слухова тя е и зрителна!

В каютата влезе Сестра Делта Четири. Лицето ѝ беше покрито от качулката, а върху пелерината се виждаше червената емблема на Машината. Настройваше камертоните, а в ръката си носеше някакво устройство. Беше куб за свързка. Но не компактната черна кутия, а набързо сглобен уред, какъвто и Ган би могъл да направи след всичко, което научи в центъра за подготовка.

Очевидно Делта Четири е била заета точно с това — да си измайстори нов куб.

Напълно спокойна, тя остави камертоните настрана и изпя няколко слога в куба, който отвърна толкова бързо, че Бойси не успя да разбере нищо.

Делта Четири преведе:

— Вече служи на Машина-2. Тя иска от вас информация. Знае къде е била построена и осъзнава функцията си на противник. Иска да знае какво е станало с Играта?

Противник? Игра? Ган почувства, че светът около него се върти. Обърна се към Хари Хиксън с надеждата да чуе някакъв смислен отговор, но старецът дори не гледаше към посветената. Кимайки в такт със собствените си мисли, златистото създание внимателно изключваше апаратите, разположени пред него. Един по един угаснаха всички екрани и индикатори.

Каквато и да беше работата му, беше приключил с нея. Отпусна ръце върху коленете си, впери поглед в Делта Четири и замря в

очакване.

Кубът за свръзка свирна. Ган си преведе въпроса преди посветената да проговори. Машина-2 искаше да разясни въпроса си, за да няма недоразумения.

— Машината иска да ви запознае с историята на създаването си. Вие грешите относно предназначението ѝ. Мислите ви трябва да се приведат в съответствие с истината. Машина-2 не е допълнение към Планиращата Машина на Земята. Тя има много по-важна функция, която произтича от законите на разумния живот, изведени от Машина-1. Разумът винаги следва едни и същи закони. Въпрос и отговор. Действие и противодействие. Машина-1 стигнала до извода, че за по-нататъшното развитие ѝ трябва противник.

Делта замълча, заслушана в жуженето на куба.

— Без съперник разумът атрофира и умира. Преди малко повече от четиридесет години Машина-1 е открила тази опасност. За развитието ѝ е бил необходим противник, много по-могъщ от хората-оператори. С други думи, на масата срещу нея е трябвало да седне по-изкусен играч.

Хиксън кимна. Седеше неподвижно, положил ръце на коленете си. Пироподчето тихо свистеше, вперило в хората червените си очи, които ту присветваха, ту угасваха.

— Точно с тази цел е била построена Машина-2 — продължи да превежда посветената. — Нейните възможности са равни с тези на Машина-1. Била е оставена на свобода извън пределите на Космическия Заслон. Но противникът започнал да се държи антипланово. Машина-2 се избавила от обслужващия персонал, като го изхвърлила зад борда. Прекъснала връзката и се оттеглила извън зоната на влияние на Машина-1. Дължала действията си в тайна, защото не служела на целите на Играта, както я е възприемала Машината на Земята.

Бойси се стараеше да вникне в смисъла на казаното, затова попита:

— С каква цел е направено всичко това? Култа към Звездата, Звездната Рожба, неговите заплахи... Машина-1 трябваше да се съобразява с тези фактори и да реагира адекватно.

Кубът за свръзка сърдито изсвири. Делта Четири веднага поясни:

— Машина-2 не разполага с необходимите данни, за да отговори. Тя възстанови контакт с Машина-1, но поради ограничената скорост на електромагнитните вълни отговорът ще бъде получен след шестдесет часа. Но тя не желае да чака. Като работна хипотеза се приема предположението, че има грешка в някой възел на Плана. затова не е изпълнила своите функции. Сигнала е до извода, че Машината на Земята се е саморазрушила, след като е изгубила способността си да се развива. Не ѝ е известно нищо за Звездната Рожба. Иска да получи информация от вас.

Бойси имаше треска. Но, колкото и да е странно, мислите му станаха по-ясни. Частите на мозайката започнаха да се подреждат. Разсеяно докосна ръката на Карла, за да я успокои. Тя го наблюдаваше с тревога.

— Наред ли си? Не се притеснявай, скоро ще ти олекне.

Стараяйки се да прикрие, че зъбите му тракат, той се обърна към Делта Четири:

— Не знаем отговора. В тази главоблъсканица липсва един елемент.

— Говорете. Съобщите информацията. Машината ще я обработи.

— Едва ли — усъмни се Бойси. — Ако Звездната Рожба не е творение на Машината, не бихме могли да дадем обяснение на фантастичните явления, които наблюдавахме — угасването на Слънцето, призраците на борда на „Общност“ и преди всичко начина, по който попаднахме тук. Велики План, как е възможно? Имах сеанси на сливане с Машината и съм запознат с възможностите ѝ. Тя не умее да гаси звезди и да пренася мигновено жива материя на милиарди километри. Въпрос и отговор. Действие и противодействие — това е разбираемо. Но играчите трябва да спазват правилата, а ние бяхме свидетели на нарушаването на всички правила!

Посветената спокойно се наклони над куба и изпя думите на Ган. Зачака отговора, но такъв не последва.

Машината мълчеше.

С леко обезпокоен вид Делта Четири повтори серията звънки ноти.

Отговор така и не последва.

Вече истински разтревожена, тя постави куба на коленете си и въпросително погледна към Бойси и Хари. Ръката ѝ машинално

докосна камертоните. Започна да си напява молитвени слогове, за да възвърне увереността си.

Внезапно Хиксън въздъхна, размърда се и заговори:

— Когато „Общност“ пристигна, се предполагаше че ние, свободните жители на Рифовете, ще влезем в Плана на Човека, съхранявайки свободата си. Сред екипажа бяха най-достоините представители на човечеството — Рейлънд, съпругата му, нейният баща... И твоят баща, Карла.

Те бяха изхвърлени в пространството точно тук, във Вихъра. Някои, като Рейлънд, загинаха. Тези, които се намираха близо до помещенията на пространствениците успяха да се доберат до обитаеми рифове. Сред тях беше и доктор Сноу.

Но Машината на борда на кораба се оказа без връзка със своята предшественичка. Великата Игра, в която ѝ предстоеше да вземе участие, така и не беше започната. Засега.

Той мълчаливо огледа присъстващите и продължи:

— Играта трябваше да започне, но не по правилата на тези две Машини. Намеси се трети играч.

Хиксън внезапно се изправи. Пироподчето тревожно се размърда и човекът разсеяно го погали, докато се взираше в Делта Четири със светещия си златист поглед.

— Попитай твоята Машина какво представлява материалната основа на разума?

Посветената изпя въпроса в саморъчно направения куб. Този път отговор имаше и тя се наведе, за да го чуе.

— Средствата за въвеждане и съхранение на информацията. При машините това са магнитните ленти и електрическите контури. При органичните същества — нервите и невроните.

Хиксън кимна:

— Съществува следната материална система: тя получава лъчеви сигнали и ги натрупва във вид на заряди. Информацията се съхранява чрез заредени частици, всяка от които има две стабилни състояния. В едното спина на електрона е паралелен на въртенето на ядрото, в другото е антипаралелен. Тази частица е клетка на паметта.

Кубът за свързка се обади.

— Машината е запозната с тези елементарни факти — преведе Делта Четири.

— Нека ги допълни с нови. Добавете мрежа от фузорити, която е по-древна от галактиките и по-мощна от която да е машина. Прибавете и масата на свръхйонизиран газ, подобен на споменатата мрежа. Имайте предвид, че в подобна газова среда електроните могат да функционират като носители на информация.

Момичето изслуша отговора и вдигна глава.

— Според Машината вие описвате звезда.

Хари Хиксън бавно кимна. Светещата длан направи вълнообразно движение — знакът на Лебед.

— Звездата, на която служа...

Кубът отново се обади:

— Машината счита, че описаните от вас газови маси в съчетание с фузоритни мрежи могат лесно да станат материални носители на разума.

Делта Четири впери поглед в златистото същество пред себе си.

Хиксън кимна още веднъж и тържествено произнесе:

— Както се убедихте, всяка материя може да бъде носител на разума. Цялата Вселена с нейното динамично равновесие е основа за разума. Цялата Вселена, безкрайна във времето и пространството, се представя пред нас като носител на разума на Бога.

Кубът за свързка яростно зажува. Посветената преведе:

— Машината иска пояснение. Какво е това Бог?

Хари се изправи. Бойси забеляза как изчезнаха бръчките от златистото лице. Очевидно старецът беше изпълнил възложената му задача.

Обърна се към Ган. В погледа му се четеше нещо като сърдечност:

— Бойси Ган, ти считаеше, че аз съм Звездната Рожба. Но грешеше.

Свали пироподчето от рамото си, ласкаво го погали и го пусна на свобода.

Животното се опита да се върне на любимото си място, обаче Хиксън вдигна ръка и го отпрати. Малкото чудовище изсъска, описа кръг из каютата и набирайки скорост, изчезна в коридора.

Хари го проследи с очи, след което се обърна към Бойси. Погледът му беше спокоен и безгрижен.

— Звездната Рожба никога не е съществувала. До сега. Но скоро ще се роди. Ще бъде човек, който ще стане мост между машините и звездите.

Той направи вълнообразния жест с ръката си, насочен към Ган.

— Бойси Ган, ти ще бъдеш Звездната Рожба!

— Не! — извика Бойси.

Пусна Карла и с един скок застана пред Хиксън, който продължаваше да стои напълно спокойно.

— Няма да стана! Стига! Писна ми от вашите безумни идеи! Какви са тия мислещи звезди? Какъв е този мост?

Хиксън не отговори. Просто го наблюдаваше с блестящите си златисти очи.

— Бойси, миличък, нямаш избор — обади се Карла.

Ган рязко се обърна.

— Какво значи това „нямаш избор“? Няма да стана и това е! Аз...

Замълча. Какво в крайна сметка няма да стане?

Каютата започна да се върти пред очите му. На гърлото му сякаш беше заседнал камък. Подпря се на облегалката на стола. Ръцете му трепереха.

Хвърли бърз поглед на Карла. Забеляза с колко любов и състрадание го наблюдава и осъзна причината за световъртежа си.

— Златното облаче! Хиксън ме е заразил! С мен ще се случи същото, което стана с него... и с полковник Зафар... и с онези тримата на Меркурий... и с теб, Карла!

— Това съвсем не е лошо, Бойси — прошепна момичето. — Ще станеш част от едно огромно цяло — това, което запълва Вселената.

— Но аз не искам! — отчаяно извика той.

Вече се беше сливал с Машината и споменът за това продължаваше да го преследва. Докосна пластината на челото си и погледна към Делта Четири.

Кубът свиреше и звънеше. Посветената стана и го подаде на Ган.

— Не... — той се обърна към Хиксън.

Но старецът беше изчезнал. На мястото, където беше застанал, сега имаше само прозрачен като дим човешки силует, изтъкан от фини струйки златиста мъгла. Пред очите на Бойси остатъците от Хиксън се

изпариха. Тънки златни лъчи пронизваха стените на каютата, устремени навън, към големия облак.

Хари Хиксън изчезна безследно.

— Карла... — отчаяно прошепна Бойси.

Обаче и момичето напускате каютата по същия начин. Лицето и косата ѝ затрептяха, губейки своята материалност.

— Сбогом, бойс — каза тя, без да се усмихва. — Скоро ще се срещнем...

До него остана само Сестра Делта Четири. Лицето ѝ бе скрито от качулката. Продължаваше да стои с протегнатата ръка.

Бойси Ган дълбоко въздъхна, стисна здраво очи и отново ги отвори.

— Сбогом, Карла — каза той, когато почти нищо от нея не бе останало в каютата.

След това взе куба за свръзка.

— Сбогом, Джули.

Внимателно и без колебание вкара електродите в отвора на пластината.

Сливането беше един вечен екстаз и Бойси чакаше настъпването му. Струваше му се, че цялата Вселена е замряла, затаила дъх в очакване.

Но екстазът не започваше.

Погледна към Делта Четири, но не намери отговор. Какво става? Защо не започва сливането?

Припомни си какво му беше казала Делта Четири. Невъобразимата наслада, която получаваха слугите на Машината е само бледо подобие на великото сливане на мисли и чувства, предназначено за истински посветените.

Ган внимателно формулира въпроса и го зададе на най-чистия механиз, на който беше способен:

— Къде си? Защо не отговаряш?

В мозъка му възникна отговор:

— Чакай!

Да чака? Какво?

Бойси чувстваше как треската става все по-силна. Безпомощно погледна към Делта Четири. Без да продума, тя го докосна по ръката и

му посочи креслото на астронавигатора. Той рухна отгоре му, очаквайки великото Нещо, което трябваше да заговори и да даде отговор на всички въпроси.

Докато чакаше, фузоритите в тялото му стремително се размножаваха и насищаха кръвта му с клетки-симбиоти, които неизбежно щяха да го погълнат, както бяха направили с Хари Хиксън, полковник Зафар и Карла Сноу. Ще заменят неговите органи и кости със струпвания на пращинки-фузорити.

Това ли чакаше? Да се превърне във фузоритна колония? Погледна в собственото си тяло и видя искрите, които много бързо увеличаваха числеността си...

Стоп! Какво направи?

Току-що беше видял тялото си отвътре! Отвътре!

Позволи си да се отпусне и да провери една интересна идея.

Веднага разбра, че вижда себе си, но отстрани. Гледаше към каютата някъде отдалече, от един от рифовете на Вихъра... Виждаше „Общност“ в цялата му великолепна мощ, можеше да погледне в каютата за огневи контрол, където полуделия генерал Уийлър се заливаше от смях и пускаше илюзорни заряди по несъществуващи врагове. Имаше възможност да погледне и по-нататък... Пред него се разпростря цялата Слънчева система...

Видя малкия пиропод, устремен като стрела към родния си риф. Видя самият риф и пещерата, където го бе приютил Хари Хиксън.

Видя скромен параклис върху самотна скала, където тъмносин фузоритен мъх произвеждаше кислород и където двадесетина човека се бяха събрали на поредната служба, паднали на колене пред трепкащия Денеб.

Видя планетите на Плана, обхванати от паника. Машината даваше заповеди, една от друга по-безумни и ги подкрепяше с енергийни разряди.

Видя изоставената станция на Меркурий и разбра, че тяхното светило също има собствен живот и е погълна три частици фузоритна материя, които са се осмелили да се приближат.

Видя други звезди и газови облаци, видя как подобно на фонтани във Вселената се влива нова материя.

Устреми се към вечността, а след това — към златистите атоми на собственото си сърце.

Най-сетне мълчаливото и огромно Нещо произнесе неговото име. Звездата заговори с Машината. Машината отговори на Звездата. И Бойси Ган, обикновен човек, произлязъл от генетичния код на въглеродния живот, трансформиран от фузоритите в ново същество, носещо печата на родственик на звездите, стана посредник при тази беседа, предизвикваща благоговеен ужас. И тя продължи безкрайно, макар че в планетната система на тукашната звезда отне само няколко минути.

Беседата продължи дори и след като посредничеството на Бойси вече не бе необходимо и той беше освободен.

След което приключи. Завинаги.

Бойси отвори очи. До него стоеше Делта Четири и спокойно го наблюдаваше.

Той стана, прозя се, протегна се, извади електродите от челото си, внимателно ги намота на куба и... го захвърли към стената.

Кубът плавно полетя през каютата — псевдогравитационното поле беше слабо, — но при удара се разби.

Сестра Делта Четири изкрещя.

Ган я хвана за ръката.

— Стига, Джули. Вече не ти трябва.

— Аз служа на Машината! — гордо заяви тя. — Името ми е Сестра Делта Четири. Аз...

Бойси поклати глава и я прекъсна:

— Ти никога повече няма да бъдеш Сестра Делта Четири.

Качулката падна от главата ѝ, но тя не забеляза. Косата ѝ беше късо подстригана, за да не пречи при сливането — пластината трябваше винаги да е открита. Момичето посегна и я докосна с треперещи пръсти.

— Аз... Не разбирам! Не чувствам присъствието на Машината!

— И никога няма да го почувстваш — увери я Бойси и докосна своята пластина. — Когато се върнем на Земята, ще махнем тия жезла и ще измъкнем електродите от мозъците си. Няма да ни трябват — нито на нас, нито на когото и да било. Никога.

Докато Делта Четири с мъчителни тръпки се превръщаше отново в Джули Мартинит, Бойси я прегърна и убедено каза:

— Сега трябва да започнем отначало, Джули. Ти, аз и цялото човечество.

Той я остави и отиде до старинния пулт за свръзка. Започна да настройва предавателя, за да изпрати сигнал за помощ от мъртвия крайцер „Общност“.

Ето как започна всичко.

Звездите изпратиха предупреждение, а Машината пусна агентите си, опитвайки се да намери достоен противник и път за спасение.

Започна със сянката, покрила планетите на Плана и завърши с яркото сияние на могъщите светила, открили пред човечеството нов път.

Машината играеше със себе си, защото ѝ трябваше противник. Но играта завърши с гръмогласен диалог между нея и звездите.

Машината твърде късно се опита да влезе в играта. Всички места около масата бяха заети.

Така започна всичко... и свърши. Легендата за Луцифер, за страданията, за злото и за вечната надежда за нещо по-добро.

Машината закъсня, местата бяха заети. От едната страна бяха звездите, свързани с фузоритна мрежа, а от другата — техният Съперник, готов да направи своя ход.

Преди много галактични епохи звездите го бяха родили, а сега той беше съзрял. Беше готов да заеме мястото си, да получи статус и име.

Място: Съперник на звездите.

Статус: Равнозначен на Вселената.

Име: ЧОВЕЧЕСТВО.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.